

Aarniometsan sydan

Charles G. D. Roberts

The Project Gutenberg EBook of Aarniometsan sydan, by Charles G. D. Roberts
#2 in our series by Charles G. D. Roberts

Copyright laws are changing all over the world. Be sure to check the copyright laws for your country before downloading or redistributing this or any other Project Gutenberg eBook.

This header should be the first thing seen when viewing this Project Gutenberg file. Please do not remove it. Do not change or edit the header without written permission.

Please read the "legal small print," and other information about the eBook and Project Gutenberg at the bottom of this file. Included is important information about your specific rights and restrictions in how the file may be used. You can also find out about how to make a donation to Project Gutenberg, and how to get involved.

****Welcome To The World of Free Plain Vanilla Electronic Texts****

****eBooks Readable By Both Humans and By Computers, Since 1971****

*******These eBooks Were Prepared By Thousands of Volunteers!*******

Title: Aarniometsan sydan

Author: Charles G. D. Roberts

Release Date: July, 2005 [EBook #8451]
[Yes, we are more than one year ahead of schedule]
[This file was first posted on July 12, 2003]

Edition: 10

Language: Finnish

Character set encoding: ASCII

***** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AARNIOMETSAN SYDAN *****

Produced by David Starner, V-M Osterman, Robert Connal
and the Online Distributed Proofreading Team.

AARNIOMETSAEN SYDAEN

Livros Grátis

<http://www.livrosgratis.com.br>

Milhares de livros grátis para download.

KIRJOTTANUT
CHARLES G. D. ROBERTS

SUOMENTANUT
I. K. INHA

SISÄLLYS.

- I. Polkua vaanivat silmaet
- II. Raivion moekki
- III. Kylaekunnasta karkotetut
- IV. Miranda ja metsaen piilevae kansa
- V. Kroof, se iso emae karhu
- VI. Mirandan pyhitys metsaelle
- VII. Ystaevykset
- VIII. Kirves ja sarvet
- IX. Pax Mirandae
- X. Filistealaisten pakoon ajo
- XI. Miranda ja nuori Taavi
- XII. Nuori Taavi raiviolla
- XIII. Lypsyaikana
- XIV. Hirvien hirnunta kuutamolla
- XV. Riistapaisti
- XVI. Kuolema vaehaen elaemaen edestae
- XVII. Koskien pauhussa
- XVIII. Vieraan tihutyoe

I LUKU.

Polkua vaanivat silmaet.

Ei velton lauhkea kuten kesaeisen puutarhan hiljaisuus, joka suotaa vihantiin varjoihin lehvaekattojen laepi, vaan jaemeae, valppaasti ja salaperaeisesti odottava, oli aarniometsaen hiljaisuus. Se oli ikaeaan kuin avara lasikupla, niin hienon ohueksi puhallettu, ettae pienikin aeaeni, jos se vain olisi voinut koskettaa ennakoita maeaeraettyae mystillistae kieltaa, olisi saanut sen ryskyen raunioiksi sortumaan. Siitae huolimatta se oli saeroeaekaeaan saamatta vallinnut kautta sukupolvien, muuttanut omaksi laadukseen kaikki semmoiset harvinaiset ja epaejohdonmukaiset haeirioet kuin pantterin etaeisen kiljunnan taikka kapuavan paehkinaenakkelin hoikan laulun, vaiteliaan hirven pitkaet juhlalliset huudot, jotka elaein kahdesti tai kolmasti toistaa lokakuun ympyriaeisen kuun alla, taikka jonkun suuren tuulen raskaan jymyn petaejien, koivujen ja hemlokkien [Footnote: Hemlokki (Abies canadensis) on kanadalainen jalokuusi. (Suom. muist.)] loitoissa latvoissa. Harvat ja kapoet olivat ne auringonsaeteet, jotka maahan saakka tunkeutuivat naeiden korkeiden latvain lomitse. Se ilma, joka hiveli ruskeanviheriaein varjojen solia, oli ihmeteltaevaen kirkasta, sitae ei samentanut minkaeaanlainen poely- tai hoeyrytuhru. Sen lumoava laepikuultavuus kerrassaan petti silmaeae, joka ei ollut

siihen syntynyt ja kasvanut; se sai etäiset lehvaet näyttäen laeheisilta ja laeheet oksat epätodellisilta, sekotti kaikki perspektiivit ja uskotteli aivan tutuissa ja ilmeisissä asioissa olevan keijumaista narpelaa.

Huono ja kauan näyttäen oli metsän laeppi kulkeva polku. Toisin paikoin olivat sammat ja maassa suikertavat viiniköynnökset sen kerrassaan peittäneet, niin että se vain metsänhakkaajain västämällä pilkoista voitiin erottaa kymmenistä muista eri tahoille haarovista reitin tapaisista aukemista. Mutta juuri tässä, jossa se nousi pitkästä loivaa rinnettä, oli veden juoksu pitkin polun matalaa kourua vahin pitänyt paljain sen kuluneita kivia. Ja sitapaitsi, vaikka ihmisen kuluttava jalka olikin jättänyt sen niin monen sulan ajaksi tällaamatta, niin ei se kuitenkaan milloinkaan joutunut aivan näyttäen olemaan. Polku, joka kerran on kunnolla auki kulunut monen kulkijan jäljiltä, säilyttää sitten melkein ainaiseksi lumousvoimansa jokaiseen jalan kulkijaan. Täällä vanha polku palveli kroonin, suuren naaraskarhun latuskoja kaemmenia, kun se astua loentysteli puolikasvuisen penikkansa keralla kauas vuorille, näyttää jalkelaiselleen parhaat mustikkamaat. Ja polku viehätti puoleensa myöskin Ten-Tine karibun, [Footnote: Pohjois-Amerikan peuraa sanotaan karibuksi intiaaneilta lainatulla sanalla. (S. m.)] kun se opasti hoikkia naaraitaan Kuah-Davikin lepikkoesoihin laitumia etsimään.

Täällä syyskuun iltapäivä, hiljaisuuden avosilmin odotellessa, laeheet vikerti polkua pitkin aekkia sepelä. Se kaevi istumaan oksan vekaralle, kurkotteli kaulaansa ja kaenteli pöytäen puoleen ja toiseen, kurkistellen pyöreillä lasihelmisilmillään ja jäykistyen sitten liikkumattomaksi, niiden taulain näköiseksi, joita puu oli väntäen. Tuossa tuokiossa alkoikin hiljaisuuteen sekaantua lahestyvästä jalanastunna, saapasnaulain raskasta kilkettä kiviin. Polkua tulla kompuroi voimallisilla, vaikka työläillä askelilla suuri harmahtava mies, yllään harmaat kotokutoiset vaatteet. Housunlahkeet oli epätaasaisesti pistetty saapasraehjain varsiin; pöytäessä oli veltto monessa liemessä virunut huopahattu, joka oli kerran ollut ruskea; yöllä helkkyi iso puukko karvapöytäeräisessä nahkatupessaan; ja olalla oli kirves, jonka pöytäessä killui iso mytty. Täällä oli kiedottu raehjääntyneeseen ja paikattuun kirjajaan peittoon ja tuon tuostakin siitä kuului pönnötö, ikäänkuin laekkipöytäeräin räminää. Toiselta puolelta pisti esiin paistinpannun musta kahva, puoleksi sanomalehtiin käärittyä.

Jos Taavi Titus olisi ollut metsästäjä tai ansain virittäjä, "traepperi", niin haenlae tietenkä olisi ollut pyssy. Ja vaikkapa haen olisi ollut kaupunkilaisia, kyläenmiehiä tai vain pienen maatalon omistaja, niin hyvien huolen haen olisi pitänyt kunnon aseista, ennenkuin lahti tunkeutumaan päivämatkan pöytäen ikimetsien sydämeen. Mutta haen oli tukkimiehiä, eikä siis kuulunut kokonaan metsälle eikä aivan aukeillekaan maille. Talvansa haen vietti aivan syvimmillä saloilla tukkileirissä vertaistensa keralla, hengenpitimään suolattu sianliha, pavut ja kuuma leipä; haen oli silloin päiväen pitkäen uupumattomine kirveineen liian uutterassa työssä, joutuakseen sotimaan metsän karvalla ja höyhenellistä kansaa vastaan. Kesäen haen oli auran ja viikatteen parissa kyläkunnassa pienellä, puoleksi raivatulla palstallaan. Haen ei siis tuntenut tappamisen halua, sen enempää kuin pelonkaan västämää, kun haen puolueettomana ja välinpitämättömänä kulki näiden hiljasten, vaikk'ei silti elottomain maisemain halki. Elottomia ne

eivaet olleet, sillae aarniometsaellae oli omat, tosin piilevaet asukkaansa. Vaikka taemae vakavan naekoeinen vanha tukkimies olikin huomaavainen ja tarkkanaekoeinen ja metsaen elaeamae pereinnyt, niin ei haen ympaeoivaessae levossa naehnyt olevan muuta kuin puunrunkoja, kaatuneita lahoja ruhoja, sammalmaettaetae ja sekavia pensastiheikkoejae. Haen oli havainnut,--ja sitaepae ei ensikertalainen havaitsekaan,--erotukset valkokuusen, mustan kuusen ja jalokuusen, harmaan koivun ja keltaisen koivun, [Footnote: Suomennamme nimet kirjailijan kaeyttaemista amerikkalaisista nimityksista, vaikka ne ovatkin haeaelyvaet ja voivat tarkoittaa eri muunnoksia. "Valkokuusi" on *Picea canadensis*, jolla on lyhyet sinivihreaet neulaset ja hoikat kaevyt; "musta kuusi" *Picea mariana*, hoikka leveaeoksainen, tummanvihrae puu, jolla on taajat havut ja munuamaiset kaevyt. Keltakoivulla, *Belula lutea* on harmaa tai keltainen kiiltaevae tuohi ja vaaleanruskea puuaine. Mitae lajia "harmaa koivu" tarkoittaa, sitae on vaikea sanoa. Sekae koivuja ettae kuusia ja jalokuusia (*Abies*) on Pohjois-Amerikassa hyvin monta lajia. (Suom. muist.)] lehmuksen ja heisipuun vaelilla; ja jaekaelista, joita oli kasvanut veistettyjen pilkkojen reunoihin, haen vaistomaisesti osasi lukea niiden kasvukausien luvun, jotka olivat naetae vanhoja, viitoiksi veistettyjae kirveen arpia pienennelleet. Mutta kaikista naeista metsaetiedoistaan huolimatta haen luuli olevansa yksin. Haen ei aavistanutkaan ettae haenta vaanivat monet silmaet.

Haenen matkansa toden teolla oli hyvin monen elaevaen olennon huomion polttopisteena. Ne piileksivaet katseet, jotka haenen liikkeitaeen seurasivat, olivat toiset pelokkaan vihamielisia, toiset voimattoman kostonhimoisia, toiset vaelinpaetaetaemia; mutta kaikki vierastelevia. Kaikki olivat yhtae mieltae sitae, ettae oli paras pysyae naekyetaemaena; kaikki sen vuoksi noudattivat jaerkaetaetaenta liikkuamattomuutta ja noin sanoaksemme upposivat yleiseen aeaenettoemyteen.

Sepelppyy, laajalti kulkenut lintu, joka tunsu kylaekunnat ja niiden tuimat vaarat, piti mietae silmaellae harmistuneen pelokkaana. Ei se ilman tarkotusta lentaeae vikertaenyt polkua pitkin niin suurella melulla, varottaen kaikkea metsaekansaa. Se pelkaesi taemaen harmaan ihmisolennon ilmestymisen ehkae tietaevaen, ettae pian tulisi nietae pitkia mustia keppejaekin, joista poellaehi savua ja laehi kova aeaeni, kun niilla jotakuta osotettiin. Se piilotteli itseaeen, kunnes sen ruskeat pilkulliset hoeyhenet olivat melkein yhtae istuinpaikan taeplaeisen ruskean kuoren kanssa; mutta vikkelaet silmaet tarkkasivat kaiken aikaa muukalaisen vaehintaekin liikettae.

Paehkinaenakkeli, joka oli kaevellyt petaejaen pystysuora runkoa suoraan korkeutta kohti, jaehmetty muukalaisen askelien aeaenetae ja kurkisti haenta tiukasti puunrungon takaa. Sen silmae oli kuin musta kysyvae piste. Se ei ollut vielae milloinkaan naehnyt mitaeen taemaen koempeloen ja hitaasti liikkuvan olennon kaltaista, mutta se tiesi, ettae taemae olento oli vaarallinen. Pieni liuskeenkarvainen paeae, joka teraevaekulmaisesti ulkoni kuoresta, ei naeyttaenyt sen kummemmalla kuin oksan tyngaeltae tai kaeaevaeltae; mutta taellae oksan tyngaellae oli se kumma tapa, ettae se tasaisesti kiersi puun ympaei sitae myoeten kuin tukkimiehen matka edistyi, niin ettae kulkija oli alati naekyvissae.

Yhtae uteliaina, mutta pelosta vaeristen, tirkisteli haenen kulkuaan kaksi tarkkaavaista metsaehiirtae skunkin kaalin leveaen lehden alla istuen tuskin puolen sylen paeaessae polusta. Toisen viikset koskivat toisen kuonoon, johtaen siihen kauhun sykaeyksiae ja vaeristyksiae sen

mukaan kuin mies tuli lahemmaeksi, yhae lahemmaeksi, kohdalle--ja meni ohitse. Hiiret eivaet olisi rikkoneet heimonsa ensimaeistae perintaetietoa vastaan,--ettae se, joka istuu hiljaa, istuu naekymaettoemaenaekin--ellei sokea, mistaeaeen vaelittaemaetoen saappaankorko olisi kerrassaan uhannut niitae musertaa.

Vaehaen kauempana polusta, leviaevaen rautapuutiheikoen [Footnote: Pohjois-Amerikassa on sangen monta sellaista puulajia, jota kovan syyaineensa vuoksi sanotaan "rautapuuksi". (Suom. muist.)] alla, kyykki jaenis ruskahtavalla sammalpojalla, korvat aivan litteinae selkaeae pitkin. Sen silmaet vahtivat inholla jopa melkein uhmalla taetae raskasta suurta olentoa, joka liikkui niin suurilla ponnistuksilla ja semmoisella melulla. "Tuo ei ainakaan", ajatteli jaenis halveksien, "paeaesisi vihollistaan pakoon". Vieno ilman henki, joka huomaamatta huokui kautta metsaen, toi miehen hajua jaenoen piilopaikkaan, ja sai taemaen herkaet sieraimet nopeasti liikkumaan inhon tunteesta. Mutta aekkieae tuli tuoksaus toistakin hajua; ja jaenoe naeytti samalla kaepertyvaen puolta pienemmaeksi, sierainten jaeykistyessae suuriksi.

Se oli portimon haju-jaenikselle ilmetty kalman tuoksu. Mutta se haihtui silmaenraepaeyksessae, ja silloin jaenoen tarkka silmae naeki, mistae se tuli. Sillae toisin kuin kaikki muu metsaekansa liikkui portimo. Se kulki tasajalkaa miehen kanssa, parin sylen paeaessae polusta. Mutta niin hyvin sen vaerit sulivat ympaeristoeoen, niin varjomainen oli sen liikunto aeaenettoemaessae siroudessaan, ettei mies sitae kertaakaan huomannut. Portimo tuijotti tunkeilijaan haeijyllae vihalla, mutta ison tukkimiehen onneksi eivaet portimon voimat, vaikkapa olivatkin valtavat elaeimen ruumiinkoon suhteen, kuitenkin olleet minkaeaeen arvoiset sen haeijyyyn sisuun verraten. Muutoin olisikin tukkimiehen matka paeaettynyt siihen paikkaan ja kirjava mytty olisi jaeaynt polulle hiiren viikkoiseksi ihmeeksi.

Portimo kulki nyt minkin [Footnote: Minkki (_Putorius visson_) on portimoa paljon suurempi. Sen varpaiden vaelissae on uimaraepylaet. Paitsi kaloja se syoe mielellaeaeen kanoja. (Suom. muist.)] vielae laempoeisen hajun poikki, jonka vuoksi se heitti sikseen tukkimiehen turhan vahtimisen ja kaeaentyi inhoten toisaanne. Se vihasi minkkieae ja ihmetteli, mitae asiaa mokomalla kalansyoejaellae oli laehteae niin kauas vedestae. Ei se juuri pelaennyt--harvalle elaeimelle pelko on niin tuntematon kuin portimolle --mutta sillae oli vielae haeijyssae pikkusydaemessaeaeen ripponen jaerkeae ja se tiesi, ettae minkki oli melkeinpae yhtae pahasisuinen kuin se itsekin ja laehes kolme kertaa isompi.

Vanhan polun yli kallistui saarni ja saarnen sammalisesta haarasta vaeijyi kulkijain askelia kaksi haaleata keltaisenvehreaeae silmaeae, teraet hienoina mustina rakoina. Ne silmaet olivat pyoereaessae karvaisessa paeaessae, joka oli painautunut aivan oksaan kiinni ja vaehaen kurkotti sen ylikin. Suiipot tupsukkaat korvat olivat niuhassa pitkin pyoereaetae ruskeata paeaetae. Neljae partaveitsikynttae oli vihaisesti tunkeutunut oksan kuoreen; sillae villikissa tiesi--ehkae oli jollain salaperaeisellae tavalla saanut taemaen tiedon etaeiseltae heimolaiseltaan, kotilieden ja kotikyynyksen kukkujalta --ettae ihminen se oli kaiken metsaekansan ainoa voittamaton vihollinen. Julmasti sitae himotti hypaetae miehen kumartuneeseen niskaan, aivan kirjavan mytyn ja ruskean hatunlierin rajaan, josta se hohti punakkana ja suojattomana. Mutta villikissa, Pohjois-Amerikan pienempi ilves, oli paitsi julmaa luontoaan perinyt hyvaen annoksen varovaisuuttakin, ja tukkimies sai astua kompuroida edelleen haeiritsemaettae ja vaehaeaeekaeaeen

aavistamatta sitae viheriaeistae vihan liekkiae, joka paahtoi haenen niskaansa.

Aivan toisenlainen oli se katse, joka seurasi laehellae polkua olevasta pimeaestae notkelmasta pienen poekkoeryteikoen keskeltae. Siellae oli Kroof karhu viileaessae haemaeryydessae takajaloillaan istuen ja mahtavaa ruumistaan puolesta toiseen haeaelytellen sekae joskus pyyhkaeisten pois saeaesken kuononsa herkkatuntoisesta kaerjestae. Kroofilla ei taenae kesaenae ollut penikkaa peraessaeen juoksemassa ainaisena huolena ja murheena. Tuntikauden se oli naein mukavasti haeaelynyt, tuntematta pelon tai himon tai harminkaan haeirioeitae; mutta kuullessaan metsaekanan varottavan vikerryksen ja naulapohjaisten saappaitten kilkkeen, oli se paikalla jaeykistynyt kuin isoksi ruskeaksi kannoksi itsekin. Pienet punaiset silmaet seurasivat vierasta ja naeyttivaet vilkuttavan. Se oli naehnyt ihmisiae ennenkin eikae heitae pahoin pelaennyt, enempaee kuin erikoisesti vihannutkaan. Mutta kun se kammosi turhia ikaevyyksiae, niin ei se huolinut tunkeutua heidaen huomionsa ja sen vuoksi se noudatti metsaen tapaa ja pysytteli aeaeneti. Mutta karhu on hyvin paljon inhimillisempi metsaen kaikkea muuta karvaista kansaa, taipuvaisin ja suvaitsevaisin, vaehimmaen ympaeristoensae orja. Ja sillae on lisaeksi suuri annos huumoria, tuota inhimillisinta kaikista lahjoista; ja Kroofia huvitti, sillae se tunsi taemaen harmaapukuisen oudon miehen yhdeksi niistae meluapitaevistae metsaenhakkaajista, joiden leirstae kaukaa Kuah-Davikin rannalta se viime talvena oli puhaltanut moniaita sangen tyydyttaeviae sianpaisteja. Sitae yritti jaelleen hupaisesti keikututtaa taemaen mieleen muistuessaa, mutta se ei olisi oikein kaeynyt yhteen muitten lahokantojen kanssa ja sen vuoksi sai keikuttaminen jaeaedae sikseen. Kroofin paeaehaen juolahti, ettae mitaehaen jos yhdellae kaemmenen laeimaeyksellae repaeisii kirjavan mytyn oudon miehen olalta ja katsoisi, eikoe siinae olisi kaikenlaista hyvaeae tavaraa, ehkaepae siankin paistia; mutta taemaekin oikullinen paeaehaenpisto sai jaeaedae sikseen. Vasta kun se oli naehnyt miehen kulkevan polkua pois pitkaeaaen matkaan ja katoavan maaen toiselle rinteelle, se syvaellae, omia asioitaan muistelevalla moeraehdyksellae jaelleen kaeaensi huomionsa saeaeskiin, jotka olivat sillae vaelin saaneet selville karhun kuonon kaikki hellaet kohdat.

Naemae edellisillae sivuilla mainitut olivat vain muutamia niistae polun vaanijoista, jotka itse naekymaettoeminae silmillaeaaen mittailivat aarniometsaeaaen tunkeutuvaa miestae. Pitkin matkaa haenen joka askeleensa hyvin huomattiin. Mutta ei haen olisi astunut niin turvallisena ja mistaeaaen vaelittaemaettae, jos haen olisi tiennyt, ettae hiljattain, edellisenae vuonna, panteriparikunta oli muuttanut naeille maille ja anastanut laehaisen vuoren rinteestae tyhjaen pesaen. Eipae suinkaan, vaan kirves olisi heilunut vapaana ja silmaet olisivat etsien tutkineet jokaisen tien paeaellae riippuvan oksan; sillae ei kukaan tiennyt paremmin kuin Taavi Titus ukko kuinka vaarallinen vihollinen ruskeankeltainen pohjoinen panteri on. [Footnote: Puumaa (_Felis concolor_) sanotaan Pohjois-Amerikassa yleiseen "panteriksi" ja "vuorijalopeuraksi". Nykyisin sitae Pohjois-Amerikassa tavataan harvoin, tuskinpa ensinkaeaaen niissae seuduissa, joissa taemae kertomus liikkuu. (Suom. muist.)] Mutta panteriparikunta sattui paraillaan metsaestaemaaen vuoren takana, Kuah-Davikin matalassa laajametsaeisessae laaksossa.

Asiain naein ollen ei vanhaa tukkimiestae kaikkien vaeijyjaein puolelta, jotka haentae silmillaeaaen seurasivat, uhannut sen suurempaa vaaraa, kuin mikae kimalti neljistae pienistae kirkkaista silmistae korkealta vanhan petaejaen latvahaarasta. Pieneen salareikaeaaen oli sinne kuin

lapsenkamarin ikkunaan ryhmittynyt neljä nuorta silaetae oravanpaeaetae, ja naeitten mielenkiintoa sanomattomasti heraetti se kumma elaein, joka niin raskaasti astua toemisteli heidaen allaan. Jos ne olisivat olleet kylaekunnan oravia, niin ne epaeilemaettae olisivat huutaneet kimakoita huomautuksiaan, suoraan sanoen haukkuneet haentae, sillae orava harrastaa avomielistae puhetta. Mutta oleskellessaan aarniometsaen asuinmailla oravakin oppii hillitsemaeaen itsensae; ja jos nuori orava taessae ympaeристоessae olisi rupattanut kovalla aeaenellae vaikkapa omassa pesaessaeaen, niin olisi siitae voinut olla hyvinkin ratkaisevia seurauksia. Kun vanha tukkimies oli niiden naekoepiiristae kadonnut, niin kaikki neljae paeaetae katosivat pesaen myskille tuoksahtaviin syvyyksiin ja siellae pohdittiin taetae kummaa aivan hiljaisin kuiskauksin.

Tukkimiehen matkaa tehdessae ja maata mitatessa pitkillae laahustavilla askelillaan polku vaehitellen laskeutui seutuun, jossa puiden seassa oli kosolta sammaltuneita paasia. Pian alkoi sitten sydaenmetsaen kirkas ruskeanvihreae haemaeryys edestae paein vaaleta ja ilmasta haevitae kaarnan ja mullan tuoksu. Vastaaen henki saraheinaen lauhaa vaatimatonta tuoksua; ja puut alkoivat harveta, ja matkamies tuli metsaestae jaerven rannalle. Veden pinta loittoni helmeilevaen kirkkaana haaleanviheriaeisen kaislikon reunasta ja vastaranta seisoi tummana kalpeata hikistae taivasta vastaaen. Kivenheiton paeaessae kaislikosta kohosi pieni paljas musta kalliosaari ja sen paeaessae souteli veden hohteessa jaeaeikuikan musta yksinaeinen muoto.

Kun tukkimies tuli puiden seasta aukealle ja haenen myttynsae vaerit sattuivat kuikan silmaeaeen, niin lintu upotti itsensae syvemmaelle veteen, jotta naekyivaet vain pysty kaula ja vaajamainen paeae. Sitten se leveaen nokkansa avaten paeaeesti selittaemaettoemaen ja haemmaestyttaevaen naurunraehaekkaensae--joka oli kuin hiljaisuuden haevaeisemistae, mutta samalla varotushuuto kaikille jaerven piirin asukkaille. Jaeaeukuikka oli naehnyt ihmisiae ennenkin ja se halveksi heitae, ja sitae huvitti julistaa maailmalle uhmaansa. Se halveksi jopa niitae pitkiae mustia sauvojakin, jotka savusivat ja paukahtelivat, kun ihmiset niitae ojentelivat; sillae olipa se eraeaeessae toisessa jaervessae, joka oli kylaekuntaa laehempaenaen, oppinut sukeltamaan samalla kun naeki leimauksen, ja siten vaeistaemaeaen niitae joutavanpaeivaesiae raeiskiviae siruja, joita sauvasta lensi.

Tukkimies ei kuikalle suonut ensimaeistae sen enempaeae kuin toistakaan ajatusta, vaan kiirehti aukealle tultuaan askeleitaan. Polku kulki nyt jonkun matkaa pitkin jaerven sivua, kunnes ranta kaevi korkeammaksi ja ryhmyisemmaeksi, ja kallioniemen takana siihen purkautui meluava joki, joka tyoensi vaahtoviiruja ja pitkiae kareita jaerven tyynen pinnan poikki. Kallioniemellae seistae toeroetti kalpea, myrskyjen huuhteleva kelopuu, joka oli ollut vihanta petaejae, ennenkuin sen salama silpoi. Sen murtunutta latvaa valkeapaeae-kotka paraillaan kaeytti pesaensijakseen. Taemae suuri lintu kaeaensi outoa kulkijaa kohti vihaiset keltaiset silmaet--julman naekoeisen, kuperan otsan alaiset silmaet--ja kurkotti pitkaelle litteaelakista kaeaermemaeistae paeaetaeaeen haentae tutkiakseen. Se avasi nokkansa raatelevan sirpin ja kiljasi haenelle--kiljasi kolme kertaa mielensae mukaisin vaeliajoin. Sitten matkamies jaelleen katosi metsaen haemaeryyteen ja kopea lintu poeyhisteli hoeyheniaeaeen voiton ylpeaenaen.

Polku puuttui nyt joen seuraan, jaettaeaeekseen sen kuitenkin heti ja sukeltaukseen nuoren balsamikuusikon uumeniin. Kun matkamies oli kulkenut taemaen sulotuoksuisen alueen laepi, niin jaei joen masentunut

kohina haenen taakseen ja metsae sai takaisin jylhaet saevynsae. Jaelleen mies vakaasti astua taputti tuntikauden, alkaen yhae enemmaen muistella kantamustaan, ja yhae vaehemmaen ja vaehemmaen vaelittaee ympaeirstoeistaean; ja uuden tunnin vaeijyivaet haenen jokaista askeltaan oksilta ja viidakoista hartaat tuijottavat silmaet. Sitten metsae taas paeivaenvalon voittaen jakautui. Matkamies tuli raivion vaeljaelle autiolle aukeamalle; tunkeutui takertuvien karhunmarjaja vatukkapensaiden laepi, jotka metsaen ja aukean vaelillae kasvoivat puolueettomana vyoehykkeena; etsi tiensae pitkaen aution laidunmaan palaneiden kantojen ja tulipunaisten kuloruohojen [Footnote: Kuloruoho (_Erachthites hieracifolia_), eraes amerikkalainen rikkaruoho, joka rehottaa palaneilla mailla.] laepi; ja heitti maahan myttnsae kaikkein yksinaeisimmaen moekin eteen, mitae haen oli koskaan sattunut naekemaeaan.

II LUKU.

Raivion moekki.

Mustana ja jaeykkaena suojasi moekkie laehelle ulottuva niemeke kuusimetsae pohjan puolelta, mutta kolmelle muulle suunnalle siitae oli kolkkoa kaljua raiviota, joten paikka naeytti kyllaekin paljaalta. Ei ainoakaan pensas eikae vesa verhonnut vankkain hirsiseinaein alastomuutta, ja irtaantuva kaarna riippui pitkinae riekaleina, jotka kolkosti lepattivat joka tuulenpuuskassa. Joku haalea pitkaeraeaeisyinen rikkaruoho vain hankasi harvoja vaalean harmaita siemenkotiaan alimpiin hirsiin. Karkeatekoinen lautaovi retkotti saranoillaan puoliavoinna. Kynnys oli pitkin reunojaan lahonnut ja siinae irvisti leveae rako; ja pitkin rakoa kasvoi paeerme ruohoa, jonka Taavi-ukon kirjava mytty armotta lakosi. Molempien vaehaeisten akkunain puitteissa oli vielae lasin palasia--ja vahvalta haemaehaekin verkkoja ja naeiden kokoomaa tomua ja kuihtuneiden hyoenteisten jaeannoeksiae. Leveaeraeystaeinen katto, joka oli hyvin rakennettu halotuista kedrilaudoista ja kahteen kertaan tuohella peitetty, naeytti vastustaneen vuodenaikain hyoekkaeystae urhoollisella rintamalla, sillae siihen ei ollut tullut montakaan aukkoa. Kolmisenkymmenen askeleen paeaessae oli pihamaan toisella puolen toinen huone, joka oli matalampi ja karkeampitekoinen, ja sen katto oli osaksi luhistunut. Se oli ollut karjan huoneena ja sen etelaeseinaellae oli paaluista ja punotuista kuusenoksista tehty raenstynyt vaja. Navetta oli rakennettu paeerakennuksesta vaelittaemaettae, miten tasanne sattui kulkemaan, sillae perustuksille oli ollut vaikea loeytaeae tasaista maata. Sen ympaeirillae kasvoi joka puolelle pitkaeae karkeata heinaeae, joka nyt kellastuneena kahisi kuivuuttaan; se oli itaenyt siemenistae, joita oli vuosien kuluessa rakojen kautta varissut parvessa saeilytetytae heinaestae. Molempain rakennusten vaelimaa ja moekin oven ympaeirstae monta syltae laajalti oli lahoavan lastukon peitossa, jonka laepi suolaheinae ja ratamo, kovapintaisimmat kylaekunnasta tulleista siirtolaisista, yhae vielae leveinae ja tympeinae tunkivat toukkaan ja anastivat maata. Pihan toisella puolella ulkoHuonerivin vieressae oli parireen raenstynyt runko, ruostunut rauta-antura yhdestae jalaksesta irti kiskottuna; ja pihamaan keskellae, jossa oli vahvimmalta lastukkoa, joten ratamoiden oli siinae vaikein paeaestae juurtumaan, makasi haljennut poelkky, jonka arvet todistivat muualle muuttaneen kirveen voimaa.

Vanhalta tukkimieheltäe paeaesi syvae huokaus taemaen mittaamattoman autiuden painostuksesta. Haenen katseensa kierteli rikkaruohoisia kenttiae, jotka jo kauan olivat olleet mahoina, ja kulki poikki epaetasaisten kannokoitten, joilta siellae taeaellae loisti kultapiisku-paelviae ja veripunaisia kuloruoho-laeikkiae. Haenestae yksinaeisyyys kaevi yhae kaameammaksi naeiden luvattomilla paikoilla rehottavien vaerilaeikkaein vuoksi, ehkaepae sen vuoksi, ettae ne muistuttelivat kotoisempia ja leppeampiae naekoejae. Haen nojautui kirveeseensae ja osotti peukalollaan umpimaehkaeaen:

"Rupea nyt taemmoeistaekin paikkaa asumaan!" haen sanoi miettivaeisenae, eikae naeyttaenynt paikkaa ensinkaeaen hyvaeksyvaen. "Kyllae minae ensin kaevisin itse katsomassa! Mutta Craigin Kirstissae onkin vaikka kymmenen miehen sisu!"

Sitten haen kiskasi oven auki, kohottaen sitae samalla, saranan rasitusta keventaeaekseen, ja astui sitten kurkistellen sisaeaen. Haenen niin tehdessaeaen livahti haarapaeaesky ulos saerkyneestae akkunaruudusta.

Moekissae oli kaksi huonetta, toinen paljoa pienempi toista. Pienemmaen huoneen laipiona oli raeystaeiden tasalle rakennettu parveke, joka oli paeaehuonetta kohti avoin. Paeaehuoneessa ei ollut laipiota, ei muuta kuin kedrilaudoista ja tuohesta kyhaetty katto. Idaen puoleisella paeaetyseinaellae oli luonnonkivistae tehty hormi, jonka alaosa oli kaarevaksi holvattu, ja holvin alla oli tilava liesi haahloineen ja niskarautoineen. Akkunaseinaellae oli seinaeaen kiinnitetty lankkuperkki. Laattiammalla oli, pitkae sivu liettae kohti, kahdesta lankusta kyhaetty kapea poeytae, jota kannattivat vuolemattomat permantoon upotetut paalut. Siinae kulmauksessa, joka oli etaeimpaenae liedestae, oli vaeliseinaeae vastassa matala vuodelaitos, ei muuta kuin pitkae laitio, joka oli puoleksi taeytetty kuusen ja hemlokin kuivilla punertavilla havuilla. Permanto oli taeynnaeaeen lakastuneita lehtiae ja tuhkaa, jota tuuli oli hajotellut liedestae. Taavi ukko kulki lattian poikki ja vilkaisi vuoteeseen. Haen huomasi kuusenhavut toiseen paeaehaen kuovituiksi ja sillae tavalla jaerjestetyiksi, etteivaet ne voineet olla ihmistae varten.

"Taeaellae on maannut elaeimiae!" haen mutisi. Sitten laskien alas myttnysae haen kiinnitti huomionsa lieteen, ja pian vanha hormi jaelleen kauan kestaeneen yksinaeisyytensae jaelkeen sai maistaa kotoisen laemmoen suloa.

Paeivae oli jo aivan laskemassa ja tukkimiehen oli naelkae. Haen avasi likaisen monivaerisen myttnysae. Kroof, naaraskarhu, oli ollut aivan oikeassa arvaillessaan, mitae myttnysae mahtoi olla. Siinae oli sianlihaa--pieni sangen suolainen kimpale; ja pian valko- ja punajuovikkaat viipaleet terhakasti kaerisivaet pannussa ja seinat ja katto saivat jaelleen monesta aikaa imaista itseensae vanhastaan tuttuja kaeryjae.

Kirvesmiehen tyydytettyae naelkaensae paistetulla sianlihalla ja leivaellae ja poltettua pohjaan pienen mustuneen savipiippunsa, oli raivion moekki ennaettaenynt peittyae yksinaeiseen haemaeraeaen. Haen astui ovelle ja katsoi ulos. Valkoinen utu, jota kohosi pitkin metsaen reunoja, naeytti katkaisevan kaiken yhteyden haenen ja ihmisten ilmojen vaelillae; ja taivaan kupukannelle ilmestyi pitkin vaelimatkein moniaita isoja juhlallisia taehtiae. Haen sulki oven, pudotti puisen ovenlinkun hakaansa ja nakkasi lieteen muutaman kuivan tikun paremmin naehdaekseen,

kun suoriutui levolle. Haen kaeytti polttopuita saeaestellen, koska Kirsti tullessaan tarvitsisi kaikki. Sitten haen otti piipun suustaan, kopautti sen tyhjaeksi, pyyhki imuketta hihaansa ja pisti laitoksen taskuunsa; riisui jalasta raskaat saappaansa, kaeaeriytyi kirjavaan peittoon, ja kellahti hyvaellae mielellae vuoteeseen sen enempaee vaelittaemaettae keitae siinae oli ennen maannut. Tuskin haen oli lakannut liikkumasta, kun hiiret tulivat piilopaikoistaan ja alkoivat hypellae parvella. Haenen mielestaeaeen se aeaeni oli kodikasta ja hauskaa, ja siihen haen nukkui. Haenen nukkuessaan terveen vaesymyksen syvaeae unetonta unta paloi heikko tuli loppuun, riutui kiiluvaksi hiilokseksi, hukkui pimeaeaeen.

Oli ehkae kulunut tunti, kun Taavi ukko kavahti istumaan aekkieae ilmi valveutuneena. Haen ei voinut kaesittaeae, mikae siihen oli syyna. Melua ei kuulunut minkaeaeenlaista. Eikae haentae vaehaeaeekaeaeen pelottanut. Taavi ukon karaistut hermot eivaet tunteneet minkaeaeenlaisia vaeristyskiae. Siitae huolimatta haen aivan yht'aekkieae oli ilmivalveillaan, jokainen aistin valppaana. Haenestae melkein tuntui siltae, kuin olisi moekissae jotain outoa. Haenen ensimaainen paeahaenpistonsa oli hypaetae vuoteesta katsomaan. Mutta toinen vaisto sai voiton, epaeilemaettae siitae syystae, ettae haen oli viettaenyt metsaessae niin suuren osan elaeamaestaeaeen ja koska sen ilmaukset olivat kaiken paeivaeeae huomaamatta haeneen vaikuttaneet. Haen noudatti metsaekansan ikivanhaa tapaa ja pysyi hiljaa, odottaen saavansa tietoa havaitsemalla.

Haen naeki akkunain molemmat himmeaet aukot ja oli kerran huomaavinaan, ettae toinen niistaa hetkeksi haevisi. Taemae sai haenet pimeaessae hymyilemaeeaeen tuikean hymyn, sillae hyvin haen tiesi ettei metsaen asukkaista ainoakaan, ei itse panterikaan, ollut niin varomaton, ettae pienestae akkunasta olisi kiivennyt suljettuun huoneeseen, jossa joka puolella tuntui ihmisen tuoretta kammottavaa hajua.

Mutta siitae huolimatta haen kuunteli pysyen aivan hiljaa, kuten taemae haenen tavallinen ympaeristoensae oli ammoin opettanut. Hiirien juoksentelu oli paeaettynyt. Ei kaeynyt tuuli ja pimeys tuntui olevan paljasta korvaa. Samalla ovi hitaasti ja hiljaa narisi, ikaeeenkuin olisi joku raskas ruumis pehmeaesti sitae tyoentaenyt linkkua koetellakseen. Tukkimies ojensi hiljaa kaetensae tapaillen kirveensae vartta, joka nojasi vuoteen paeaeenalaista vastaan. Mutta salpa piti, eikae uhkaava salakaehmaeinen tyoentely enaeae uusiintunut. Sitten kuului aivan katon harjalta raapimista, hiljaista kynsien kalinaa ja kaepaeliae pehmeaesti tassutteli tuohella. Taemae ihmetytti tukkimiestae; haen ei kaesittaenyt, kuinka niiden kynsien ja samettipohjaisten kaepaelien omistaja oli voinut katolle paeaestae mitaeaeen kiipeaemisen kapinaa kuulumatta. Samat pehmeaet askeleet, silloin taelloein raapaisten tai kolauttaen, liikkuvat katolla yloes ja alas moneen kertaan; ja kerran kuului ohuen katon laepi pienen paussin aikana syvae henkaeys, joka paeaettyi haistelevaan aeaeeneen. Sitten seurasi pehmeae jysaehdys lastukolle, ikaeeenkuin olisi joku raskas elaein pudonnut.

Lumous haevisi ja Taavi ukko nousi yloes vuoteestaan.

"Se hyppaesi alas katolta! ilveskissako lienee ollut vai ilveskoe? Eihaen panttereita pitaeisi olla naeillae mailla; vaikka oli se kissan hypyksi raskaanlaista!" haen itsekseen puhui, kulkiessaan kirves kaedessae ovelle.

Pelkaemaettae haen tyoensi oven auki ja katsoi ulos kimmeltaevaeen yoehoen. Ilmassa oli metsaen viileytaa, autiuden periolemusta ja henkeae. Usvat sakenivat sankoiksi jo kivenheiton paeaessae moekistae. Haen ei huomannut mitaeen liikkuvaa. Ei kuullut mitaeen aeentae. Olkapaeitaeen kohauttaen haen kaeaentyi takaisin, salpasi oven ehkaepae hieman suuremmalla huolella kuin edellisellae kerralla, haparoi takaisin vuoteeseensa ja nukkui mistaeen vaelittaemaettae aina valkoiseen paeivaeen saakka. Pitkae ja viluisen rusottava valon saeeri kurkisti sisaeen saerkyneestae ruudusta haenet heraettaen.

Haenen ulos mennessaeen haeaelyi sumu vielae valkoisena ja kylmaenaeraiviolla ja ruohojen latvat olivat ylt'yleensae kastehelmissae. Haen huomasi, ettae lastukkoa oli jonkun verran liikuteltu, mutta ei voinut loeytaeae varsinaista jaelkeae. Kulkien sitten ruohottunutta polkua, joka nuoren lepikoen kautta vei laehteelle, haen loeysi merkkejae. Alas laehteelle ja siitae edelleen metsaeen kulki jaeljet, jotka puhuivat selvaeae kieltae haenen metsaetieteiselle tutkijasilmaelleen. Heinaen oli tallannut, kasteen maahan karistellut ruumis, joka oli melkoisen suuri ja asui laehellae maata.

"Pantteri!" haen mutisi otsaansa rypistaen ja luoden ympaeerilleen varovaisen katseen. "Kyllae Kirstin vaan olisi parempi tuoda pyssy mukanaan!"

Kaiken sen paeivaeae Tituksen Taavi tyoeskenteli moekissae ja navettarakennuksessa. Haen korjasi katon, paikkasi akkunat, kiinnitti oven uudelleen saranoilleen, taeytti vuoteen--ja ne molemmat vuoteet, jotka olivat pienemmaessae huoneessa--raikkaasti tuoksuvilla vihannoilla kuusenhavuilla ja aikaansai navettarakennuksessa kerrassaan ihmeteltaevaen nuorennuksen. Haen perkkasi niinikaeen laehteen ja pilkkoi melko pinon polttopuita. Vanhan lammasvajan, joka oli ulkokuoneen takana, haen jaetti ennalleen, tuumaillen itsekseen:

"Taenne karhujen ja pantterien maahan, vieläkoe haen tahtoisi taenne lampaitakin harmikseen? Kyllae Kirstillae on taeysi tyoe, jos mieli saada elukkansakin saeilymaeaeen!"

"Elukoilla" haen tarkoitti lehmaeae ja haerkaeparia, jotka Kirsti kylaekunnassa omisti ja jotka Taavi tiesi haenen aikovan tuoda mukanaan taenne pakopaikkaansa aarniometsaen keskelle.

Kotiutuneena naein yksinaeiseen moekkiin ja hyvin tietaeen, ettae ovi kesti, Taavi Titus nukkui seuraavan yoen unien haeiritsemaettae illan pimeaestae hamaan aamun koittoon vuoteensa miellyttaevaessae tuoksussa. Illasta aamuun saakka juoksentelivat hiiret parvella, lepakot lepattelivat raeystaeiden ympaeerillae, tuntemattomat turkkurit painelivat ruumiillaan ovea taikka pehmeasti tassuttelivat katolla yloes ja alas, mutta ne eivaet voineet haenen lepoaan haeiritae. Sitten metsaen kesytoen kansa alkoi oivaltaa naemae todet totiset, ettae ihminen jaelleen oli ottanut raivion valtoihinsa, ja sana taestae uudesta maailmanjaerjestyksestae kulki salavihkaa kautta metsaen. Kun Taavi Titus seuraavana aamuna huolellisesti tutki raivion reunat ja arvaili, paljonko hakoja ja seipaeitae tarvittaisiin Kirstin aitaan, samalla suunnilleen arvostellen raivion eekerialan ja hyvaeksyen todeten sen hyvaen ruskean maanlaadun lihavaksi, niin haen luuli olevansa yksinaeaeen. Mutta yksinaeaeen haen ei silti ollut. Kaikilta aarniometsaen kulmilta vaeijyi aprikoivia silmiae, isoja ja pieniae, vihaisia ja pelokkaita.

III LUKU.

Kylaekunnasta karkotetut.

Myoehaeaeen samana iltapaeivaenaee saapui Kirsti Craig. Haenen tulonsa oli oikea majanmuutto.

Ensimaeeinen ilmoitus tulevien laehestymisestaee oli kumea _taenk taenk ae tonk taenk_ lehmaenkellojen helkkyessaee polulla, jonka aeaenen kuultuaan Taavi-ukko heitti luotaan kirveen ja astua nuhjusti heitaae vastaan. Sieltaee kuului pojan huutelua nuorella kaeskyvallalla "hoi! hoi Paeivaae! hoi Taehti! menettekoe siitaae!" ja jonon etupaaee ilmestyi samalla metsaen juhlalliseen outoon porttiholviin.

Jonon etupaaeessaee kulki Kirsti Craig itse, pitkaenaee ja suorana, lujasti astuen, pitkaeejaesenisenaee, ja puettu haen oli siniharmaihin kotokutoisiin vaatteihin, kirkas tulipunainen liina paaeessaee. Haen talutti sarviin kiinnitetystaae nuorasta alistuvan kaersivaellistaee mustan ja valkoisen kirjavaa lehmaaee.

Haenen vasemmasta kaedestaaeaen piti kiinni pieni keikkuva olento, puettuna punaiseen karttuunihameeseen ja leveaelieriseen karkeaan olkihattuun, joka oli hiuksilta taapaein luisunut ja riippui nauhoistaan selaessaee. Taemaee oli Kirsti Craigin tytaer, viisivuotias Miranda. Tyttoenen oli ratsastanut suurimman osan matkasta ja oli nyt kiihkaenaee mielenkiinnosta uutta kotia laehestyttaaessaee. Aivan haenen peraessaeeeen seurasi pitkaesarvinen lempeaesilmaeeinen haerkaepari--Paeivaae, joka oli vaalea raudikko, ja Taehti, omituinen punaisen ja mustan kirjava elaein, jonka otsassa oli monisaeteinen valkoinen laentti. Naemaee vetivaet raskaasti soutelevalla ikeellaaeaen peraessaeeeen koempeloeae tyoerekeae, jolle oli sidottu Kirstin tavarat ja varastot vaatimattomaan kasaan. Taeheden aaltoilevan kyljen vieressaee kaeveli hoikka pellavatukkainen kylaen poika, kaedessaee pitkaee haerkaeruoska ja alistuva tyytymaettoemyyden ilme harmaissa silmissaaeaen ja punakoilla nuorilla kasvoillaan. Haen piti Kirsti Craigista ja luotti haeneen taeydelleen ja siitaae syystaae haen oli sen enempaaee ajattelematta suostunut haenen pyyntoeoensaee ja laehtenyt auttamaan haenen pakoretkeaaeaen. Mutta niin tehdeessaeeeen haen oli pahasti iskenyt yhteen yleisen mielipiteen kanssa; sillaae vaikka kylaekunta oli osottanut Kirsti Craigia kohtaan typeraeeae ynseyttaae, niin vihotteli se kuitenkin, kun haen paaeetti pois muuttaa. Haen oli paaeettaenyt laehteaae taehaen autioon moekkiin asumaan, hyljaettyaae raivausta viljelemaaeaen, elamaeaen aivan erillaaeaen kanssaihmisistaeeen, joita haen ei sietaenyt, sen enempaaee kuin muutkaan haentaae sietivaet, ja taetaee huudettiin nyt joka taholla hullun paaeahaenpistoksi; ja Taavi nuorukainen, joka juuri oli tullut sille iaelle, jolloin yleinen mielipide alkaa tuntua taerkeaeltaee, oli levoton siitaae, ettaaee oli sekaantunut asiaan, jota yleiseen naurettiin. Haen jo mielessaaeaen kuvitteli, kuinka haen itse nyt joutuisi kylaen kokkapuheiden esineeksi. Siitaae huolimatta haen oli mielissaaeaen, ettaaee sai Kirstiaee auttaa, sillaae sydaen haenellaae oli terve ja peloton ja haen piti Kirstiaee todellisena ystaevaenaee, vaikkapa hieman omituisena. Haen pysyi uskollisena, vaikka olikin eri mieltaee. Vanha Taavi, haenen isaensaee, oli ainoa, joka moittimatta ja vastustelematta kannatti vaimon yrittystaae. Haen oli tuntenut Kirstin pienestaee tytoestaee ja tiesi haenet reippaaksi, uskolliseksi, vaiteliaksi ja voimallisesti kestaevaeksi

luonteeksi; ja haenen mielestään vaimo menetteli oikein lahtiessään kyläkunnasta, jossa halpa vihamielisyys, haenen ylpeästä vahaepuheisuudesta kiihtyen ja haenen vastoinkäymisistään ilkeyden nuolia vuollen, täytti haenen elämänsä ainaisilla katkerilla loukkauksilla.

Kun Kirsti Craig astui esiin haemaerydestä ja tuli raivauksen päiväpaisteiselle paljalle aukealle, niin paikan sanomaton yksinäisyys ahdisti akillisen kalpeuden haenen vakaviin tummiin kasvoihinsa. Hetkisen tuntuivat haenestä nuo haentä kohtaan vihamieliset ihmisetkin vaahehman julmilta kuin taamaa äänenetön yksinäisyys. Sitten haenen tarmonsä palasi. Haenen suurien kasvojensa jalot, vaikka hieman jääkät piirteet sulivat puolinaiseen hymyyn taamaen haenen oman heikkoutensa vuoksi. Hän ikäänkuin valtasi maan suurella päenliikkeellä; sitten sanaakaan sanomatta ojensi kaetensä vanhalle Taaville, joka oli asettunut haenen viereensä ja keikauttanut hyppelväen Mirandan olalleen. Ei puhuttu mitään pitkään aikaan joukon hitaasti noustessa rinnettä; sillä he olivat tottuneet tulemaan toimeen vaaheilla sanoilla, nämä ihmiset, he eivät olleet semmoisia loerppoejä kuin muu kyläenväki.

Vihdoin alkoi punainen kolttu väennellä tukkimiehen olalla ja Miranda huudahti:

"Laske minut maahan, Taavi setä, minä tahdon poimia aeidille nuo kauniit kukkaset."

Kuloruoho tulipunaisine viettelyksineen oli täyttäenyt ilolla haenen silmänsä; ja moniaan minuutin kuluttua hän taputteli jonon perässä pieni syli täynnä pitkäevartisia kukkasia.

Moekin ovella jono seisautui. Taavi kääntyi ympäri ja sanoi vakavasti:

"Kyllä minä olen korjaillut, minä olen voinut, Kirsti; enkä minä peräältä käänen luule, että taama paikka on teille niin aivan sopimaton. Mutta kovin yksinäenne teidän täytyy tääellä olla."

"Kiitos kaunis sinulle, Taavi. Mutta olemmeko me yksinäenne, Miranda ja minä?"

"Ja tääellä on metsässä panttereita. Sinulla pitäisi olla pyssy, Kirsti. Me yritämme, poika ja minä, ensi viikolla saada teille täenne vaaheen ruuan apua, mutta minä täessä tuumailen, että eiköhaen olisi sittenkin parempi hankkia pyssy."

"Kyllä meidän siihen aikaan onkin kasvojanne ikäväe, Taavi," sanoi Kirsti, luoden samalla hellään katseen poikaan, joka seisoj nojaten tähden suitselliseen olkaan. "Mutta en minä panttereita pelkää. Elkää te pyssyä hommatko; en minä sitä tarvitse, enkä minä sitä käättäisi!"

"Ette te pelkää mitään jalan käävelvää", mutisi nuori Taavi ihailleen.

Ne voimakkaat kasvot synkistyivät.

"Pelkään, Taavi", vastasi vaimo; "pelkään pahoja kieläe."

"Niin aina, tyttöeseni, mutta taeaellae olet niiltae rauhassa", sanoi vanha tukkimies, hidas kiukku palaen karkeilla kasvoillaan, kun haen ajatteli eraeitae kyläekunnan pahimpia parhaajia.

Samassa Mirandan kimakka aeaeni puuttui puheeseen.

"Voi Taavi", haen huudahti, tarttuen iloisesti pojan saeaereen, "katsoppa kuinka kaunis iso koira!" Ja pieni ruskea sormi osotti kannokkoa, joka oli kaukana raivauksen laidalla ja jossa oli kaiken kokoista kantoa. Haenen suuret ruskeat silmaensae ilakoitsivat kuin keijukaisen. Muut seurasivat tyttöesen silmaein suuntaa, terottaen jokainen katsettaan minkae mahtoivat; mutta he eivaet keksineet mitaeaen syytae haenen kiihtymykseensae.

"Voisipa haen ehkae naehdae karhun", sanoi vanha Taavi; "mutta en minae saa sitae silmaeaeni."

"Niitae kai on taeaellae paljon", sanoi Kirsti jotenkin vaelinpitaemaettoemaesti, kaeaentaen silmaensae muuanne maillensa.

"Ei siellae ole mitaeaen karhua", vakuutti nuori Taavi haenen ikaeisensae varmuudella. "Kanto se on!"

"Kaunis iso koira! Minae tahdon sen, aeiti", pyyteli Miranda ja karkasi aekkie pois. Mutta aeidin varma kaesi laskeutui haenen olalleen.

"Ei taeaellae ole mitaeaen isoja koiria, lapsikulta", haen sanoi rauhallisesti. Ja vanha Taavi, turhaan tarkkoja silmiaeaen siristettyaeaen ja tuuheita kulmakarvojaan rypisteltyaeaen huudahti:

"Heitae nuo hullutukset, Mirandani, pikku veitikkani, ei siellae ole mitaeaen muuta kuin kantoja, se on varma se."

Lapsen silmillae kuitenkin oli tarkempi naekoe, herkempi luonto; ja vaikka haen nyt oli myoentyvinaeaen ja tottelevaisena kantoi moekkiin sylin taeytensae kuloruhoja, niin tiesi haen, ettei se ollut kanto, jonka haen oli naehnyt. Ja mitae taas Kroofiin, naaraskarhuun tulee, niin vaikka se tosiaan oli istunut liikkumattomana kuin kanto kantojen keskellae, niin se tiesi, ettae lapsi oli haenet huomannut. Se naeki, ettae Mirandalla oli ne semmoiset silmaet jotka naekevaet kaikki ja joita ei voi pettaeae.

Kaksi paeivaeae mies ja poika viipyivaet raiviolla auttamassa Kirstiae taloiksi rupeamaan. Kentillae soivat hausvasti karjan kellot _taenk taenk ae tonk taenk_ raavaitten purressa uutta laidunta. Raivauksen reunoilta kaikuiivat kirveen iskut ja syysilmassa kierteli toimeliaita aeaeniae. Paljon piti tehdae murtoaitaa--jaerjestellae risuja ja seipaeitae ristiin rastiin, ettae Kirstin elukat pysyisivaet kotosalla kunnes ennaettaeisivaet kotiutua, eivaetkae enaeae pyrkisi harhailemaan.

Kun ne kaksi paeivaeae saivat kuluneiksi, niin vanha Taavi ja nuori Taavi nostivat kirveet olalleen ja menivaet matkoihinsa. Kirsti paikalla oikaisi kauniit hartiansa vastaanottamaan sen Atlaan kuorman yksinaeisyyttae, joka alussa oli uhannut haenet masentaa; ja haen ja Miranda vakaantuivat omituisen hiljaiseen jokapaeivaeiseen elaemaenjaerjestykseensae. Taehaen kuitenkin alussa toivat vaihtelua vanhan Taavin viikottaiset kaeynnit, haenen tuodessaan heiniae ja juuria ja muita varastoja talven varalle, ynnae suuret vyyhdet karkeata kotona kehraettyae lankaa Kirstin sormien ratoksi pitkinae talvi-iltoina.

Kirsti oli kuin luotu siihen työhoon, jonka haen niin uskollisesti oli itselleen valinnut. Haen osasi kaeyttaeae kirvestae; ja risuaita vakaasti piteni haenen kaatamistaan puista. Haen osasi ohjata auraa; ja

ennen lumentuloa oli haen kaeaentaenyt kymmenisen eekeriae pitkaeae kesantonurmea ruskeiksi vaoiksi pakkasten kypsytettaeviksi ja murennettaviksi seuraavan kevaeaen kylvoeae varten. Mustan ja valkoisen kirjava lehmae lypsi vieläe hyvin ja varmalta naeytti, ettae se lopen ehtyisi vasta kaksi kuukautta ennen kantamistaan. Haeraet pysyivaet reippaina ja hyvaessae lihassa, eivaetkae naeyttaeneet vaehaeaekaeaeen kaipaavan entisiae laitumiaan. Lehmaenkellojen koruton, mutta kotoinen soitanto, jota kuului laitumelta kaiken paeivaeae ja oeisin navetan pimeydestaekin silloin taelloein masentunut _tonk ae tonk_, viihdytti suuresti Kirstin mieltae. Ne rypyt, jotka olivat haentae kylaekunnasta seuranneet, alkoivat suun ja silmien ympaeriltae silitae ja haenen kasvojensa suuripiirteinen hyvittelevae kauneus kukoisti jaelleen taemaen uuden elaemaen rauhassa.

Seitsemisen vuotta ennen muuttoaan taehaen raivion moekkiin Kirsti Craig--silloin Kirsti MacAlister--oli eraeaeae iltana kaeynyt tienhaaran puodissa, joka kylaekunnassa toimitti yleisen paikanvaelitystojen tehtaeviae. Siellae oli samalla postitoimistokin eraeaeessae puodin nurkassa, sisustuksenaan kymmenkunta kirjaimella merkittyae tomuista hyllylokeroa. Nyoekaeten tynesti paeaetaeaeen maleksijoille, joita vetelehti saippuualatikoilla ja naulakasseilla, Kirsti astui tiskin luo siirappia ostamaan. Haen paraillaan ojensi sinisen ja keltaisen kirjavaa ruukkuaan taeytettaevaeksi, kun sisaeaeen astui outo mies, joka heraetti haenen huomiotaan. Vielaepae paljon enemmaenkin kuin heraetti haenen huomiotaan; sillae taemae kopea tumma impi, joka ei koskaan ennen ollut kahdesti katsonut miehen kasvoihin, tunsu nyt vuorottain kuumenevansa ja kylmenevansa, kun taemaen vieraan katse huolettomasti tarkasti haenen uljaan vartalonsa muotoja. Kirsti kuuli haenen kysyvaen postimestarilta asuntoa. Haen puhui vaesyneellae aeaenellae ja haenen puheenpartensa erosi kokonaan kylaekunnan miesten kielen mallista. Kirsti katsoi haeneen kahdesti ja sitten monta kertaa, ja haeneen teki kipeaeae huomattessaan, ettae vieras naeytti sairaalta, ja haen kohtasi haenen katseensa taeydesti juuri yhden sydaemen sykaeyksen ajan. Impi lensi sen katseen alaisena paikalla tulipunaiseksi, tempasi kaeteen ruukkunsa ja melkein juoksi ulos puodista. Maleksijoilla oli liian paljon katsottavaa uudessa tulokkaassa heidaen huomatakseen Kirstin haemmennystae; mutta vieras huomasi sen ja haen oli siitae hyvillaeaeen. Ei koskaan ennen haen ollut naehnyt niin komeata tyttoeae kuin taemae mustatukkainen olento sfinksinkasvoineen, tulipunainen liina paeaessaeaeen. Kirsti oli ilmestys, joka haenessae heraetti taiteilijan ja sai haenen kiirehtimaeaeen palettinsa ja pensselinsa esille ottoa.

Sillae Frank Craigissa, dilettantissa ja maailmanmiehessae, oli melko paljon taiteilijaa, kun taemae mieli kyllin voimallisena haenet valtasi. Kun taas toinen mieli haenet valtasi kyllin voimallisesti voittaakseen haenen luontaisen velttoutensa, niin haenessae oli melko paljon muusikkoja; ja myoes, vaikka harvemmin, joku verta runoilijaa. Temperamenttia haenellae oli; mutta ei ollut pyrkimyksen vakavuutta, tahdon voimaa eikae kestaevaeae kaersivaellisyyttae. Haenellae oli juuri sen verran rahaa, ettae saattoi tyoetae tekemaettae uida virran mukana. Mutta terveys haeneltae puuttui, ja sen heikon elinvoiman, jonka nuoruus nuoruuttaan soi, haen oli lapsellisesti tuhlanut. Kuultuaan pohjan puolen kuusimetsien pihkan tuoksuineen ja puhtaine ilmoineen suovan

uutta terveyttä, haen oli ajalehtinut pois viettelyksistään ja lopulta etsinyt itselleen taamaen etäisen takalistokylän, se kun näytti semmoiselta paikalta, jossa saisi paljon vaheellaa. Haen oli sangen hyvan näköinen--jotenkin saman kokoinen kuin Kirstikin--hoikka, toimekas, vilkas liikkeissään, kun ei ollut väsynyt, jaloa syntyä kasvojen ja ruumiin joka piirre. Silmät olivat hyvin tumman harmaanvihreät pitkäin mustain ripsiensä alla, laepitunkevan kirkkaat, mutta omituisen epävakavat. Niiden kauneissa syvyyksissään oli ainainen omituinen ristiriita rehellisyyden ja huikentelevaisuuden välillä. Kalpeita harmahkoja kasvoja peitti suipoksi somistettu tiheä tumma parta; ja hiukset, jotka olivat hiukan rehevää kuin haenen seuramaailmansa malli olisi sallinut, olivat omituista nahkamaisen

tummaa pronssiväriä.

Kyläkunnan ilma oli keuhkoille terveellistä ja elvyttävää, ja ennenkuin haen oli kuukauttakaan sitä hengittänyt, haen tunsi riemullisen elämän hehkuvan suonissaan. Ja ennenkuin haen oli sitä kuukauttakaan hengittänyt oli haen voittanut Kirsti Mac Alisterin, jolle haen näytti melkein jumalalta. Kirsti puolestaan oli haenelle suuremmin arvoitus. Yksinpä haenen kieliopin sääntöjä rikkova puheenpartensa ja maalainen ääntämisensäkin kahta enemmän kerjivä haenen omituisuuttaan. Ne vaikuttivat haenen väsyneihin aistimiinsa kuin verevä veres tuoksu. Täällä, turvassa kuluttavalta maailmalta, haen toden teolla aikoi maalata, aikoi toden teolla kirjoittaa, ja elämä olisi taas jonkun arvoista. Eräänä päivänä haen ja Kirsti matkustivat pois lotisevalla vanhalla postivaunulla, joka kaevi kylässä kahdesti viikossa. Kymmenen päivän kuluttua he palasivat takaisin ja olivat mies ja vaimo, eikä kylässä hämmentyttyä väheä.

Kokonaisen vuoden Frank Craig viihtyi kylässä lapsensa, suurisilmäisen keijukaismaisen Mirandan syntymän jälkeen ja näytti tyytyväiseltä. Haen oli hellä, ihaileva, hienotunteinen, ylpeä tummasta uljasmuotoisesta vaimostaan ja siitä, että tämä niin nopeaan oppi haenen puhtaan puheenpartensa. Mutta eräänä päivänä haen sitten näytti levottomalta. Haen puhui asioista, joita oli kaupungissa hoidettava, kuukauden poissa olosta, jota ei voinut välttää. Pelon tunne sydämessään Kirsti kuunteli haenen puhettaan, mutta ei yrittänyt kukaan vastustaa niin luonnollista asiaa. Ja kun se lotiseva postivaunu saapui kylään seuraavan kerran, niin mies lähti pois ja kylä oli haenen lahdettyään Kirstin mielestä pimeä.

Mutta--haen ei palannut takaisin milloinkaan. Kului kuukausi toisensa jälkeen, eikä haenelta tullut minkäänlaista tietoa; ja Kirstin sydäntä kalvoi ylpeä tuska. Haen tiedusteli kaikista rantakaupungeista, mutta ei saanut minkäänlaista tietoa. Kun vihdoinkin kuukausista karttui vuosia, niin alkoivat hellaesydämiset ihmiset, jotka onnettomuudessa näkevä rikoksen, huhuilla sitä, että Kirstiä oli petetty. Alettiin ensin kuiskata, että ehkei haentä ollutkaan vihitty. "Se oli haenelle oikein, mokomalle ylpeälle ihmiselle, joka luuli herrasmiehen sieppaavansa!"--niin alettiin sitten hokea. Kirsti ylpeine eleineen ei onnensaakaan aikana ollut suosittu; ja naimisensa jälkeen haen ilonsa itseksyyden ja seuran karttavaisuutensa vuoksi samoin kuin yhä hienostuvan puheenpartensakin takia oli käynyt kautta koko seudun kateitten morkkauksen esineeksi. Kun haenen korkeaksi kohonneen onnensa temppelelle luhistui haenen päällensä, silloin tuli kurituksen aika ja kyläkunnan juorukontit ryhtyivät asiaan oikein täydellä todella. Kun siinä naapuriseudussa ei lahevuuksina

tapahtunut mitäeäen muuta pohtimisen arvoista, niin taetae pientae huhua hemmoteltiin ja lihoteltiin. Siitae kasvoi pian suuri haevaestysjuttu ja juorukontit alkoivat olla aivan varmat siitae, etteivaet asiat voineet olla niinkuin olisi pitaenyt. Kirsti oli saanut, niin he arvelivat, Kaitselmukselta sangen ansaitun rangaistuksen, ja taessae oli nyt hyvae tilaisuus osottaa, ettae he, puhtaat sielut, olivat Kaitselmuksen puolella. Jos Kaitselmus heitti kiven, niin oli epaeilemaettae paikallaan, ettae he heittivaet kolme kiveae.

Viimein joku, jolla oli vilkkaampi mielikuvitus kuin muilla, keksi uuden lisaen. Joku oli kuullut joltakulta toiselta, ettae joku oli naehnyt Frank Craigin kaupungissa. Ensinnae oltiin erimielisiae siitae, missae kaupungissa; mutta taemae pieni ristiriita pian sovittiin. Sitten keksittiin nainen, ja tuota pikaa kaevi selville, ettae oli naehy haenen ajavan kauniin naisen keralla, komeat hevoseet edessae, liverikuski hevosia ohjaamassa ja erikoinen vaunuoven avaaja haenen rinnallaan. Naein juttu vaehitellen kasvoi ja kaunistui ja kaevi joutilaalle maalais-mielikuvitukselle rakkaaksi. Kirstin kyselyt pian osottivat, kuinka alusta alkaen tuulesta temmattu taemae haevaestysjuttu oli; mutta haen oli liian ylpeae noustakseen sellaista valhetta vastaan, jota haen tiesi mielihyvaellae uskottavan. Haen Mirandan vuoksi kaersi, kunnes haenen tummat kasvonsa alkoivat saada poimuja, mustat silmaet alkoivat vaarallisesti hehkua ja haen alkoi pelaetae vieläe tekevaensae tuhoja jollekulle. Viimein haen, sattumalta kuultuaan taestae hyljaetystae metsaen koskellisesta raiviosta, moei moekkinsae polkuhinnasta ja laehti pahoja kieliae pakoon.

IV LUKU.

Miranda ja metsaen piilevae kansa.

Miranda oli heti ensi paeivaestae alkaen, jonka he raiviolla elivaet, huomannut taemaen elaeimaan olevan haenen mielensae mukaan. Aeiti siitae piti, koska se rauhoitti ja paransi; mutta keijumaista lasta se kiinnitti verrattoman paljon syvemmaellae ja vaelittoemaemmaellae viehaetyksellae. Haenestae paikka ei ollut yksinaeinen. Haenen suuret silmaensae naekivaet mitae Kirsti ei naehnyt; ja haenelle metsaen reunat--joita edemmaeksi haenen ei ollut lupa mennae--olivat taeynnaeen mitae parhaita leikkitovereita, jotka kaiken aikaa odottivat haentae tuttavuutta tekemaeen. Ja molemmat haeraet ja mustan ja valkoisen kirjava lehmae olivat haenelle puhelumpaneita. Aeiti pani merkille, ettae kun lapsi istahti ruuhon jonkun elaeimen paeen viereen ja alkoi hiljaisen salaperaeisen juttelunsa, niin elaein lakkasi syoemaestae ja kuunteli haentae paikaltaan hievahtamatta. Mustan ja punaisen kirjava Taehti toisinaan seurasi haentae koiran tavoin, ikaeenkuin lapsen suurten silmaein lumoamana. Sitten nuo juhlalliset silmaet aekkie alkoivat elaeae liekehtien; tytoen huuilta puhkesi ihmeellinen ilon kujerrus, kimakka, mutta ei aeaenekaes; ja haerkae haentaeensa huiskauttaen ja loukkaantuneena puhalsi sieraimiinsa ja kaeaentyi syoemaeen.

Seinaehirren kolossa aivan moekin raeystaeen alla asusti perhekunta punaoravia, neljae poikasta jo neljaennestae vailla taeysikasvuisia ja melkein valmiina omin paein toimeentulemaan. Tuskin oli vanha tukkimies poikansa kera mennyt matkoihinsa, ennenkuin oravat alkoivat elostaa kuin

kotonaan. Ne pitivaet Kirstiae suurena ja vaarattomana olentona, jonka moekissae oli edullista elaeae, koska haen karkotti pois heidaen vihollisensa. Mutta Miranda oli heistae kuin omaa heimoa, josta vaan oli tyoelaes paeaetae selville. Molemmat vanhat oravat saattoivat pyoeraehdellae yloes ja alas katon raeystaeaeellae, kujertaen haenelle kimakalla aeaenellae, liehutellen ilmavia haentiaeaen ja kurkottaen alaspaein paeaetaeaen, tarkastellakseen haentae tutkivasti teraevillae ulos pullistuvilla silmillae; Miranda taas saattoi aivan heidaen allaan hypellen kiihkoissaan yloes ja alas samaan tapan, nyoekaetae paeaetaeaen, nytkiae olkapaeitaeaen ja rupertella niille vastauksia nopealla kimakalla aeaenellae. Haenen aeaenensae oli nyt aivan toisenlainen kuin ne pehmeaet supatukset, joilla haen puhui karjalle; mutta oravat tuntuivat sen hyvaeksyvaen. Ennenkuin tyttoe oli raivauksella ollut viikkoakaan, naeytti koko oravaperhe pitaevaen haentae heikaelaeisenaeen, siepaten leipaeae haenen pienistae ruskeista sormistaan ja juosten hametta pitkin haenen olalleen, milloin taemae lysti sattui paeaehaen juolahtamaan. Kirstistae ne eivaet vaelittaeneet-vaarattomasta vaelttaemaettoemaestae Kirstistae, Mirandan aeidistae.

Tuskin he olivat kunnolla kotiutuneet, ennenkuin lapsi keksi, ettae haenen vilkas punainen karttuunihameensa oli sopimaton ja sai aeitinsae kaetkemaeeen sen naekyvistae lauta-arkkuun, joka oli oven takana. Haen ei nykyaeen viihtynyt muuta kuin haaleassa siniharmaassa kotokutoisessa hameessaan, joka niin hyvin suli rauhalliseen ympaeristoeoen. Mutta siitae huolimatta se ristiriitaisuuden piirre, joka haenen lapsen sydaemessaeen viritteli kirkkaita epaejohdonmukaisuuksia, sai haenet aina pyytaemaeeen palan tulipunaista rihmaa kaulanauhakseen. Taemae paeaehaenpisto huvitti Kirstiae hymyksi asti, sillae haen tunsu sen olevan jatkoa sille tulipunaiselle liinalle, jolla haen itse oli verhonnut omat mustat hiuksensa. Mitae Mirandan hiuksiin tulee, niin olivat ne varjossa naehyinae yhtae mustat kuin aeidinkin; mutta auringonpaisteessa niissae naekyi ruskahtavia hohteita, jotka takasivat haenen Frank Craigin lapseksi kaikille, jotka olivat taemaen miehen tunteneet.

Siten sai syksy kuluneeksi; ja metsaen vaitelias kansa, joka uteliaana ja valppaana katseli Mirandan leikkiae aeidin aita rakentaessa, oppi tuntemaan tyttoesen olennoeksi, joka tavallaan oli samanlainen kuin he itsekin. Ne tiesivaet ettae tyttoenen usein naeki heidaet, vaikk'eivaet aeidin silmaet naehneet. Huomatessaan, ettei aeiti haentae aina kaesittaenyt, kun Miranda koetti osottaa haenelle somia puiden seassa naekemiaensae elaeimiae, lapsi kaevi taessae asiassa hieman araksi ja vastahakoiseksi; piilevae kansa oli alussa mielinyt panna pahakseen haenen teraevaen naekoensae, jota ei mikaeen voinut vaelttaeae, mutta se aelysi pian haenen vaitelaisuutensa ja tyyntyi. Tuo pieni vilkas, harmaa olento olisi voinut karata puitten keskelle, jaehmettyae kuvapatsaaksi, ja muuttua aekkie yhtae naekymaettoemaeksi kuin mikae ilves, kissa, jaenis tai naeaetae tahansa, ellei haenen kaulassaan olisi ollut tuota huolestuttavaa tulipunaista hehkujaa. Se nauha oli kaesittaemaetoen seikka kaikelle metsaen kansalle, se muistutti niille ainiaan, ettei tuo levollisena liehuva olento sentaeeen kuulunutkaan metsaeen, vaan sille suurelle punapaeiselle naiselle, jonka kirves oli puitten seassa synnyttaenyt niin levottomuutta heraettaevaeae meteliae. Kroof karhua tyttoesen ohut tulipunainen rihma kiinnitti siihen maeaeraeaen, ettae se eraeaenae paeivaenae sulasta utelaisuudesta tuli paljon laehemmaeksi, kuin oli aikonutkaan. Miranda tietysti naeki sen ja suurin silmin toivotti taetae "isoa kaunista koiraa" leikkitoverikseen. Juuri samalla Kirstikin naeki sen--se oli sangen laehellae ja mahdottoman suuri.

Ensimmäisen kerran Kirsti Craig tunsi jotain pelon tapaista, ei itsensä vaan lapsensa puolesta. Syyänten Mirandan tuimasti taakseen haen tarttui kirveeseen ja seisoi liikkumattomana, suorana ja peljättaevaena hyökkäystä odottaen. Haenen suuret mustat silmänsä leimusivat pahaa ennustavina rauhanhaeiritsijäeä vastaan. Mutta Kroof, joka oli aivan kylläeltä taeynnaeaen syysmyöhaen marjoja ja makeita metsäenjuuria ja hunajaa, oli mitä herttaisimmalla paeaellae eikae muuta kuin laiskasti tallusteli pois huomattessaan, että haenet oli keksitty, jonka jälkeen Kirsti, helpotuksesta lyhyeen naurahtaen, heitti maahan kirveensä ja tempasi lapsen syliinsä. Mutta Miranda itki pettymyksen suolaisia kyyneläeä.

"Minä tahdon sen, äiti", haen nyhkytti; "tuon ison kauniin koiran. Sinä pelotit sen pois."

Kirsti oli kuullut siitä koirasta enemmaen kuin kylläekseen.

"Kuules nyt, Miranda", haen sanoi ankarana ja samalla pudisti haentäe olkapaeaestäe, jotta haen paremmin kuulisi. "Muista nyt tarkkaan, mitä minä sanon. Ei se ole koira; se on karhu; kuuletko, karhu! Eläe koskaan mene sen laehelle, taikka se syöe sinut. Muista nyt taemäe, Miranda, taikka saat vitsaa oikein kelpo tavalla."

Kirsti oli aivan suunniltaan ja ymmaellaeaen ajatellessaan, että Miranda yksinaeaen kohtaisi tuon suuren eläimen ja ehkäe yrittäeisi tuoda sen kotiin leikkikumppanikseen; haen sen vuoksi hetkeksi unohti ajatuksensa tavallisen johdonmukaisuuden. Miranda taas suostui tottelemaan; mutta salassa haen saeilytti omat luulonsa taestäe koiraasiasta. Haen varsin hyvin tiesi, ettei taemäe tenhoava eläein halunut haentäe syödae; ja aeidin kaesky haenestäe vain oli yksi noita aeitien oikullisuuden puuskauksia, joiden perille ei kukaan voi toivoa paeaesevaensäeä.

Taemäe tapaus kuitenkin masensi lapsen riemusta pulppuilevaa mieltäe enemmaen puolen kahdesta kokonaisesta paeivaestäeä. Se karkotti niin kauas sen toivotun ajan, jolloin haen saisi tutustua metsäen arkaan piilevaeaen kansaan, jolla oli niin omituinen kiinteäe katse, ja jutella sen keralla. Äiti piti haentäe nyt aina aivan hameenliepeissäeäen. Tyttöe ei mielestäeäen voinut keskustella näeistäe asioista, joita äiti ei ymmaertaenyt, kenenkäeäen muun kuin haerkaein ja mustan ja valkoisen kirjavan lehmaen ja oravain kanssa, mutta näemaekin enemmaekseen pitivaet oman paeaensäeä.

Pian talvi vaipui yksinaeisen moekin ympärille valkoisena, hiljaisena ja kimaltelevana ja Mirandalle se oli tapauksia taeynnaeaen. Kirsti oli ennen lumen tuloa korjannut vajan kanalaksi; ja nyt heillae oli sen asukkaina kuusi mitä parhainta kanaa ja uljas tulipunainen kukko, joka kiekui sangen uljaasti. Miranda luuli taemaen ylpeaen linnun halveksivan haentäe eikae sen vuoksi tullut oikein hyvin juttuun sen kanssa; mutta kanat olivat ystäevaellisiae, vaikkapa mielenkiintoa vailla, ja ainainen ilo oli etsiae niiden munia parvelta tai navetan nurkista. Olivat sitten polut aukaistavat joka lumisateen jälkeen--polku laehteelle, polku navetan ovelle ja kanalaan, polku puupinolle. Taavi setae oli tehnyt Mirandalle kelkan, ja haenelle tuotti suurta iloa, kun sai puut kelkallaan moekkiin kulkemaan yhtäe sukkelaan kuin äiti ennaetti niitäe pilkkoa. Se oli ankara kilpailu, mutta äiti miten kuten aina sai pysytellyksi juuri yhden pilkkeen verran edellaeä.

Ja kalan pyynti--se oli suuri tapaus, joka uudistui kerran viikossa, jos ilma oli suotuista. Sekae Kirsti ettae Miranda olivat melkein pelkkiae kasvinsyoejiae. Frank Craig oli ollut liharuokain vieroja ja olisi mieluummin kokonaan elaanenyt hedelmillae, juurilla, viljalla ja munilla, ellei haenen ruumiinsa olisi riidellyt naeitae paeaehaenpistoja vastaan. Mutta haenen vaimoonsa taemae ennakkoluulo oli tarttunut siihen maeaeraeaen, ettei haen sen enempaeae kuin lapsikaan nykyaeen nauttinut minkaeaelaista liharuokaa. Kirstin lihan kammo oli keinotekoinen, Mirandan sen sijaan vaistomainen. Mutta kala,--kalan laita oli kummankin mielestae aivan toinen. Ei edes Mirandalla, joka oli niin taeynnaeaeen myoetaetuntoa ja kaesitystae, ollut minkaeaelaista toverillisuuden tunnetta naeitae kylmaeverisiae, limaisia iljettaeviae esineitae kohtaan. Haen tunsu kiihkeaeae pientae iloa niitae pyydystaeessaeaeen; ja tyytymyksen mielihyvaeae syoedessaeaeen niitae voissa ja keltaisissa vehnaejauhoissa maukkaan ruskeiksi paistettuina. Sillae Miranda oli sangen laehellae luontoa ja luonto nauraa koville paeaetoeksille.

Kalanpyynti, joka tuotti Mirandalle niin suurta huvia, tapahtui jaervellae talvisaikaan. Kun saeae naeytti hyvin vakaantuneelta, niin Kirsti laehti matkaan lujilla lumikengillaeaeen ja Miranda pienillae leikkikengillaeaeen astui urhoollisesti aetinsae rinnalla pitkaeae valkoista polkua, joka vei alas jaervelle. Mirandankin tarkoilla silmillae katsoen polku nykyaeaeen oli sangen autio, sillae metsaen kansasta suurin osa joko makasi tai oli muuttanut muuante, se kun pelkaesi vaerikkaeaeen karvansa lumen pinnalla paikalla ilmaisevan itsensae. Kerran haen vaihteeksi naeki jaenoen kyykkivaen naereen juurella talvipuvussaan ja kerran tai kahdesti haen naeki portimon, joka sekin oli taetae nykyae aivan valkoinen, haennaenpaeae vain mustana varotukseksi niille, joilla oli syytae pelaetae sen julmuutta. Miranda ei tiennyt portimosta mitaeaeen, mutta ei haen juuri siitae pitaenyt; vaelipae tuolla, silla portimokin vihasi sekae Mirandaa ettae vielae koko maailmaakin. Ilves taas ja ilveskissa olivat talvella arkoja ja pysyttelivaet varovaisesti poissa. Metsaehiiret, laempoeiset karvakerat nukkuivat kuiviin pesiinsa hautaantuneina kaukana syrjaessae; ja vielaepae Kroofkin uinaili pakkaskuukaudet petaejaen juurakon alla kolossaan, pesaen ovi syltae vahvan nietoksen peitossa, unta suojaamassa.

Jaervelle tultuaan Kirsti nopsalla kirveellaeaeen hakkasi jaeaehaen kaksi avantoa, pani kahteen koukkuun laeskipalat syoetiksi ja antoi toisen siiman Mirandan tumpullisiin kaesiin. Taimenia oli jaervessae paljon ja niiden oli naelkae; ja mikae lienee ollut, mutta Mirandan koukussa surma aina viehaetti niitae enemmaen ja usein haen sai kolme kalaa siinae kuin Kirsti yhden. Vaikka Miranda koko pienen olentonsa voimalla naeytti kiintyneen taehaen julmaan leikkiin, niin seurasi haenen huomionsa kuitenkin kaiken aikaa sitae valkoista aeaerettoemyttae, joka heitae ympaeroei. Jaerven elotonta valkeata tasaisuutta; kauttaaltaan valkoisia rantoja, jotka sitae ympaeroeivaet; niiltae kohoovaa metsaenreunaa, joka oli alta musta, mutta paeaeltae vahvan valkoisen vaipan peittaemae, jyrkkaeae vuorenrintettae, joka kohosi jaerven alapaeaeessae ja oli ylt'yleensae valkoinen; ja taivaan kanta, joka miettivaena, mittaamattomana, hohtavana, valokiehteisenae ja matalana kaartui heidaen ylitseen. Vuorenrinteen valkeudella Miranda eraeaeenae paeivaenae huomasi liikkuvan mustan elaeimen, elaeimen, joka haenestae oli suuren kissan naekoeinen. Haen naeki sen pysaehyvaen ja heitae katselevan; ja vaikka matka oli niin pitkae, niin haen naeki sen avaavan ammollaan pelottavan kitansa. Ja sekunnin kuluttua haen kuuli kiljauksen, joka laehti taestae pelaettaevaestae suusta--kimakan, kaehaen, raeaekeyvaen valituksen, joka huvitti haentaen niin suuresti, ettae haen unohti vetaeae kalan jaeaeelle.

Mutta aeitiae taemae aeaeni naeytti huolestuttavan. Haen katsoi jonkun sekunnin ajan sangen vakaasti etaeistae kiljujaa ja sanoi sitten: "Panttereita, Miranda! Ei karhuista vaeliae; mutta panttereita vastaan meidaen tulee olla varuillamme. Taenaeen meidaen taeytyy paeaestae kotia ennen auringonlaskua; ja muista, ettae joka askeleella kuljet aivan laehellae minua."

Kaikki taemae pelko oli Mirandan mielestae saaelittaevaen turhaa. Itse haen oli mielensae syvyydessae aivan vakuutettu siitae, ettae panterin kanssa olisi kovin hauska leikitellae.

Kuten sanoin, talvi oli Mirandalle tapauksia taeynnaeen. Kahdesti haen aamupuhteella kanoille kuumia perunoita ja jauhoja kantaessaan naeki Ten-Tinen, suuren karibuhirvaan, tasaisilla juhlallisilla askelilla kulkevan raivauksen poikki, omituiset laenttiset sarvet korkealla takakenossa, kuono suoraan eteenpaein ojennettuna, noeyraet naaraat kintereillaeen seuraten. Taemae tapahtui, ennenkuin metsaessae vielae oli vahvalta lunta. Myoehemmin talvella haen joka aamu hartaalla innolla tutki, mitae vieraita yoellae oli kuljeskellut moekin ympaeri. Joskus oli siinae kaeynyt kettu ja jaettaenytt sirot, selvaeen painellut, saeaennoelliset jaeljet, joista naeki, ettae se elaein, joka oli ne tehnyt, tiesi, minne oli menossa, ja ettae sillae oli varma paeaemaeerae tiedossaan. Jaeniksen jaelkiae oli melkein aina--haen oppi piankin tuntemaan naemae kolmivarpaiset, kolmesta kohdasta painellut jaelkiryhmaet, jotka pitkae joustava hyppy oli saanut syvaelle lumeen painumaan. Ja kun portimo oli siihen jaelkensae jaettaenytt--kapeat, sireunaiset, petollisen viattomat jaelkensae--niin aina ne laeheltae ja yhdenmukaisesti noudattivat hyppivaen jaeniksen jaelkiae; ja Miranda pian alkoi tarkalla vaistollaan aavistaa, ettei seura ollut jaenikselle terveellinen. Kerran haen kauhukseen huomasi, ettae jaeniksen jaeljet aekkiae aivan moekin akkunan alla paeaettyivaet veriseen laikkaan, jonka ympaerillae oli karvoja ja luita. Joka puolella sen paikan ympaerillae lumi oli kuin siivillae pois laastu ja kaksi ihmeellistae jalan jaelkeae haenelle kertoi sen jutun. Naemae molemmat jaeljet olivat pitkaet--syvaelle jakoiset, varpaiden asemesta pitkaet koukut ja takana epaeselvae sutimainen painalmus. Sillae paikalla huuhekaja oli istunut aterian paeaettyyaeen muutaman minuutin lumella, mieltiaekseen asiain yleisen kulun ja varsinkin hyvaeen aterian etuja. Miranda mielessaeen kuvitteli, kuinka taemae iso lintu siinae istui kuutamossa veristen luitten aeaeressae, kaeaennellen tupsuista paeaetaeaeen hitaasti puoleen ja toiseen, silloin taelloein naksutellen koukkuista nokkaansa aterian hyvyyttae muistelllessaan, teraevaet silmaet selkisten selaellaeen palaen. Oli siinae ketunkin jaeljet. Se oli tullut navetasta paein, tutkinut tappelupaikan ja sitten jyrkkaeaeen ja epaeroeimaettae kaeaentynt pois metsaeen. Miranda ei mistaeen voinut arvata, kuinka varkain se kettu oli tullut, taikka kuinka vaehaellae se oli saada huuhekajan aamiaisekseen; mutta siitae aamusta haen kantoi kaunaa huuhekajoita vastaan eikae koskaan voinut vihan leimahtamatta kuulla niiden kumeata huhuamista _tu-huu-huu-uhuu-uu_, sen juhlallisesti kajahdellessa hongikon harteilta.

Mutta huuhekaja ei ollut ainoa lintu, johon Miranda sinae talvena tutustui. Tammikuun jo ennaetettyae hyvaeen mittaan, orapihlajan varistettua marjansa ja tavallisenkin pihlajan kuihtuneiden marjain jo enimmaekseen syoejaensae loeydettyae ja naelaen uhatessa niitae lintukansan jaeseniae, jotka eivaet olleet etelaemmaeksi matkanneet, saapui moekille vikkeliae muonaa etsiviae pulmusparvia elfenluunokkineen. Mirandalla oli niitae varten alati varalla murusia,

ja kun sanoma haenen anteliaisuudesta levisei metsäaen laajemmaltakin, niin alkoi siivekkaiden ruokavieraiden luku nopeaan lisääntyä. Silloin taelloein siihen saattoi poellaehäetäeä nelkainen variskin killistellen ja karsastellen, valppaana ja rohkeana, saamaan osansa taemaen hyvaen Mirandan muruista. Tyttö piti variksista eikä suvainnut aetinsä niistä mitään pahaa puhuvan; mutta kaikkein enimmäen haen piti noista isoista, punapaisista lapsellisen luottavista taviokurnista, jotka melkein sai kaeteensä ottaa. Haen piti niille talviset pidot aina kun ne vaeltavissa parvissa saapuivat haenen vieraikeen.

Semmoisina päivinä, kun säeä oli liian paha, jotta olisi voinut ulos lahteä--kun lunta tuiskui vihuripäissään ja ilman sotajoukot näyttivät kentaen poikki kiitäväen, kun vaivatuista metsistä kohosi kumea jymy ja huuhekajat puolenpäivän aikaan lahtivat unipuille, mutta tyytyväinen karja maarehti navetassaan hyvillä mielin siitä, että sillä oli katto päään päällä--silloin tupa tuntui Mirandasta sangen viihdyttävältä. Kinokset kohosivat semmoisina päivinä joskus melkein akkunaan saakka. Liedessä kuivat puut paloivat tavallista kirikkaammin ja liekit tavallista iloisemmin soittelivat hormissa. Kuumat tatarleipäset, jotka oli kastettu voihin ja ruskeaan siirappiin, maistuivat semmoisina päivinä muheammalta kuin koskaan muulloin, ja semmoisina päivinä haen oppi sukkaa kutomaan. Taemä se oli hauskaa. Ensin haen kutoi iloiset mustan ja punaisen kirjavat sukkanauhat aedilleen; ja sitten nopeaan perehdyttää taehän yksinkertaiseen taitoon, haen sai hyvaen alkujohdatuksen sukan kutomiseen neljällä vartaalla. Sukat tietenkin sai äiti, joka ei siitä suurin moittinut, vaikka joku paikka olikin liian tiukka kudottu, toinen liian löyhä. Kirstin omat vikkelaet vartaat klikkasivat kaiken päivää ja niistä lähti sukkaa, lähti tumpua, kaikki mainion paksuja, kuten metsänhakuileirin vakaille markkinoille piti ollakin.

Moisen kodikkaan, tuvassa vietetyn päivän jälkeen Miranda kerran yöllä heräsi raapimiseen, jota kuului katolta. Haen nukkui koko kylmään ajan aetinsä keraella päähän leuassaan uudessa vuoteessa; se oli rakennettu sen vanhan kapean tilalle, jossa vanha Taavi oli maannut ensi kerran raiviolla kädessä. Miranda tarttui aetinsä kaeteen ja pudisti sitä hiljaa. Mutta Kirsti jo oli valveilla silmät auki maaten ja kuunnellen.

"Mikä tuo on, äiti, joka tahtoo tulla sisään?" kysyi lapsi kuiskaten.

"Hiljaa, hiljaa", vastasi Kirsti, sulkien sormillaan lapsen suun.

Raapiminen kävi nyt kovemaksi, kun pehmeä lumi oli pois kaavittu ja uteliaat kynnet pääsivät tuohon kaesiksi. Sitten se lakkasi. Sekunnin tai parin äänenmyyden jälkeen kuului kuin kova puhallus, ikään kuin tupaan pyrkijä olisi sieraimistaan puhaltanut lunta ja kylmyyttä.

Taeta seurasi kolme läpitukenkä haistelusta, jotka tuntuivat niin ihmeellisen nelkaisilta, että Mirandankin peloton pikku sydän alkoi sykkiä sangen nopeaan. Mitä Kirstiin tulee, niin haen kerrassaan hermostui. Vuoteeltaan kavahtaen haen hyppäsi laeden luo, kouhi kekaelitä tuhkan seasta, puhalsi ne hehkumaan, heitti päälle tuolta ja kuivia pilkkeitä ja tuossa tuokiossa kohosi iso liekki jyllisten hormiin. Akkunoista heku levisei kauas lumelle. Tungettelevä vieras kävi taestä levottomaksi. Jälleen ravisivat kynnet katolla

teraevaeaen, sitten kuului loeyhae jysaehdys raeystaeaeen alta. Lumisade oli jo muutamaa tuntia aikaisemmin herennyt; ja kun Kirsti paeivaen valjetessa avasi oven, niin naekyi syvae kuoppa siinae, mihin pantteri oli alas hypaennyt, ja kaatelevista jaeljistae naekyi kunne paein se oli paennut.

Taemae tapaus sai Mirandan johonkin maeaeraeaen muuttamaan ensimaeistae mielipidettaeaen panttereista.

V LUKU.

Kroof, se iso emaeakarhu.

Raiviolle tuli sinae vuotena aikainen kevaet. Kirstin syksyisiae vakoja alkoi siellae taeaellae naekyae alenevan lumen alta tummina ja hoeryaevinae. Ensimaieiseksi sulivat moekin edustalla lastukko ja navetan edustalta ruuhkakasa, naemae kun vaekevaesti kokosivat laempoeae. Ja niille opasti ylpeae kukko kaivelevan naisvaekensae kuin maailmaa vallottamaan. Miranda oli nimittaenyt sen "Saundersiksi" eraestae mahtailevaa kylaেকেikaria muistellen; ja kun tuli huhtikuun rattoisa aika ja munia alkoi tulla yhae runsaammin eikae kukon myoetaemukaisten kainaloisten kanojen kaakatus tahtonut koskaan heretae, niin sen kopeus kaevi aivan sietaemaettoemaeksi. Eraeaenaee aamuna Mirandan tehdessae jotain, joka loukkasi kukon arvontuntoa, se rupesi niin roeyhkeaeeksi, ettae hyoekkaesi haentae vastaan nokka ojossa ja kaikki niskahoeyhenet pystyssaee. Mutta Saunders ei tuntenut Mirandaa. Yksi vilaus vain, kun haen sai sen koivista kiinni, kieputti sitae paeaensae ympaeri ja nakkasi sen paeistikkaa pelosta ja haepeaestae kirkuvana lantatunkion paeaelle. Hyvinkin tunti kului, ennenkuin sen entinen arvontunto palasi, mutta siitae alkaen Miranda oli sen silmissae ainoa olento, jota maailmassa kannatti kunnioittaa.

Kun raivaus oli aivan paljaana metsaenreunoja lukuunottamatta ja Kirsti jaelleen alkoi aitaansa jatkaa, niin mustan ja valkoisen kirjava lehmae synnytti mustan ja valkoisen kirjavan vasikan, jonka Miranda paikalla julisti omakseen. Se oli sangen hontelo pihtipolvinen pikku hieho; mutta Miranda ihaili sitae suunnattomasti ja vaehaeaeakeaen piittaamatta sen sukupuolesta nimitti sen Mikoksi.

Petaejaen juurakonkin alta lumi naeihin aikoihin suli ja Kroof koempi ulos paistattamaan itseaeaeen paeivaeliekkosessa. Se oli elaeenyt talven yli yksinomaan siitae rasvasta, jonka oli keraennyt valtavan ruhonsa paikkoihin. Mutta ei se siitae huolimatta ollut naelkiintyneen naekoeinen,--oli sillae vieläekin vanhaa varastoa, jota sopi kulutella, kunnes ravintoa alkoi olla runsaammin. Muutama paeivae heraeaemisensae jaelkeen se synnytti penikan. Suvun tapoihin oikeastaan kuului kaksi penikkaa; mutta Kroofilla, samalla kun se oli suurin naaraskarhu, mitae oli milloinkaan likimainkaan ollut sillae paikkakunnalla, oli lisaeksi oma erikoinen yksiloellisyytensaee ja itse se aivan yhtae hyvin tyytyi yhteen penikkaan, kuin jos niitae olisi ollut kaksi.

Juurakon alainen kolo oli laemmin ja pehmeaeeksi sisustettu,--mikaee olikin aesken syntyneelle aivan vaelttaemaetoen ehto; taemae oli yhtae vaehaen karhun naekoeinen kuin mikaeaeen sen kokoinen pienokainen hevillae saattoi olla. Se oli sokea, avuton, ynisevae ja melkein

karvattomana muodottomampi kuin kaikkein koempeloeinkaeen koiranpenikka, mitae ajatella saattaa. Hento paljas iho naeytti kyllaekin huonolta suojalta maailmaa vastaan, mutta sillaepae oli haemmaestyttaevae ruokahalu ja Kroofin maitovarat olivat tyhjenemaettoemaet. Muutaman paeivaen kuluttua alkoi naekyae hieman tummaa karvaa. Emo imetti sitae tunnin toisensa jaelkeen takajaloillaan puoleksi pystyssaie istuen, etujalat leveaelle levitettyinae ja paeae niin syvaelle kumartuneena kuin mahdollista, kapea punainen kieli roikkuen toisesta suupielestae ja silmaet ihastuksesta puoleksi ummessa, ja penikka naeytti sen hartaan katseen alaisena melkein silmin havaittavasti kasvavan. Ennenkuin neljae viikkoa sai kuluneeksi, oli penikalla pikimusta pehmeae ja kiiltaevae turkki. Ja kun asiat olivat niin pitkaelle edistyneet, niin se arveli ajan tulleen ja avasi silmaensa maailmaa katsellakseen.

Penikka oli nyt pienen kissan kokoinen, mutta paljoa vankempi ruumiinrakennukseltaan. Paeae oli taellae iaellae leveyteen verraten lyhempi kuin emon; korvat paljoa suuremmat ja hyvin ulkonevat. Silmaet, alussa hyvin pehmeaen epaemaaeraeisiet, saivat pian leikillisen vallattoman ilmeen, joka hyvin soveltui pystyihin uteliihin korviin. Kaiken kaikkiaan se oli pulska penikka ja Kroofilla oli taeyysi syy olla siitae ylpeae.

Kevaeaen ennaetettyae jo melko pitkaelle, kalpeitten vaaleanviheriaein taimien joka puolella joukottain tunkeutuessa esiin kuihtuneiden lehtien lomitse ja haisunaeaetae-kaalin suurien veripunaisten lehtisilmujen loistaessa suon kolkolla pinnalla vilkkaina pisteinae, Kroof laehti penikalleen maailmaa naeyttelemaeaen. Pienokaisen ei tarvinnut alistua yhtae ankaraan ja pitkaelliseen kasvatukseen kuin aarniometsae- kansan muiden tenavien. Sillae noiden toisten ensimaieinen ja vaelttaemaettoemyydessaeaeen vaikein ja ankarin opittava oli se, miten vaelttaeae vihollisia. Jos taemae opittava huonosti opittiin, niin saivat kaikki muutkin opetukset lyhyen lopun, sillae aeaenetoen murhenaeytelmae, jossa kaikki metsaen asukkaat olivat naeyttelijoeitae, kehittyi aina, milloin muutaman, milloin monen kohtauksen kautta, traagillista loppua kohti. Mutta karhu enimmaekseen kuului vallanpitaeejiin ja moni huoli oli sille sen vuoksi tuntematon. Ei edes pantteri, vaikka olikin nopea, vihainen ja omavaltainen, koskaan ehdoin tahdoin etsinyt riitaa karhun kanssa, jonka rutistava syleily ja salaman nopea kaemmenen isku olivat sille tunnetut. Karhun penikka ei sen vuoksi, emonsa kanssa kuljeskellessaan, kunnes oli taeysikasvuinen, tullut ajatelleeksikaan vihollisia; ja Kroofin kaltainen jaettilaeinen emona, penikka saattoi huoletta nauraa vaikka pantterillekin. Yksinkertaiset olivat senvuoksi penikan opittavat, sen emonsa vieressae tallustellessa. Penikka-ajan ensimaieisinae sokeina viikkoina sen tosin taeytyi oppia vaikenemisen ensimaieinen hyve, eikae taemae ollut helppoa, sillae se mielellaeaeen ynisi ja moeraeili omalla hausalla pikku tavallaan.

Taemae kyllae kaevi paeinsaie Kroofin kotona ollessa; mutta emon kuljeskellessa muonaa hakemassa oli vaikeneminen ensimaieinen asia. Sen se oppikin, osaksi Kroofin kehotuksista, osaksi oman syvaellae piilevaen vaistonsa kautta; ja se piti suunsa, aina kun taeytyi olla yksin. Ainahan vaani se mahdollisuus, pieni mutta ikaevae mahdollisuus, ettae kettu tai ilveskissa keksisi Kroofin laehdoen ja tilaisuutta hyvaekseen kaeyttaeen pistaeisi poskeensa sangen hyvaenmakuisen paistin, imevaen karhunpenikan.

Kulkiessaan Kroofin keralla hiljaisia metsiae, penikka huolellisesti

haisteli kosteata maata ja versoja, silmuja, mihin vain emo seisautui kaivelemaan. Naein se sai tietäeae, mistae etsiae taerkkelyspitoisia juuria, joista karhu kevaeaellae niin suureksi osaksi elaeae. Se oppi tuntemaan taerkeae erot makeitten maapaehkinaein ja arumin polttavan katkeran juurimukulan taikka intianinauriin vaelillae, ja se oppi jaerven rehevillae rantaniityillae tallustellessaan erehtymaettae kaivamaan mukulapavun [Footnote: Amerikkalainen hernekasvi (_Apios tuberosa_), jolla on syoetaevaet juurimukulat. (Suom. muist.)] ravitsevia juurimukuloita. Se keksi myoes minkaelaisia vanhoja kantoja sitae piti hajottaa, kun mieli saada paraiksi hapahko vahvistava annos metsaemuurahaisen toukkia. Kesken naeita vakavampia toimia se aina ennaetti emonsa jaloissakin telmimaeaeen taikka takajaloillaan rattoisasti tepastelemaan. Pian sille naeytettiin sekin, miten piti loeytaeae mehilaisten puu ja ryoestaeae niiden makeat aarteet saamatta silmiaeaeen puhkaistuiksi; mutta juuri taellae kohdalla metsaen haemaeraet onnettaret sallivat taemaen iloisen lapsinaeytelmaen esiripun laskea muistukseksi siitae, ettei kuoleman lakia voitu lieventaeae edes ison mustan karhun hyvaeksi.

Ensimaaiset retkensae penikkansa keralla Kroof teki raivion ympaeristoeoen, jossa Miranda toisinaan naeki molemmatkin. Tyttoa riemastui penikan naehdessaeaeen niin suunnattomasti, ettae haen luopui tavallisesta vaitelaisuudesta metsaen kansaan naehden ja aeidilleen kertoi somasta kiiltaevaestae pikkukoirasta, jonka se mahdottoman iso koira oli tuonut mukanaan. Ainoa seuraus oli, ettae Kirsti antoi haenelle tuiman varotuksen.

"Koira!" haen huudahti ankarana; "enkoe minae sanonut sinulle, Miranda, ettae se on karhu? Karhut enimmäekseen ovat vaarattomia, jos antaa niiden olla rauhassa; mutta vanha karhu, jolla on penikka, on hyvin paha. Muista nyt, mitae minae sanon. Pysy minun luonani, elaeae mene liian likelle metsaen reunaan."

Ja niinpae Mirandaa joku viikko siitae eteenkaesin vartioitiinkin sangen ankarasti, jottei haen lapsekkaan rohkeutensa vuoksi joutuisi karhujen kanssa tekemisiin.

Kesaellae Kroof alkoi kuljetella penikkaansa vielae pitemmillae retkillae. Pientae elaeintae naemae kiertelyt ensin ikaevystyttivaet ja vaesyttivaet, niin ettae toisinaan se heittaeytyi selaelleen vaaleanpunervat tallukset taivasta kohden, muka vastaan pannakseen, eikae suostunut kulkemaan askeltakaan edemmaeksi. Mutta huolimatta sen lystikkaeaeen pienen mustan kuonon, isojen korvien ja vilkkuvain silmaein pyynnoestae vanha Kroof sitae nuhdellen toeni kunnes se hyppaesi pystyyn ja oli kyllaekin tyytyvaeinen, kun paeaesi matkaa jatkamaan. Rasituksista se vaehaen laihtui, mutta kaevi paljon kiinteammaeksi, ja pian se iloisella mielellae laehti pisimmillekin retkille. Ei mikaeaeen sitae vaesyttaenyt ja retken jaelken se ajoi kaniineja taikka portimoita taikka muita vikkeliae elaeimiae, kunnes emonsa pilkallisista mielenilmauksista aelysi naeiden yrittysten turhuuden.

Naemae laajat vaellukset todella sen kehittivaetkin niin ettae siitae naeytti tulevan itse Kroofin vertainen koon ja urhoollisen sisun puolesta; mutta nepae myoes olivat penikkaparan turmio. Jos se olisi pysynyt kotona,--mutta ei siitaekaeaeen olisi ollut suurta apua, sillae juuri kotona kohtalo varmimmin tavottaa uhrinsa metsaekansan kesken.

Ne olivat eraeaeenae paeivaenae kahden loeytoeretskellae kaukana naapurilaaksossa--Kuah-Davikin laaksossa, jonka Kroof itsekin tunsu

hyvin vaillinaisesti. Paeivaen ollessa puolessa Kroof kaevi levolle pieneen viileaeen notkoon laehteen viereen, joka _tipp-topp tipp-tapp tupp-tippui_ viheriaeltae kallion pykaelaeltae. Mutta penikka se vaesymaettae lahti muutaman kymmenen sylen paeaehaen tutkimaan eraestae viidakkoa tosin kyllae naekyvistaa poistuen, mutta ei hetkeksikaeen niin kauaksi, ettei aeaeni olisi kuulunut.

Viidakon laehettyvillae sen sieraimiin kantoi uusi sangen puoleensa vetaevae haju. Se ei ollut vielae koskaan lyhyellae elontiellaeen haistanut mitaeen taehaen verrattavaa, mutta erehtymaetoen vaisto kuiskasi, ettae se oli sangen hyvaeae syoedae. Tunkeutuen viidakon kautta sitae kohti se loeysikin hajun laehdoen. Kaltevan hirsirakennuksen alla oli pala kellertaevaen valkoista lihaa, jonka paeaele oli paksulta sivelty tumman punaisen ruskeata--ja voi minun paeiviaeni! kuinka hyvaele se lemahti! Se oli viettelevaesti pistetty kaksahaaraisen puutakin paeaehaen. Penikan korvat kohosivat paljaasta ahmimishalusta tavallista korkeammiksi ja leveammiksi. Herkaet sieraimet menivaet kurttuun sen haistellessa taetae houkuttelevaa loeytoeae. Se paeaetti hiukan maistaa sitae ja sitten laeheteae emoa hakemaan. Mutta se oli vaehaen liian korkealla, jotta siihen olisi maasta ulottunut. Se nousi seisomaan, tarttui siihen pienillae valkoisilla hampaillaan, kaevi siihen kiinni pehmeillae etukaemmenillaeen ja ripusti siihen koko painonsa vetaeakseen sen alas.

Kroof viileaessae notkelmassaan maaten kuuli pienen haetaeraeaeakaeuksen, joka katkesi kamalan aekkieae. Siinae samassa se suuren ruhonsa kera hurjan haedaen valtaamana syoeksyi alusmetsaen laepi aeaentae kohti. Se loeysi penikkariepansa aivan litteaeeksi rutistuneena loukun valtaviin hirsien alla, kiiltaevae paeae ja toinen kaemmen surkeasti esiin pistaeen, pieni punainen kieli sijoiltaan vaearentyneitten leukain vaelistaae roikkuen.

Kroofin ei tarvinnut toista kertaa katsoa, tunteakseen sydaemessaeen, ettae lapsukainen oli kuollut, kuollut kuin kivi; mutta surunsa raivossa se ei tahtonut sitae tunnustaa. Se alkoi mielettoemaesti repiae isoa hirttae--niin suunnaton kappale pantu niin vaehaeistaae olentoa tappamaan--ja niin ihmeteltaevae oli sen kynsien ja jykevaein etujalkain voima, ettae se puolessa tunnissa sai loukun melkein aivan hajalle. Hiljaa se siirsi pois ruhjotun ja muodottoman ruumiin, nuoli suun, sieraimet ja surkeasti muljottavat silmaet; silitteli sitae kevyesti kuin hengitys ruumiillaan ja vaikeroi sen paeaellae. Se hieman kohotti paeaeetae kaemmenellaeen ja hyvaeili sitae kahta hartaammin, kun se hervottomasti putosi syrjaeaeen. Sitten se jaeaehtyi kylmaeksi. Taemae oli todistus, jota se ei voinut olla uskomatta. Se herkesi hyvaeilyistaae, jotka olivat niin voimattomat laempoeae palauttamaan pieneen rakastettuun ruumiiseen. Pitaeen kuonoaan korkealla ilmassa se kaeaehtyi hitaasti ympaeeri kaksi kertaa, ikaeaeenkuin vedoten johonkin voimaan, josta sillae oli epaemaeaeeraeinen aavistus; sitten se kuolleeseen enaeae vilkaisemattakaan ryntaeili kautta metsaen kuin mieletoen.

Kaiken yoetae se vaelsi ilman paeaeemaeaeeraeae sinne ja taenne alisen Kuah-Davikin laaksossa, pitkin vuoriston alempiae liepeitae, kautta seutujen, joissa se ei ollut milloinkaan ollut ja joihin se ei nytkaeaeen huomiotaan kiinnitaeny; ja puolen paeivaen aikaan se seuraavana paeivaenae jaelleen huomasi olevansa aarniometsaessaeaeen, ei kaukana raiviosta. Se karttoi kaukaa kiertaen vanhaa pesaeaeensae, joka oli juurakon alla ja lopulta heittaeytyi maahan uupuneena ja, imemaettoemaet

nisaet ankarasti pakottaen, kaevi kaatuneen hemlokin taa levolle.

Se nukkui raskaasti tunnin tai pari. Sitten se heraes lapsen huutoon. Se paikalla tiesi, ettae se oli Mirandan aeaeni; ja kun se tavalla tai toisella liikutti sen mieltae, niin se vaivoistaan huolimatta nousi yloes ja kulki hiljaa aeaentae kohden.

VI LUKU.

Mirandan pyhitys metsaelle.

Sinae samana paeivaenae, heti puolisen jaelkeen, Mirandan laehdettyae ulos viemaeen muruja kanoille keltaisessa maljassa, Kirsti oli saanut jonkinlaisen pyoertymys kohtauksen. Kaiken aamupaeivaeae oli kuumuus haentae rasittanut tavattomasti, vaikk'ei haen ollut siitae tietaevinaeaeen. Nyt astioita pestessaeaeen haen aivan vasten tapojaan pudotti niistaa yhden lattiaan. Raeiskaeyt sai haenet havahtumaan. Mielipahalla haen huomasi, ettae se oli Mirandan pieni kirjava lautanen. Sitten kaikki musteni haenen silmissaeaeen. Haen toin tuskin paeaes vuoteen luo hoipertelemaan ja kaatui siihen oikopaeetae kuin pyoertynyt. Taetae mielentilaa seurasi raskas uni, jota kesti monta tuntia ja joka luultavasti pelasti haenet jostain ankarasta taudista.

Miranda ei kanat ruokittuaan palannut oikopaeetae aeitinsae luo. Haen sensijaan vaelsi kohti synkkaeae kuusimetsaeae, joka oli yhdellae kohtaa moekin takana hyvin laehellae. Avoimien, tattaresta vihantien kenttien runsas valo loi kauas viilleiden holvikaartojen alle eloisan valaistuksen.

Mirandan kirkas silmae huomasi, ettae jotain liikkui harmaitten suorien runkojen vaelissae.

Haen piti siitae sangen paljon. Se oli haenestae merkillisen paljon kissan naekoeinen, suurempi vain kuin ainoakaan kissa mitae haen oli kylaessae naehnyt, jalat korkeammat ja haentaeae vain ihmeellinen paksumynkae. Se tosiaan olikin kissa, "ruskea kissa" eli Pohjois-Amerikan pienempi ilves. Sen karva oli punaruskeata, taeynnaeaeen pieniae vaaleampia pilkkuja. Sillae oli korvien nipussa suorat harjastoeyhdoet samoin kuin suuremmalla serkullaankin, Canadan ilveksellae,--ne vain eivaet olleet likimainkaan niin silmaeaeen pistaevaet kuin viimeksi mainitun; ja kuutamopyoereaeen naaman ilme oli samalla sekae vihainen ettae arka. Mutta selvaestikin se oli kissa; ja Mirandan sydaen kaeaentyi sen puoleen sen istuessa siinae metsaen siimeksessae tarkaten ihmislasta haaleilla silmillaeaeen.

"Voi kaunis mirri! kaunis mirri!" Miranda kutsui ja hyvaeillen ojensi sitae kohti kaetensae ja juoksi metsaeaeen.

Ruskea kissa odotti hievahtamatta, kunnes haen oli tullut kymmenen askeleen paeaehaen; sitten se kaeaentyi ja juoksi kauemmaksi pimentoihin. Paeaeestyaeaeen melkein naekymaettoemiin se pysaehytyi, kaeaentyi ympaeeri ja istahti uudelleen katsellakseen innostunutta lasta. Sitae ihmetytti se veripuna, joka oli lapsen kaulassa. Miranda oli nyt kokonaan kiintynyt takaa-ajoon ja kiihkeasti toivoi saavansa kiinni kauniin mirrinsae, kunnes elaein jaelleen vihaisesti kahahtaen kaeaentyi

ympaeri ja hyoeikkaesi pois. Pettyneena, vaikkei silti masentuneena Miranda taas seurasi; ja sama pieni leikki uudistui vaehillae muunnoksilla, kunnes haenen suuret silmaensae olivat taeynnaeaeen himmentaeviaae kyyneliae ja haen oli vaehaellae maahan vaipua uupumuksesta. Ilkeae kissa leikkiin vaesyneena eikae enaeae nauhankaan vuoksi uteliaana, katosi sitten kokonaan; ja Miranda istui maahan itkemaeeen.

Mutta haen ei ollut niitae lapsia, jotka pitaevaet paljon melua pienestae pettymyksestae. Ei kulunut kuin mutama minuutti, ennenkuin haen hyppaesi pystyyn, kuivasi silmaensae pienien nyrkkiensae selkaepuolella ja laehti oman luulonsa mukaan suoraa paeaetae kotia kohti. Alussa haen juoksi, arvellen aedin varmaan kaeyvaen levottomaksi haenen poissaolonsa vuoksi. Mutta kun haen ei tullutkaan aukealle niin pian kuin oli luullut, niin haen pysahtyi, katseli sangen huolellisesti kaikki ilmansuunnat ja kaeveli edelleen kaiken aikaa varoen. Haen kaeveli ja kaeveli, kunnes tiesi kulkeneensa niin pitkaen matkan, ettae olisi vaikka viiteen kertaan kotia ennaettaenyt. Haenen jalkansa huojuivat, ja sitten haen avuttomana seisoi aivan hiljaa paikallaan. Haen tiesi eksyneensa. Yht'aekkie aarniometsae, metsae johon haen oli halunut, metsae, jonka pimeytaa haen ei ollut koskaan pelaennyt, muuttui yksinaeiseksi, uhkaavaksi, pelottavaksi. Haen puhkesi aeaenekkaeeseen itkuun.

Taemae se oli, jonka Kroof kuuli ja jota se tuli peraeaemaeen. Mutta sen kuulivat toisetkin korvat.

Olento nahkan ruskeuinen, monta kertaa suurempi kavalaa ilveskissaa--vaikk'ei kovin erilainen muodoiltaan, hiipi varkain aeaentae kohti. Vaikka sen jaesenet naeyttivaet vankoilta, kaemmenet suurilta hoikkaan ruumiiseen ja pieneen litteaeaeen julmaan paeaehaen verraten, niin olivat sen liikkeet siitae huolimatta aeaenettoemaet ja keveaet. Ja jokaisella matalaan kyyristyvaellae mutkikkaalla askeleella haentae hermostuneesti saetkaehti. Huomatessaan itkevaen lapsen se pysahtyi ja alkoi sitten laehestyae vielae entistae hiipivaemmin, kyyristyen niin matalaksi, ettae vatsa melkein maata laahasi, kaula pitkaellae paeinvastaiseen suuntaan kuin haentae. Se ei saanut aikaan vaehintaekaeaeen aeaentae, mutta Mirandan herkissae aivoissa kuitenkin oli jotain, joka sen kuuli, ennenkuin se oli paeaessyt aivan hypyn matkan paeaehaen. Tyttoe lakkasi itkemaestae, vilkaisi aekkie ympaerilleen ja kiinnitti tumman kirkkaan katseensa sen palaviin viheriaeisiin silmiin. Ja vaikka haen olikin vain pieni pelaestynyt yksinaeinen lapsi parka, niin oli haenen vakaassa katseessaan kuitenkin jotain vaehaeistaa, mitae lienee ollut, joka teki elaeimen levottomaksi. Tyhjae synkkyys, tieto siitae, ettae oli eksynyt, se oli saanut Mirandan pelkaemaeen. Elaeintae, julmintakaan kohtaan, haen ei tuntenut vaistomaista pelkoa; ja vaikka haen tiesi, ettae se oli panteri se julmasilmaeinen peto, joka oli haenen edessaeen, niin jonkinlainen suuttumuksen sekainen uteliaisuus se nyt oli ylinnae haenen mielessaeen.

Peto levottomasti kaeaenteli silmiaeaeen tytoen vakaan katseen edessae. Se hetken epaeroei oliko peraeltaekaeaeen viisasta puuttua tuohon pelottomaan kirkassilmaeiseen olentoon. Sitten siinae heraesi kiukku. Se kiinnitti haeneen paeaettaevaemmin hypnotisoivan tuijotuksensa ja vihaisin nytkaeyksin pieksi haentaeaeensa. Se parailaan kiihotteli itseaeen lopulliseen surmahyppyyn Mirandan sitae katsellessa.

Mutta juuri silloin tapahtui ihme. Suuren paaden takaa, jossa se oli taetae tilannetta katsellut, tallusteli Kroof esiin valtavana ja

mustana. Se asettui paikalla Mirandan rinnalle; ja kohoten takakintuilleen korkeana ja lannistumattomana jaettilaeisenae se moerisi uhmaansa pantterille. Kun Miranda naeki "kauniin ison koiransa",--jonka haen kuitenkin sangen hyvin tiesi karhuksi,--vasta silloin haen naeytti huomaavan, kuinka pahasti oli pantteria saeikaehtaeny; ja haen aelysi, ettae oli tullut voimallinen puolustaja. Haen hyppaesi avuttomin nyhkytyksin ja kaetki kyyneltyneet pienet kasvonsa karhun poerhoeiseen kylkeen, tarttuen molemmin kaesin sen pehmeihin karvoihin kiinni. Kroof ei ollut huomaavinaankaan taetae rajua syleilyae, vaan mulkoili edelleenkin uhkaavasti pantteria.

Pantteri taas oli teeskentelemaettoemaen haemmaestyksen valtaama. Se heitti hiipivaen, kyyristyvaen, ponnistukseen kootun asentonsa ja kohosi taeyteen korkeuteensa; nosti paeaetaeaen, antoi haentaensae vaipua ja tuijotti taetae kummaa. Jos tuo lapsi oli Kroofin suojatti, niin paras heittaetae; sillae kovan piti naelaen olla, ennenkuin pantteria halutti mitellae voimiaan valtavan naaraskarhun kanssa. Sitae paitsi haen huomasi Mirandassa itsessaeaenkin jonkinlaista voimaa ja mahtia, jonkinlaista hallitsijavaltaa, joka oli vaikuttanut, ettae oli ehdottomasti ollut vaikea tehdae hyoeikkaeystae, vaikkapa tyttoesellae ei muuta puolustusta ollutkaan kuin yymaelle saattava katseensa. Nyt se aivan selvaeaen naeki, ettae ihmislapsessa oli jotain sangen salaperaeistae. Pantteri paeaetti olevan parasta ilmoittaa naaraalleenkin--joka oli vihaisempi, vaikk'ei yhtae voimallinen--ettei taelle lapselle tehtaeksi mitaeaen, olipa tilaisuus mikae tahansa. Taemaen paeaetoeksen kera se teki kokokaeaenteen ja asteli pois, paeae pystyssae ja muina miehinae vallan. Sitae tuskin olisi tuntenut samaksi hiipivaeksi hirvioeksi, jona se oli viisi minuuttia aikaisemmin esiintynyt.

Kun se oli mennyt, niin Kroof laskeutui kyljelleen maata ja hiljaa hyvaeillen painoi Mirandaa rumistaan vastaan. Sen murheellinen sydaen kaeaentyi lapsen puoleen. Ja sen turvonneita utareitakin poltti niin kovin, ja se tunki jonkinlaista toivoa, ettae Miranda ehkae taestae vaivasta paeaestaeksi. Mutta lapsella ei tietenkaeaen voinut olla taestae etaesintae aavistustakaan. Kaikissa muissa suhteissa haen osotti taeydellisesti kaesittaevaensae Kroofin ystaevydenosotukset, silitteli sitae kevein pienin kaetoesin ja supatteli sille kaikenlaisia sulosointuisia hyvaeilyjae, joille Kroof vakavana kallisti korvansa. Laskien sitten paeaensae karhun mahanalustan hienoilte karvoille lapsi aekkieae vaipui sikeaeaen uneen; vaellus ja mielenliikutukset olivat sen uuvuttaneet.

Myoehaeaen iltapaeivaellae, lypsyajan laehestyessae, Kirsti heraes. Haen nousi haetkaehtaen istumaan vuoteessaan, joka oli tuvan nurkassa. Akkunasta paistoi laenteytyvaen auringon saede. Haen oli levoton, kun oli niin kauan nukkunut. Ja missae ihmeessae Miranda oli? Haen nousi seisomaan, horjui hetken, mutta tunki itsensae tuota pikaa varmaksi; ja nyt haen huomasi, ettae unensa oli ollut taudin puuskaus. Haen meni ovelle. Kanat kuopivat maata ahkeraan ja Saunders loi haeneen suvaitsevaisen katseen. Vajan takana aidan luona mustan ja valkoisen kirjava lehmae ammui lypsaejaeae; ja lie'astan tatarvainion takaa Mikko vasikka kaipaili illallismaitoan ja ruohoteetaeaen. Mutta Mirandaa ei naekynyt, ei kuulunut.

"Miranda!" haen huuti. Ja sitten kovempaa--ja vieläkin kovempaa--ja lopulta laepitunkevalla valittavalla mielenahdistuksella, kun haenelle selvisi, ettae lapsi oli kadonnut. Auringonpaisteinen raivaus, harmaa moekki, synkaet metsaenreunat, kaikki naeytti haenestae hetken

pyöriväen ympärillä. Mutta vain hetken. Sitten hän tempasi kirveen lapuolikon päälle ja varman vaiston johdolla syöksyi sitä kuusikon kielekettä kohti, joka oli juuri moikin takana.

Suoraan eteenpäin hän riensi, ikään kuin selvästi jälkeä seuraten; vaikka hänen metsätietonsa todenteolla olivat sangen vahaaiset, niin ettei hän paljaan silmänsä ollen mukaan tuskin olisi kyennyt elefantin jälkeä seuraamaan. Mutta hänen syväntunteensa kouristi häntä tuskaksi, ja hän samoin eteenpäin kuin vimmattu. Mutta sitten hän aikkasi kalliolla sammalisella kummalla näki näyn, joka sai hänet siihen paikkaan seisautumaan. Hänen silmänsä ja suunsa jäivät auki pelästyneenä hämmästyksensä. Sitten hirtinäinen hännitys raukesi. Väkevä väristys kaivi hänen ruumiinsa läpi ja hän tunsikin itsensä jälleen lujaksi. Hymy kirkasti hänen kasvojensa kalvenneita piirteitä.

"Totta tosiaan," hän mutisi itsekseen; "lapsi oli oikeassa. Se ymmärtää eläimiä vahan paremmin kuin minä."

Ja se näky oli taama. Kautta kuusimetsän harmajain kaarten asteli valtava musta karhu, Miranda rinnallaan juosten ja leikkisästi silittellen sen rehevää turkkaa. Iso eläin tuon tuostakin pysähtyi, ei muuta varten kuin tunnustellakseen lasta kuonollaan tai nuollakseen hänen kaartaen hoikalla punaisella kielellään; mutta suunta, jota se kulki, vei suoraa päätä moikille. Kirsti seisoi moniaan minuutin liikkumatta, katsellen taata outoa näköä; piilostaan esiin astuen hän sitten riensi niiden perässä. Niin kiintyneet ne olivat toisiinsa, ettei hän kummankaan huomautta pässi parikymmenen askeleen päähän niistä. Sitten hän huuti:--

"Miranda, missä sinä olet ollut?"

Lapsi pysähtyi, katsoi ympärilleen, mutta piti vielä kiinni Kroffin karvoista.

"Voi äiti!" hän huuti innostuneena ja hengästyneenä ja yrittäen kertoa kaikki samalla haavaa, "minä olin aivan yksin--ja pantteri juuri aikoi syödä minut--kun taama kiltti hyvä iso karhu tuli ja pelotti pantterin pois--ja meidän piti juuri tulla kotiin--ja tule äiti, ja puhu tälle hyväälle kiltille isolle karhulle! Voi, elä päälle sitä pois! elä päälle!"

Mutta Kroffilla oli taata asiasta omat arvelunsa. Mirandan se oli tyttärekseen ottanut, eikä Kirstiä; ja se tunsikin jonkinlaista mustasukkaisuutta Mirandan äitiä kohtaan. Mirandan vielä puhuessa karhu aikkasi kääntäen sivuun ja sukkelaan tallusteli pois, jättäen lapsen itku kurkkuun.

Syväntuntea kouristava oli se juttu, jonka Miranda sinä iltana kertoi äidilleen, sillä aikaa kun mustan ja valkoisen kirjavan lehvästä lypettiin ja Mikko vasikka sai illallismaitonsa ja ruohoteensä. Se teki syvää vaikutuksen Kirstin nopeaan ja suvaitsevaan mieleen. Hän paikalla oivalsi, kuinka suurenvoinen Mirandalle oli Kroffin kaltaisen suosio. Useimmat äidit olisivat taemmoeisessa tapauksessa joutunut miettoemäen pelon valtaan, mutta Kirsti Craig ei ollut niin heikkoa laatu. Hän sitä piti vain vahvana turvana Mirandalle metsän pahimpia vaaroja vastaan.

VII LUKU.

Ystaevykset.

Taemaen kokemuksen jaelkeen Miranda tunki itsensa pyhitetyksi, kuten haen oli niin hartaasti toivonut, aarniometsaen kansan taeyteen toveruuteen. Melkein joka paeivae Kroof astua laentysteli raivion reunoille. Ja aina Miranda tuota pikaa keksi sen ja juoksi sen luo iloisin hyvaeilyin. Iso karhu ei kuitenkaan suostunut kulkemaan montakaan askelta aukealle, sillae se ei halunnut tutustua Kirstiin, eikae moekkiin, eikae karjaan eikae mihinkaeen muuhunkaan mitae sivistyksellae olisi ollut tarjottavaa. Mutta Kirsti, sopivan vaelimatkan paeaestae katseltuaan muutamia naeistae kohtauksista, viisaana aetitinae antoi lapselle vaehaen enemmaen vapautta. Miranda sai luvan mennae metsaeen maeaeraetyn matkan, ei kuitenkaan koskaan niin kauaksi, ettae moekki kokonaan katosi naekyvistae; ja taemae lupa oli voimassa vain silloin, kun haen oli Kroofin seurassa. Kirsti jonkun verran tunki metsaeelaeinten luonnetta; ja haen tiesi, ettae kun musta karhu teki ystaevyysliiton, niin oli se jaerkaehaemaettae ja aprikoimatta sille uskollinen. Ystaevyysliitoissa, jotka poikkeavat luonnollisista heimosuhteista, joskus kaey, kuten nytkin kaevi: Kroof naeytti kiintyvaen lapseen hellemin kuin omaan penikkaansa. Se katseli ihastunein silmin, suu raollaan narrimaisesta hellyydestae, kun Miranda sen ympaeillae leikkien perehtyi metsaetiedon lukemattomiin salaisuuksiin. Mitae vain Miranda tahtoi tekemaeen, sitae se yritti tehdae, heti kun oli tarkotuksen perille paeaessyt; sillae vaikka Mirandan juttelu olikin sangen mieluista sen korvalle, niin ei se toden tunnustaen ollut sen aivoille kovin helppoa ymmaertaeae. Yhdessae asiassa se kuitenkin oli jaerkaehaemaetoen. Ehkae kolmen oman mittansa verran se suostui kulkemaan Mirandan mukana raivaukselle, sitae edemmaeksi se ei suostunut tulemaan. Mairittelua, pientae haernaelyae, jaerkisyitae, kyneleitae--kaikkea Miranda koetti, mutta turhaan. Kun Miranda koetti peraestae tyoentaeae tai edellae kulkien peraessaeen vetaeae, niin mesikaemmen oli siitae hyvillaeen ja sen silmaet vilkkuivat leikillisesti. Mutta paeaetoeksessaeen se pysyi. Kirsti taeydelleen hyvaeiksi taemaen itsepintaisuuden, vaikka se Mirandalle oli niin suuri pettymys; haen ei kuitenkaan virkkanut siitae mitaeen. Kirstiae ei vaehaeaeaeen haluttanut saada Kroofin kaltaista jaettilaeistae moekkinsae ympaeille maleksimaan taikka ympaeri kuljeskelemaan ja tielle tulemaan, kun haen oli menossa tyoehoen vainiolle.

Vaikka sivistys olikin Kroofille vastenmielinen, niin oli se kuitenkin siksi ovela, ettae aelysi mahdottomaksi saada Mirandan alati kerallaan metsaessae olemaan. Se vallan hyvin aelysi, ettae tuo iso nainen, jolla oli paeaessaeen punaista, oli sangen etevaeae laatua elaeintae--ja ettae Miranda oli haenen penikkansa,--sangen etevaeae laatua penikka, jota aina piti katsella salaisella kuunioituksella, mutta penikka joka tapauksessa ja sille suurelle vaimolle kuuluva. Se ei sen vuoksi pahastunut huomattessaan, ettei se voinut saada Mirandaa mukanaan metsaeen enemmaeksi kuin tunniksi tai pariaksi kerrallaan. Mutta tunnin tai parin kuluessa saattoi saada paljon aikaan; ja Kroof koetti opettaa Mirandalle paljon asioita, joiden tuntemista pidetaeaeen taerkeaenae aarniokansan kesken. Se haisteli multaa ja kaivoi maasta makealle hajuavia juuria; ja Miranda, pannen merkille niiden varret ja lehdet, oppi pian tuntemaan kaikki laehiseudun syoetaevaet juuret. Kroof

niinikaeen naeytti haenelle herkullisen karvavatkan [Footnote: *Rubus villosus*, jolla on suikerteleva varsi.], aetelaen imelaen intianipaeaerynaen [Footnote: *Amelanchier canadensis*, pohj.amerikkalainen pensas, jolla on syoetaevaet marjat.] ja vaarattoman, mutta jotenkin pumpulivillaisen metsaekanamarjan; [Footnote: *Mitchella repens*, amerikkalainen marja.] ja se opetti sitae karttamaan trilliumin [Footnote: Saanut nimensae kolmesta lehdestaeen. Kieloihin kuuluva amerikkal. kasvi.] houkuttelevaa punaista hedelmaeae, samoin kuin myrkyllistae kyymarjaakin [Footnote: Joko *Actaea*, leinikkoeihin kuuluva marja, tai *Caelastus scandeus* niminen pensas.]. Mustikkaa, joka on yhtae mieluinen karhulle kuin ihmisellekin, ei kasvanut taessae synkaessae metsaessae, mutta Miranda muisti taemaen marjan hyvin varhaisilta kylaeajoiltaan, jolloin haen niin usein oli suunsa mustannut mustikkapiiraila. Mitae taas tulee kyyhkynmarjan [Footnote: Amerikkalainen koiso (*Phytolacca decandra*).] veripunaisiin rypaeleihin, jotka peittivaet laitumen kummut punalle hohtavalla peitteellae, niin ei Miranda kaivannut Kroofin opetusta tietaeekseen, ettae ne olivat hyvae syoedae. Ja sitten oli monen laisia ja monen muotoisia ja vaerisiae metsaesieniae--valkoisia, punertavia, hienon keltaisia, kiiltaeviae oranssivaerisiae, joissa oli paljon kaesniae, likaisen kerman vaerisiae, juovaisia viheriaesisiae, jopa vaekevaen tulipunaisiak. Miranda sanoi niitae ensin yhteisesti hattusieniksi ja pelkaesi ja kammosi niitae. Mutta Kroof opetti haenet paremmin eroa tekemaean. Joitakuita, kuten punaisia ja varsinkin kaesnaesisiae, viisas elaein kaemmenellaeen sotki maesaeksi; ja ne Miranda siitae tiesi huonoiksi. Ja niiden koko ulkomuoto tosiaan olikin vaarallisen naekoeinen ja Mirandan silmissae niiden kaikkien kanteen oli kirjoitettu *myrkkya* suurilla kirjaimilla. Mutta oli muuan sangen valkoinen ja hyvaen naekoeinen ja hyvaenhajuinen sieni, josta haen melkein olisi vannonut, ettae se oli ystaevae. Paikalla sen naehdessaeen haen muisti eraean omituisen aran herkkusienin (Miranda piti herkkusienistae) ja suurella ilolla juoksi sitae poimimaan. Mutta Kroof sysaesi haenet syrjaean niin tylsty, ettae tyttoe kompastui kanton ja oli kovin loukkaantunut. Mutta haenen suuttumuksensa lauhtui, kun haen naeki Kroofin repivaen ja sotkevan naemae kalpeat herkkusienin kaltaiset mitae pienimmiksi siruiksi, osottaen samalla joka tavalla inhoaan. Taestae Miranda saattoi ymmaertaeae, ettae tuo kaunis hattusieni olikin oikea rikollisuuden hirvioe. Ja niin se tosiaan olikin; sillae mikae muu se oli kuin kuolettava amanita, jonka yksi ainoa pieni palakin olisi vaivuttanut Mirandan siihen uneen, josta ei konsaan heraetae.

Vaikka Miranda olikin hyvaessae turvassa Kroofin holhouksen alaisena, niin saattoipa haenelle niin nuorella iaellae kuitenkin olla onneksi, ettae haentae oli kielletty raivaukselta poistumasta. Sillae metsaekansan kesken tosiaan oli yksi heimo, jota vastaan Kroofin suojeluksesta olisi ollut sangen vaehaen apua. Jos Miranda olisi laehtenyt Kroofin keralla laajemmalti vaeltamaan, niin he ehkae olisivat tavanneet mehilaespuun. On epaeiltaevaeae, tokko Kroofkaan oveluudessaan olisi aelynnyt, ettei Mirandan iho olisi kestaenyt hyoeikkaeystae mehilaespuun kimppuun. Intoileva karhu luultavasti olisi tahtonut hankkia lapselle hunajaa ja seuraus siitae olisi ollut, ettae Kirstin luottamus Kroofin arvostelukykyyn olisi saanut pahan kolauksen.

Siinae ahtaassa piirissae, jossa Mirandan oli lupa liikkua, oli kuitenkin useita taajaan asuttuja muurahaispoekkoejae, ja Kroof keksi moniaana iltapaeivaenae niistae yhden. Se oli siitae kovin mielissaeen. Taessae oli tilaisuus naeyttaeae Mirandalle jotain sangen hyvaeae ja haenen terveydelleen ehtoisaa. Heraetettyaeen lapsen huomion se repaesi lahon puun hajalleen aivan sydaentae myoeden ja alkoi sitten litkia

suuhunsa sekäe kiehuvia muurahaisia, ettäe niiden keraellae mehukkaita toukkia. Taemaepae vasta oli herkkua, mutta ymmaertaemaetoen Miranda juoksikin pois kauhusta huutaen. Kroof oli ymmaellaeen. Se kuitenkin soei muurahaiset suuhunsa, kun oli puuhaan ruvennut. Mutta sen jaelkeen se sai kutsun tulla kuulemaan Mirandan pitkaeae ripitystae, ettäe muka muurahaiset eivaet kelvanneet syoetaeviksi ja ettäe oli sangen julmaa repiae auki niiden pesiae ja varastaa munat. Siinae ei tietenkaeen ollut vastavaeitteille sijaa, kun Kroof ei vaehaeaeekaeen ymmaertaeny, mihin tyttoenen oikeastaan taehaesi; mikae kysymyksen alaiseen asiaan naehden oli sangen valitettava seikka.

Vaikka Mirandalla nykyaeen oli noin sanoaksemme metsaen kansalαιοikeudet, niin ei haen kuitenkaan ollut oikein ystaevyuden kannalla kenenkae en muun kuin tietenkin vastustamattomien oravien kanssa, jotka asustivat moekin katossa. Miranda naeki metsaen elaeimet nykyisin sangen laeheltae, ja ne kulkivat asioillaan haenen naehtensae vaehaeaeekaeen arkailematta. Ne kaesittivaet, ettäe oli aivan suotta ruveta haenen kanssaan piilosille. Vaikka ne olisivat olleet kuinka ehdottoman hiljaa ja vaikka ne olisivat kuinka taeydelleen ympaeristoeensae sulautuneet, niin tiesivaet ne haenen kirkkaitten, vakaitten, ystaevaellisten silmaeinsae oivaltavan kaikki heidaen hommansa kauttaaltaan. Taemae oli niille alussa huolestuttava salaisuus. Kuka oli tuo nuori olento--nuoruuden aelyaeae kaikkein alkeellisinkin havaintokyky--joka nuoruudesta huolimatta niin helposti saattoi haepeaeen niiden perintaetiedot ja sukkelat temptu? Mutta niiden vaisto samalla sanoi, ettei haen ollut heikoimmankaan vihollinen; ja niinpae ne sallivat haenen naehdae kaikki hommansa peittelemaettae, samalla kuin karttivatkin haentae jonkinlaisella huolellisella pelolla.

Kroofiakin ne kaikki karttivat, vaikka toisella tavalla. Ne tiesivaet, ettei paisti silloin taelloein ollut Krooilille vasten mieltae, mutta ettei se viitsinyt suurta vaivaa naehdae sitae saadakseen. Taemaen metsaen vaehemmaen kansan ei muuta tarvinnut kuin pysyae turvallisen matkan paeaessae sen ankarasta kaemmenestae; muutoin ne tunsivat turvallisuutta sen laeheisydessae. Kaikki muut paitsi ei jaenis--se tiesi, ettäe Kroof piti sitae ja sen pitkaekoipisia lapsia erikoisena herkkuna, jotka hyvin kannattivat karhunkin vaivannaet. Miranda ihmetteli, miks'ei haen koskaan naehnyt jaeniksistae merkkaekaeen ollessaan Kroofin keralla kaevelemaessae. Toisinaan haen tosin naeki; mutta aina pitkaen matkan paeaestae ja vain vilaukselta. Kroof ei naeissae tilaisuuksissa naehnyt jaenistae ensinkaeen; ja Mirandalle pian selvisi, ettäe haen naeki tarkemmin kuin piilevae metsaekansakaan. Naemae saattoivat toisiltaan piilottua joko siten, ettäe olivat aivan hiljaa alallaan, taikka tekivaet itsensae naekymaettoemiksi; mutta Mirandan silmae armotta erotti punaruskean ketun kellervaen ruskeasta lahosta puusta, jolle se oli matalaksi ruvennut. Paikalla haen myoes erotti liikkumattoman paehkinaenakkelin puunrungon nystyraestae, maassa piilevaen metsaekanan jaekaelaeisestae kivistae, metsaehiiren kiertyneestae ruskeasta lehdestae, kyyristyvaen ilveskissan taeplaeisestae oksasta. Piilevae kansa sen vuoksi alkoi pian osottaa haenelle suosiotaan siten, ettei ollut haenestae tietaevinaeen, joka taas osotti heidaen luottavan siihen, ettäe saisivat haenen puoleltaan olla rauhassa. Ne pysyivaet vieraalla kannallaan edelleenkin; mutta haenen mielenkiintoisen katseensa alaisena saattoi paehkinaenakkeli nousta maennyrungon karkean kaarnan pintaa ja noukkia sen harmaitten suomujen alta muurahaisia; kultasiipitikka ajaa takaa lihavia valkoisia toukkia, jotka olivat sen parasta herkkua, ja tuimasti takoa lahonnutta puuta muutaman jalan matkassa Mirandan paeaestae; hoikka ruskea kaerppae tohti jahdata puunjuurien alla kovakuoriaisia haenen hiljaisesta

laesnaeolostaan vaelittaemaettae, koiras-sepelpyy [Footnote: Amerikkalainen pyy (_Bonasa umbellus_), joka on tunnettu siipivaeristykseensa aikaansaamasta omituisesta soitinpaeristyksesta. Nimensa se on saanut kaulassaan olevasta seppelista. (Suom. muist)] huolella paeristella kelopuun latvassa, kunnes ilma oli taeynaeaen sen kerskumisen vienoa paerinaeae, ja sen puolikasvuiset sikioet rohkenivat poelyytella itseaeen huolehti autiossa muurahaispesaessa raivauksen paeivaenpaahteisimmassa kolkassa. Ainoastaan varisparikunta, joka jaelleen asutetun raivion suuria mahdollisuuksia aavistaen oli asettunut pitkaen kuusen latvaan asumaan aivan moekin taa, pysyi epaeluuloisena kokonaan erillaeen Mirandasta. Ne usein keskustelivat haenesta karkealla kielellaeen, joka kuului vielä pahemmalta taessa aarniohiljaisuudessa; ja ne pitivaet haenen tuttavuuttaan Kroofin kanssa kerrassaan luonnonjaerjestyksen vastaisena. Ollen itse kaksimielisyyden perikuvia ne olivat taesin vakuutettuja siita, ettae Mirandalla oli muita vaikuttimia, jotka kuitenkin olivat liian syviae niiden ymmaertaeae; ja ne sen vuoksi kunnioittivat haenta suunnattomasti. Mutta eivaet ne haeneen luottaneet. Arat sadelinnut [Footnote: Pohjois-Amerikan musta- ja keltanokkaisia kaekiae sanotaan sadelinnuiksi. (Suom. muist.)] sitaevastoin luottivat haeneen ja viheltelivaet toisilleen pitkaeveteisiae alakuloisia kutsuaeaeeniaeaeen, jotka tietaevaet sadetta, vaikka haen seisoi niista vain muutaman askeleen paeaessa ja tuijotti niihin koko voimallaan; ja taemae oli kerrassaan ennen kuulumaton suosionosotus sadelintujen puolelta, jotka ovat kovin vastahakoisia soittelamaan, jos joku on niin laehellae, ettae naekke. Niita saattoi olla kolme tai neljae, jotka soittelivat kuvaamattoman tuntehikkaita kadanssejaan milloin missaekin raiviolla; mutta Kirsti ei naehnyt niita edes vilaukselta, vaikka haen monesti syvae kaiho sydaemessaeaeen kuunteli, kun niiden etaeiset aeaenet vaereilivaet kautta kastehelmin laehestyvaen haemaeraen.

Vain kerran Miranda sinae vuonna enaeae naeki pantterin. Se tapahtui kuukausi sen jaelkeen kuin haen oli Kroofin tavannut. Haen oli yksinaeaeen aivan tatarpellon reunalla ja tirkisteli varjoisaan laepikuultavaan hiljaisuuteen, naehdaekseen, voisiko haen erottaa sieltae mitaeaeen. Ja se, mikae sieltae naekyi, sai haenen pienen sydaemensa oikopaeetae kurkkuun syoeksaetaemaeeaeen. Siellae oli pantteri, ei muuta kuin kymmenen askeleen paeaessa; se makasi matalana kaatuneen puun rungolla. Se tuijotti haeneen silmaet raollaan. Kotvasen kuluttua kaunis peto nousi ja oikoi itseaeaeen suurella varmuudella, tyoensi ulos kynsiaeaeen ja kaiveli niillae, aivan samoin kuin tavallinen kissa tekee itseaeaeen oikoessaan. Samalla se haukotteli aivan kamalasti, niin ettae Mirandan mielestae suu olisi voinut revetae korviin saakka ja ettae saattoi katsella suoraan sisaeaeen pedon suureen punaiseen kurkkuun. Sitten peto keveaesti astui alas puunrungolta--sille puolelle, joka oli Mirandasta etaeimpaena, ja asteli pois sen naekoeisena, ettei sitae muka haluttanut ruveta juttuihin.

Taenae samana, muutoinkin niin kohtalokkaana kesaena Miranda ensikerran tapasi Wapitin, soreasarvisen sarvaan, ja Gannerin, Canadan suuren ilveksen. Sanomattakin selvae, etteivaet ne olleet samassa seurassa. Eraeaeen aamuna aidan kulmauksessa istuessaan koko huomio kiintyneenaerisumajan rakentamiseen sairaan perhosen ympaeerille, haen aivan kyynaerpaeaensa vieresta kuuli aeaenekkaeaeen paerskaeyksen. Pahoin pelaestyen haen paeaesti pienen huudon yloes katsoessaan ja samalla jotain hyppaesi aidalta poispaein. Haen naeki kirkkaan ruskean paeaeen komeine monisormisine sarvineen ja kaksi suurta sulavaa silmaeae, jotka lempeinae ihmetellen katsoivat haeneen.

"Voi kaunis sarvas, pelotinko minae sinua?" tyttöe huudahti, tuntien vieraan naekemistaeen kuvista; ja haen tyoensi pienen kaetensae aidan raosta tervehtiaekseen. Sarvas oli kovin utelias sen veripunaisen nauhan vuoksi, mikae haenellae oli kaulassaan, ja silmaeili sitae vakaasti puolen minuutin verran. Sitten se palasi aivan aidan viereen ja haisteli haenen kaettaeaeen hienoilla mustilla sieraimillaan, avaten ja sulkien ne herkaesti. Se antoi tytoen hyvaeillae sileaetae turpaansa ja piti paeaetaeaeen aivan hiljaa tytoen kaeden sitae kosketellessa. Sitten joku tavaton aeaeni kantoi sen korvaan. Se oli Kirsti, joka siinae laehellae multasi perunoita; ja pian vako, jota pitkin tyoe eteni, toi haenet navetan nurkan takaa naekyviin. Haenen paeaessaeaeen leiskui tulipunainen liina kuumana auringon paisteessa. Sarvas kohotti paeaensae korkealle, tuijotti ja naeytti lopulta paeaettelevaen, ettae taemae ilmestys oli vihamielinen laadultaan. Korskahtaen ja levottomasti polkien silokaviollaan se pyoersi ympaeri ja juoksi pois metsaeaeen.

Mirandan tuttavuus Gannerin, [Footnote: "Ganner" (gander) oikeastaan on kansanomainen nimitys ukkohanhelle. (Suom. muist.)] ilveksen kanssa, tehtiin ikaevaemmissae oloissa.

Mikko vasikka, joka oli kaiken kesaeae kasvanut erinomaisesti, oli paeivisin kytkettynae paaluun luonnonniityn kulmaukseen noin kolmisenkymmenen sylen paeaehaen metsaen reunasta. Vaehaen laehempaenae moekkieae oli pitkae pensaisto mustaa vatukkaa, [Footnote: _Rubus nigrobaccus_, jolla on mustat maukkaat marjat. (S. m.)] seljaa ja elaemaenlankaa, [Footnote: _Clematis_. (S. m.)] muodostaen taajan tiheikoen, jonka keskelle Miranda monella tuskalla ja kamalien naarmujen hinnalla oli raivannut rattoisan piilopaikan. Taeaellae haen leikki kotisilla ja toisinaan nukahtikin kuumina aamuina, kun aeiti oli monen eekerin takana tyoessae aivan raivauksen toisella reunalla.

Mikko makaili eraeaeenae paeivaenae yhdentoista aikaan ennen puolta paeivaeae niin laehellae moekkieae kuin lieka myoeden antoi, kun tyttöe naeki oudon elaeimen tulevan ulos metsaestae ja pysaehytyvaen sitae katselemaan. Elaein oli harmahtavan ruosteen ruskea vaeriltaeaeen, mahanalusta ja kaula sangen vaaleat, ja se oli melkein yhtae suuri kuin Mikkokin; mutta ruumis oli kumman lyhyt verrattuna pitkiin voimakkaisiin saeaeeriin. Naamataulu oli aivan ympyriaeinen, silmaet pyoereaet ja palavat, teraevaekaerkisten korvien paeaessae pitkaet kankeat mustat tupsut ja leuan alla julman naekoeinen vaaleanruskea poskiparta, joka oli kuin ulospaein harjattu. Haentae oli vain kuin paksu, poikki hakattu ruskea tynkae. Elaein katseli varovasti joka puolelle ympaerilleen; kyyristyi sitten matalaksi, takapuolen jaeaedessae vaehaen korkeammalle eturuumista ja pehmeasti astuen kulki suoraan Mikkoa kohti.

Vaikka Mikko olikin niin kokematon, niin aelysi se kuitenkin, ettae tuossa tulla toikkaroi itse kuolema. Se kavahti pystyyn, koempeloet saeeret leveaellae hajallaan ja koko painollaan liekaa painaen, silmaet paeaessae pyoerien ja kauhistuneina tuijottaen kamalaan tulijaan. Kurkusta kohosi pitkae kimakka avun ja haedaen moelaeys.

Sen moelaeyksen merkityksestae ei saattanut olla epaeilystae. Se sai Mirandan silmaenraepaeyksessae laehtemaeaeen leikkihuoneestaan. Seuraavassa silmaenraepaeyksessae tilanne oli haenelle selvillae. "Aeiti! Aei-ti-ii!" haen huuti minkae aeaentae paeaesi ja lensi rakasta Mikkoaan puolustamaan. Ilves taemaen odottamattoman sekaantumisen johdosta pysaehytyi siihen paikkaan. Miranda ei naeyttaenyt kovin pelaettaevaeltae, eikae se haetaeaeentynyt vaehaeaeekaeaeen. Mutta haen naeytti niin tavattomalta--ja tuo kirkas punainen juova haenen

kaulassaan saattoi merkitä jotain, jota se ei ymmärtänyt--ja jotain luonnotonta siinä vaan oli, jotain, jonka vuoksi sieti seisautua, kun noin nuori olento osotti niin häikäilemättömää rohkeutta. Sekunniksi tai pariiksi ilves sen vuoksi istui takakintuilleen rehellisesti kuin kissa ja mietti; ja tupsulliset korvat, jotka olivat hyvin pystyssä, ja omituinen poskiparta leuan alla antoivat sille hyvin vihaisen arvokkaan kasvojenilmeen. Mutta ei se epäropeinut kuin lyhyen hetken. Selvillään siitä, ettei Mirandaa tarvinnut lukuun ottaa, se jälleen lähestyi ja entistä nopeammin; ja Miranda huomattessaan, ettei hänelle onnistunut pelottaa sitä pois, ei muuta kuin kiersi käsivartensa Mikon kaulan ympäri ja parkaisi.

Sen parkaisun olisi pitänyt kantaa Kirstin korviin koko raivauksen poikki; mutta tuulenpuuska poikkeutti sen muualle ja lisäksi oli vaellassa moekkikin aeneen kaerkeä tylsäntaamaessa. Mutta sen kuulivat muut kuin Kirstin korvat; kuulivat ja vielä ymmärsivätkin Mikon moeläyksen. Mustan ja valkoisen kirjava lehmä oli kaukana, toisella laiturilla. Kirsti näki sen häntäntyneenä juoksevan aivotietä ylös ja alas ja luuli kaerpaesien sitä kiusaavan. Mutta aivan pensastiheikon takana makasivat molemmat häntä, Päivä ja Tähti, miettiväisensä maarehtien päiväellispuhujaan. Kumpikin oli raskaasti noussut jaloilleen Mikon ensi kerran apuun kutsuessa. Kun Mirandan parkaus kajahti, niin ilmestyi Päivän rautionkarvainen päätä pensastiheikon nurkan taa, häntäntyneenä udelleen. Gannerin nähdessään se pysähtyi, pitäen kuonoaan korkealla ilmassa, puhalsi kovaa ja pudisteli päätänsä suurta urhoollisuuttaan osottaakseen. Heti sen perästä tuli mustan ja valkoisen kirjava Tähti. Mutta sillä oli aivan toinen luonto. Paikalla kun se keksi Mikon ja samalla Mirandan vihollisen, niin alas painuivat pitkäet suorot sarvet, ilmaan lensi kirjava häntä ja raivosta moelien se hyökkäsi.

Laiha häntä oli vihollinen, jonka kanssa tappelemaan Gannerilla ei ollut vätsää. Vihaisella aerinaella, joka paljasti Mirandalle hirmuiset hammasrivit sangen punaisessa suussa, se käänsi heittä kohti häntäntynkänsä, pani niuhaan tupsulliset korvansa ja hyökkäsi metsään pitkin uljain loikkauksin, luonnottoman pitkäin takajalkain nakellessa sitä pois päin kuin maahan koskettamatonta kumpialloa. Ehkä viiden sekunnin kuluttua se jo oli näkymättömissä puitten seassa; ja Tähti, ylpeänä puhisten ja häntänsä vinkkuroiden kuopi maata Mirandan ja Mikon edessä.

Miranda se näin päivänsä nimitti ison ilveksen "Ganneriksi"; "sillä niin se sanoi", hän jälkeensä kertoi äidilleen, "kun Tähti tuli ja ajoi sen pois."

VIII LUKU.

Kirves ja sarvet.

Toinen talvi kului hyvinkin samaan tapaan kuin ensimmäinen. Mutta vuodenajan ehtiessä tuli yhä enemmän lintuja ruokittavaksi, sillä Mirandan maine oli levinnyt niiden kesken. Lunta ei ollut näin talvena yhtä vahvalta, eikä pakkanen ollut yhtä ankara. Pantterit eivät tulleet yöllä kattoa repimään. Mutta sattui muutamia tapauksia, jotka saivat sekä Mirandan että Kirstin erikoisesti muistelemaan

taetae talvea ennen monia muita.

Koko joulukuun ja tammikuun ajan tapasi Wapiti sarvas tulla navetalle kaksi solakkaa naarasta mukanaan ja oleskella sen luona monta paeivaeae kerrallaan, pureskellen lumelle siroteltuja heiniae. Molempien haerkaein, Taehden ja Paeivaen kanssa Wapiti ei ollut kovinkaan hyvissae vaeleissae. Ne toisinaan vihaisesti pukkasivat sitae sarvellaan, mutta Wapiti hyppaesi syrjaeaen kuin vieteriillae, polki kahdesti maata silitetyillae etukavioillaan ja ojensi niitae kohti sarviensa neljaetoista keihaeaenkaerkeae. Mutta se jaei uhkailuihin. Mustan ja valkoisen kirjava lehmae sitae vastoin naeytti suuresti ihailevan Wapitia, vaikka taemae vastasi sen ihailuun mitae ylvaeimmaellae vaelinpitaemaettoemyydellae. Eraeaenae paeivaenae Miranda antoi sen ja molempain naaraitten nuolla astian pohjalta raakaa suolaa, ja taemaen mieluisan tuttavuuden jaelkeen ne kaikin kolmen seurasivat haentae suoraan moekin ovelle. Jopa ne rupesivat Kirstinkin peraessae kulkemaan, mikae taetae miellytti ja hyvitti enemmaen kuin haen tahtoi Mirandalle myoentaeaekaeaen. Haen tarjosi elaeimille monta kylmaeae tatarpiirakkaa, ja vaikka ne olivatkin nahkeita ja sitkeitae, olivat ne saajista mitae iloisimpia herkkupaloja. Mutta tammikuun kuluessa repaeisivaet holhokit itsensae irti naeistae iloista ja muuttivat muille laitumille.

Kevaetpuoleen Miranda suureksi ilokseen sai tehdae Ten-Tinen, uljaan karibusarvaan tuttavuutta, saman, jonka haen oli pikimaeltaeaen naehnyt edellisenae talvena. Karibu muutti paraillaan sarvellisten naarailensa keralla hitain viivytyksin etelaeae kohti. Ne olivat vaesyneet syoemaeaeen kuivaa sammalta ja jaekaelaeae paljailla mailla, jotka olivat raivaukselta viikon matkan pohjoista kohti. Ne alkoivat himoita pajujen ja haapojen nuoria silmuja, jotka paraillaan mehukkaina puhkesivat etelaempien jokien varsilla. Katsellen akkunasta eraeaenae aamuna, ennenkuin karjaa vielae oli ulos laskettu, Miranda naeki Ten-Tinen ilmestyvaen metsaestae ja pitkin, heittelevin askelin tulevan aromaan poikki. Sen omituisen latuskat lehtimaeiset sarvet olivat takakenossa olkain tasalla ja kuono osotti suoraan eteenpaein. Taemae asento oli kaikkein paras metsaen laepi kuljettaessa; sarvet eivaet silloin takertuneet kiinni. Keskeltae otsaa ulkoni suorakulmaisesti muista sarvista kaksi leveaetae latteata kaemmenmaeistae sakaraa, paeaesarvien omituista kasvannaista. Karibulehmaet, joiden sarvet olivat melkein yhtae komeat kuin uroon, vaikka otsalisaekettae vailla, seurasivat kantapaeillae. Niiden vaeri oli sangen vaalea, vaaleahkon likaisen keltainen, aivan toinen kuin Wapitin laemmin ruskea karva. Kulkiessaan navetan ohi Ten-Tine keksi rehua, joka sitae suuresti viehaetti, ja seisautui maistelemaan sitae. Kirstin heinaet miellyttivaet suuresti koko karjaa. Niiden hyvaellae maulla syoedessae Miranda hiipi ulos tuttavuutta tekemaeaeen. Haen otti lahjoiksi muutamia kourallisia kanain tattareita kirkkaaseen keltaiseen maljaan. Mirandan laehestyessae Ten-Tine kohotti kaunista paeataeaen ja katsoi haeneen uteliaasti. Jos olisi ollut kiima-aika, niin se epaeilemaettae olisi paikalla haastanut haenet taisteluun elaemaestae ja kuolemasta. Mutta nyt se oli hyvaeluontoinen ja utelias, paitsi milloin naeki suden, pantterin tai ilveksen. Tuo pieni olento naeytti vaarattomalta, ja kieltaemaettae haenessae oli jotain aivan erikoista. Mikae oli se kiiltaevae esine, jota haen piti edessaeaeen? Ja mikae oli se toinen kirkas esine, joka haenellae oli kaulassaan? Ten-Tine lakkasi syoemaestae ja katseli tyttoeae kiinteasti, paeae epaeroeivaessae asennossa, harteita hiukkasen alempana. Karibulehmaet vilkaisivat ja olivat uteliaat, mutta niitae enemmaen huvitti tyydyttaeae naelkaeaensae kuin uteliaisuuttaan. Ne mielellaeaeen jaettivaet asian Ten-Tinen selvitettaevaeksi.

Miranda oli jo oppinut monta asiaa sen vuoden kuluessa, jonka haen oli oleskellut metsäkansan keskuudessa. Yksi oli, että kaikki piilevä kansa pelkää ja paheksuu jyrkkää liikettä. Niiden itsensä kääntäytyminen oli aina moitteetonta. Julminkin niistä aina liikkui sirosta ja suhdallisesti kuin ylimys. Ne tiesivät nopeuden ja haetaan eron. Kaikkea jyrkkyyttä ne kauhistuivat. Kauneusviivoin ne pakenivat vihollistaan. Ja kääntävin viivoin ne tappoivat.

Miranda ei sen vuoksi yrittänyt kääntäen kulkea oikopäätä Ten-Tinen luo ja väkiryntäköellä päästä sen tuttavuuteen. Haen varovaisesti pysähtyi kymmenkunnan askeleen päähän, kurkotti sitä kohti vatiin ja liverteli sanattomia vienoja maanituksiaan. Haen kun ei taitanut karibuitin kieltä, niin täytyi koettaa äänen sävyllään ilmaista hyviä aikeensa.

Ten-Tine huomasi, ettei lapsi tahtonut tulla lähemmäksi, eikä sen uteliaisuus kestänyt moista pettymystä. Mutta sitä epäilytti, epäilytti kovasti. Samoin kuin Wapiti polki sekin epäroideissaan jalkaansa; mutta ne kaviot, joilla se polki, olivat paljon isommat, leveämmät, koempeloimmat ja vähemmän silitetyt kuin Wapitin, sillä ne olivat muodostetut juoksemista varten semmoisten pehmeitten pintain kuin soiden ja loehän lumen poikki, joilla Wapitin sirot jalat olisivat puhkaisseet pinnan kuin veitsen kärkeä.

Askel askeleelta se tuli lähemmäksi. Mirandan kirkaassa katseessa oli jotain, joka siinä herätti luottamusta. Lopulta se oli kyllin lähellä koskettakseen keltaista vatiin liikkuvalla ylähuulellaan. Se näki, että vatiin oli jotain. Se kurotti kuononsa reunan poikki ja Mirandan ihmeeksi puhalsi siihen. Vilja poellahti joka suuntaan, jopa jotkut jyväet tarttuivat sen omiin kosteihin huuliin. Se peräytyi takaisin päin hieman säikähtäen. Sitten se nuoli huulensa ja maku oli siitä miellyttävä. Ja sen turpa palasi takaisin mieltäkiinnittäväen maljaan; ja haistettuaan taas sangen varovasti se nuoli suuhunsa kaikki, mitä siinä oli.

"Hyi hotkaa!" huudahti Miranda hellaesti moittien ja juoksi takaisin tupaan enemmän tuodakseen.

"Eikö haen Saunders olisi vihainen", haen ajatteli itsekseen, "jos se tietäisi että minä annan sen tatarta tälle kauniille sarvaalle?"

Ten-Tine seurasi lähellä haenen perässä haistellen uteliaana punaista nauhaa, joka oli tytön kaulassa. Kun Miranda meni tupaan tattaria saamaan, niin sekin yritti tulla haenen mukanaan, mutta sen sarvet olivat liian leveät ovesta mahtuakseen. Kirsti, joka lakaisi kiireellä, katsoi ylös haemäestyksellä, kun iso pää pimitti oven.

"Voi sinua lapsi parka!" haen huudahti; "aivanhan sinä tuot kaikki metsän eläimet tänne meidän kanssamme asumaan."

Haen ei kuitenkaan kieltänyt Ten-Tineltä muutamaa kourallista tattaria, vaikka tämä puhalsi toisen puolen lattialle, niin että haenen täytyi ne laasten koota. Kun Ten-Tine oli kaikki syönyt ja huomasi, ettei enempää annettaisi, niin se vastahakoisesti peräytyi ovelta ja alkoi haistella akkunapuitteita, painaen uteliasta turpaansa koetteeksi lasiruutuakin vastaan.

Sattuipa niin, että Ten-Tineä ja sen pientä joukkoa olikin nähdä himolla takaa ajettu koko ajan pohjoisilta mailta saakka, vaikk'ei haet

ne siitae mitaeen tienneet. Neljæ isoa harmaata metsaesutta oli niiden jaeljillæ. Vaikka sudet olivat verenhimoiset, niin olivat ne samalla viisaatkin, eivaetkæ halunneet hyoeakaetae koko lauman kimppuun, ne kun tiesivaet, ettae karibu on tuima tappelija. Mutta ne odottivat tilaisuutta erottaakseen jonkun lehmistæ muusta laumasta, uuvuttaakseen sitten sen yksinaeæen. Monta pæivæeæ ne olivat jaelkia seuranneet ja taellæ ajalla saaneet tyytyæ hyvin niukkaan muonaan; nyt niitæ kalvoi sekæ naelkæ ettae viha. Metsæstæ ulos tullessaan ne naekivaet viisi karibulehmaeæe navetan luona syoemaessæ, Ten-Tineæ ei missæeæen. Tilaisuus oli liian harvinainen, jotta sitæ olisi voitu jaettaeæe kaeyttaemaettae. Ne kaikki pæaettivaet nyt hyoeakaetae. Rinnan kaikki neljæ laihaa sutta laukkasi aeaeneti lumen poikki, pitkaet harmaat kuonot kurtussa, valkoiset hampaat irvissæ, harmaan ja valkoisen kirjavat hartiat kuin tahdissa nousten ja laskien, poerhoeiset haennaet suorana peraessæ.

Karibulehmaet naekivaet viime tingassa niiden tulevan. Puoleksi sekunniksi ne jaeykistyivaet haemmaestyksestæ. Sitten ne sukkelaan juoksivat piiriin, peraet yhteen tyoentæen, kaikki sarvet ulospæin ojentaen. Se oli sukupolvien tarkkaa perittyæ sotakuria.

Ilman muuta aeaentæ kuin syvæesti huohottaen, laeæhaettaen sudet hyppæsivaet hyppynsæ, koettaen pææstæ taemaen pistinmaeisen sarviadan pææelle. Kaksi singahti kiljuen takaisin. Yksi sai lehmaen puoleksi piiristæ ulos ja polvilleen sortumaan, iski hampaansa sen niskaan ja olisi sen lopettanut, ellei laehin naapuri olisi tuikannut sutta niin tuimasti kylkeen, ettae se kimakalla ræhaehdyksellæ hellitti hampaansa. Mutta neljæs susi huomasi piirin heikon kohdan. Se typeræ nuori lehmae, jonka kimppuun se hyoeakkaesi, pillastui paikalla pelosta. Se syoeksyi piiristæ pois ja pakeni. Seuraavassa silmaenraepæyksessæ susi oli sen kurkussa kiinni.

Samalla kun susi kiskoi sen nurin, hyppæsivaet muutkin sudet sen kimppuun. Muut lehmaet, puolustusasentonsa saeilyttaen, katselivat sen haetaeæe jotenkin vaelinpitaemaettoeminae, epæilemaettae ne olivat sitæ mieltae, ettae siinae tyhmyys sai palkkansa ja ettei kumppani parempaa loppua ansainnutkaan. Mutta Ten-Tine, jolle tilanne selvisi yhdellæ silmaeyksellæ, oli asiasta toista mieltae. Sille taemæ tyhmae nuori lehmae oli sangen kallis. Kimakalla raivon kiljauksella, joka oli puoleksi mææekinaeæe, puoleksi mylvinaeæe, se hyoeakkaesi apuun. Ensimaainen susi, jota se iski, lensi ulkohuoneen nurkkaa vastaan ja palasi tappeluun ontuen ja hyvin vaehæellæ innolla. Seuraavan se tuhosi molemmilla etujaloillaan, taittaen kerrassaan pedon selaen. Muut kaksi paikalla purivat kiinni sen kylkiin koettaen kiskoa sen nurin; se taas hyppien pystyyn ja takajaloilleen nousten teki sankarillisia ponnistuksia karistaakseen ne irti kyljistaeæen, jotta voisi puskea ja iskeæe kaviollaan. Verta vuotava lehmae sillæ vaelin koempi jaloilleen ja pakeni takaisin urhoolliseen piiriin, joka hieman vastahakoisesti enææe avautui. Taestæ niitæ ei pidæe moittia liian kovasti. Sillæ karibuitten silmissæ nuorikko oli tehnyt suurimman kaikista rikoksista, kun oli rivistæ paennut ja jaettaenyt koko karjan tuholle alttiiksi.

Tappelun taellæ asteella urhoollinen Ten-Tine oli joutunut epætoivoiseen pulaan; mutta apu tuli aivan odottamattomalta taholta. Se tekijæ, jonka sudet olivat laskuistaan pois jaettaeneet, oli Kirsti Craig. Kirstissæe oli kiehahantanut aeaenetoen raivo, kun haen ensin naeki tapauksen. Haen oli luullut, ettae sudet olivat laeheisistæ metsistæ aivan sukupuuttoon haevinneet; ja niiden ilmestymistæ haen sen vuoksi piti ainaisena vaarana. Mutta ainakin niitæ oli vaehæen, sen haen

tiesi; ja paikalla haen paeaetti, ettei taemaen pienen sakin pitaenyt paeaestae leikistae vaehemmaellae kuin taeydellisellae tuholla.

"Ne ovat susia! Aelae astu sinae ulos taestae ovesta!" haen kaeski tylysti sillae aeaenellae, jota Mirandan mieleen ei olisi juolahtanutkaan olla tottelematta. Miranda kiihtymyksestae vapisten silmaet suurina ja valkein poskin kiipesi akkunaan ja painoi kasvonsa ruutuun litteaeksi. Kirsti hyoekkaesi ulos, paiskaton oven kiinni.

Puupoelkyn ohi kulkiessaan Kirsti tempasi kirveen kaeteensae. Haenen kauniit kasvonsa olivat jaeykaet kuin rauta. Mustissa silmissae paloi viha. Se oli epaetoivoinen yritys kaeydae kolmen hurjistuneen suden kimppuun ilman muuta apua kuin karibusarvas; mutta Kirsti ei ollut niitae naisia, jotka tieltae palaavat, kuten olemme jo naehneet.

Kirves oli tottuneessa ja tarkassa kourassa ja heti ensi isku, joka sattui laehimmaen suden etujalkain taa, melkein leikkasi sen kahtia. Toiselta puolen siten aekkie vapautettuna Ten-Tine pyoeraehti ympaeri kuin salama paeaestaekseen kaesiksi toiseen hyoekkaeajaeensae, mutta peto hyppaesikin takaperin. Ten-Tinen sarvia vaeistaessae aen se melkein kimposi Kirstin paeaelle, taemae ei voinutkaan iskeae tuhoiskua koko voimallaan, ei muuta kuin kirveen lappeella sai lyhyeen nopattua sitae leuan alle. Siitae se kuitenkin lensi hetkeksi nurin, ja taemae hetki riitti Ten-Tinelle. Ilmaan ponnahtaen karibu alas pudotessaan iski molemmilla talttamaisen teraevillae etukavioillaan vastustajaansa keskelle kylkiluita. Isku oli murhaavan ratkaiseva. Teraeksisetkaeaen kylkiluut eivaet olisi sitae kestaeneet, eikae kulunut kuin mutama harva sekunti, ennenkuin lumella makaava verinen harmaa nahka oli niin muodoton, ettae sitae oli vaikea sudeksi tuntea.

Viimeinen joukosta, jonka Ten-Tinen isku oli rammaksi ruhjonut, oli viisaana miehenae vaeistynyt syrjempae aen, huomattessaan Kirstin tulevan. Nyt se kaeaentyi pakoon. Mutta Kirsti oli paeaettaenyt, ettei ainoankaan pitaenyt paeaestae pakoon, ja haen laehti takaa ajamaan. Haen oli niin hyvae juoksemaan kuin harva toinen nainen. Haen paeaetti saattaa taeytaentoeoen tuiman tuhopaeaeoeksensae. Sutta ensin esti rampaus; mutta juuri kun se oli paein kaeaentymaesisillae aen taistellakseen sokeasti kuolemaan saakka sukunsa tavan mukaan, niin ponnistus laukaisi jaeykistyneet lihakset, niin ettae se jaelleen paeaesi juoksemaan. Oikaisten pitkaeaen laukkaansa se ampui pakoon takaa-ajajastaan, ikaeaenkuin taemae olisi paikallaan seisonut.

Kirsti pysaehy, heilautti kirvestae aen ja nakkasi sen pakenevan jaelkeen koko voimallaan. Se sattui. Jos se olisi sattunut oikein, terae edellae, niin se olisi toteuttanut heittaejaensae koko tarkotuksen; mutta se sattui pohja edellae keskelle pedon takapuolta. Isku sysaesi sitae, niin ettae se mukelsi nurin niskoin lumelle. Susi kiljui haemmaestyksestae ja kauhusta; mutta sekunnin kuluttua se uudelleen malttoi mielensae, ponnahti kuin harmaa karvakerae risukasan yli ja katosi metsaen kaartoihin.

Kun Kirsti kaeaentyi takaisin, niin haen naeki Mirandan seisovan ovessa valkoisena, surkeana ja haemmentyneena; ja Ten-Tine taas lehmineen, odottamatta tilaisuutta haentae kiitellaekseen, kulki juoksujalkaa pois poikki vaikeitten kenttien, kuono pitkaellae, sarvet takakenossa pitkin selkaeae. Ten-Tinestae itsestae aen ja haavotetusta nuoresta lehmaestae tippui joka askeleella heleaen punaista, hoeryaevaeae verta.

IX LUKU.

Pax Mirandae.

Kirsti olisi taemaen seikkailun jaelkeen entistae enemmaen pelaennyt Mirandan puolesta, ellei olisi ollut tuota lapsen merkillistae ystaevyyttae suuren naaraskarhun kanssa. Heti kun lumi oli sulanut ja aarniometsae jaelleen alkoi houkutella Mirandaa salaperaeiseen hiljaisuuteensa ja laepikuultavaan haemaeraeaeensae, ilmestyi Kroof uudelleen yhtae uskollisena kuin ennenkin. Kun Kroof oli poissa, niin metsaet olivat lapselle kielletty maailma, johon haen vain saattoi kaihomielin kurkistella ja katsella metsaen piilevaeae kansaa sen salaisuuksia oivaltavilla silmillaeen.

Vaehaeae myoehemmin, kun sammalet olivat kuivaneet ja kesaekuun hedelmoeivaet helteet hyvin elaehyttaeneet maan, sai Miranda uudelleen naeyttaeae omituisen naekoelahjansa teraevyyttae. Haen yllaetti eraeaeanae paeivaenae Kroofin kanssa sepelpyyn, jolla oli aesken munasta tullut poikue, nuoren koivuviidakon reunalla. Sepelpyy pieksi siipiaeaen ja lepatteli puitten keskellae ikaeaeenkuin pahasti haavoitettuna; ja Kroof ajoi innolla takaa, luullen sen piankin kiinni saavansa. Se kuitenkin ensin vilkaisi ympaeerilleen, eikoe likitienoissa ollut poikasia. Mirandan kummaksi viisas elaein ei naehnyt ainoatakaan. Mutta Miranda naeki ne selvaeaen. Siinae ne olivat kaikki haenen ympaeerillaeen, kuin liikkumattomat ruskeat pallot, aivan samanlaisina kuin lehdet ja sammal ja kaikki muu, mitae oli metsaemaan pinnalla hajallaan. Toiset olivat puoleksi piilossa lehden tai oksan alla; toiset istuivat aivan naekyvissae samassa asennossa kuin olivat olleet haelyytyksen tapahtuessakin. Jopa ne sulkiivat silmaensaekin sulaakseen paremmin ympaeeristoeoensae. Ne olisivat mieluummin alistuneet vaikka mihin kohtaloon, siihen paikkaan vaikka kuolleet, ennenkuin liikkuneet, niin taeydellisesti ne lapsen mielessaeaeen tottelivat metsaen kanalintujen kirjottamatonta lakia. Taemae kuuliaisuus sai palkkansa. Ne olivat sen kautta naekymaettoemaet metsaen kaikelle kansalle, sekae ystaeville ettae vihollisille. Mutta eipaes petetty Mirandan silmaeae.

Emaestae haen ei sen enempaeae vaelittaenyt, haen kun aelysi taemaen sukkelan sotatempun ja tiesi, ettei Kroof milloinkaan saisi sitae kiinni. Eikae haen viattomuudessaan luullut, ettae hyvae Kroof tekisi sille pahaa, vaikka saisikin sen kiinni. Mutta naemae liikkumattomat poikaset sitae vastoin olivat sangen mieltaekiinnittaevaet. Yksi--kaksi--kolme--Miranda lasi niitae kymmenen ja arveli, ettae kaipa niitae oli vielae enemmaenkin. Pian emae piiriae lennellen palasi paikalle katsomaan, millae kannalla olivat asiat. Se naeki Mirandan kumartuvan ja poimivan maasta yhden sen rakkaista ruskeista keraesistae ja sitten vielae toisenkin, uteliaana, mutta hellaevareon. Haemmaestynyt sepelpyy oli niin ymmaellaeen, ettae se hetkeksi unhotti Kroofinkin ja oli vaehaellae joutua sen kynsiin. Se aekkinaeisellae hurjalla paolla vaeltti taemaen vaaran ja huomaten, ettae Mirandaa vastaan eivaet mitkaeaeen piiloutumiset auttaneet, se lensi oikopaeaeetae viidakon tiheimpaeaeen osaan ja kutsui hoputtaen poikasiaan. Taemaen aeaenen kuullessaan kaikki nuo pienet liikkumattomat keraeset aekkieae alkoivat elaeae. Ne molemmat, jotka makasivat kuin kuolleina Mirandan ojennetulla kaemmenellae, hyppaesivaet maahan; ja kaikki hyoekkaesivaet viidakkoon.

Emaen vielae kotkotettua muutaman kerran matalan, mutta selvaeaen

jaesennellyn kutsun kaikki nopeaan pakenivat pensaikkoon; Kroof taas hieman nolon naekoeisenae tallusteli takaisin Mirandan luo.

Huolimatta tappelusta susien kanssa ja Ganner ilveksen hyoekkaeyksestae Mikon kimppuun, ja huolimatta verestae ja karvoista jotka lumella kertoivat huuhekajan yoellisistae kesteistae ja jaeniksen surmasta, Miranda oli pitaenyt aarniometsaen asukkaita lempeaenae kansana, joka enimmaekseen eli aeaenettoemaessae ystaevyydessae. Haenen tarkkanaekoeiset silmaensae eivaet ensinkaeaen huomanneet, ettae taemae hiljaisuus olikin ainaista murhenaeytelmaeae. Haen ei aavistanut, ettae tuo piilevae kansa, jonka hommia haen katseli, aina kulki pelko mielessaen ja ettae kuolema vaeijyi sitae joka kaeaenteessae. Vaehaenpae haen aavisti, ettae useimmille niistaa itse elaemaen hintakin oli ainaista elaemaen tuhoamista.

Kesaen kuluessa Miranda keksi ensimaaisen ja ainoan vian Kroofin taeydellisyydessae. Sillae kaikista luoduista olennoista oli vain aeiti haenen mielestaeen Kroofia etevaempi. Mutta kun haen eraeaeenae paeivaenae juoksi kenttaein poikki tapaamaan Kroofia metsaen reunassa, niin suurella karhulla olikin niin paljon muuta hommaa, ettei se joutanut vastaan tulemaan, kuten tavallista. Se haisteli jotain, joka oli maassa sen valtavan kaemmenen alla. Miranda juoksi paikalla katsomaan, mitae se oli.

Haenen kauhukseen se oli jaeniksen laemmin verinen ruumis.

Haen saepsaehi, aivan suunniltaan siitae, mitae naeki. Sitten haen vihasta leimuten takoi Kroofia kuonoon pienillae kaemmenillaeen. Kroof haemmaestyi --tosin vain lievaesti, sillae se oli aina tiennyt, ettae Mirandalla oli omituisuutensa. Se kohotti kuononsa korkealle ilmaan lyoentejaae vaelttaeakseen, sulki silmaensae ja veti noeyraesti pois suuttumusta tuottavan kaemmenen.

"Voi Kroof, kuinka saatoit sinae! Minae vihaan sinua, haeijy Kroof! Sinae olet aivan samanlainen kuin sudetkin!" huuti Miranda, pieni povi pakahtumaisillaan vihasta ja itkusta. Kroof aelysi, ettae se oli joutunut pahoin epaesuosioon. Miranda kuollutta jaenoeae kantaen juoksi perunamaalle, sieppasi kuokan, palasi karhun luo, joka yhae istui paikallaan katuvaaisen naekoeisenae, ja alkoi rankaisevaa vaitioloa yllaepitaeen kaivaa kuoppaa aivan Kroofin nokan eteen. Siihen se hautasi jaeniksen ja hellaesti silitti haudan pinnan. Paiskaten sitten rajusti kuokan maahan haen kietasi kaesivartensa Kroofin kaulan ympaeri ja puhkesi hurjaan itkuun.

"Kuinka saatoit sinae tehdae niin, Kroof?" haen nyyhkytti. "Niin, ehkae sinae vieläe jonain paeivaenae tahdot syoedae Mirandankin!"

Kroof salli taluttaa itsensae pois taestae onnettomasta paikasta. Miranda pian rauhottui ja koko taemae tuskallinen juttu naeytti unhottuvan. Loput iltapaeivaestae vietettiin sangen hauskesti vattuja syoeden raivauksen etaeisemmaellae reunalla. Kroofille aikoi vaehitellen haemaertaeae, ettae se oli tuon jaeniksen tappaminen, josta haenelle oltiin vihassa; ja koska Miranda ilmeisestikin piti jaeniksistae, niin se paeaetti, ettei sen koommin koskaan tekisi samaa rikosta, ei ainakaan Mirandan ollessa laehiseuduilla. Mutta kun Miranda oli palannut kotiin, niin filosofinen Kroof tallusteli salaa takaisin sille paikalle, johon jaenis oli haudattu. Se kaivoi sen maasta ja soei sen suurella nautinnolla, tasottaen myoehemmin jaelleen maan, niin ettei Miranda saisi mitaeen tietaeae.

Taemaen rasittavan tapauksen jaelkeen Mirandalla oli taeyysi syy luulla ettae Kroof oli tehnyt taeydellisen parannuksen. Kuukausien kuluessa, vuodenaikain vaihtuessa ja vuosien vierieessae raivion rauhaisella moekillae Miranda vaehitellen unohti ne muutamit verinaeytelmaet, jotka haen oli pakosta tullut naehneeksi. Yksi vuosi oli taemaen jaelkeen melkein samanlainen kuin toinenkin; mutta Miranda ei huomannut elaemaeae yksitoikkoiseksi. Jokainen vuodenaika oli haenelle tapauksia taeynnaeaeen, vaikka Kirstille paljasta rauhallista tapahtumattomuutta. Moekki muuttui kodikkaammaksi, kun punaiset viinamarjat ja sireenit alkoivat sen ympaerillae rehottaa linnuille vihantana suloisena tyyssijana ja rehevaet punakukkaiset papukoeynnoekset verhosivat saeaeenpieksaemaein hirsien alastomuutta. Karja lisaeaeentyi. Harvoin vanhan Taavin tarvitsi laehteae moekiltae niin, ettei ollut selaessae miehen kantamus kaikenlaista tavaraa, jota Kirsti laehetti kylaeaeen kaupan. Metsaen kansan kesken Mirandan vaikutusvalta vaehitellen kasvamistaan kasvoi, kunnes ne kaikki, vaikk'ei ainoakaan tutustunut haeneen yhtae hyvin kuin Kroof, pyrkivaet haentae seuraamaan kunnioittavan vaelimatkan paeaeessae, vaikkeivaet sitae naeyttaeneet. Ne eivaet koskaan tappaneet haenen naehtensae, ja siten vallitsi lopulta ikaeaeenkuin ainainen sovittu vaelirauha niin laajalti kuin haenen naekevae katseensa kantoi. Kroofin kevaeisin raiviolle saapuessa sen rinnalla toisinaan keikkui poerhoeinen lystikaes musta pojan tallukas. Penikka ei koskaan vaehaeaeaeaeen vaehentaenyt sen kiintymystae Mirandaan. Se aina kasvoi nuoreen karhuikaeaeen saakka milloin suuremmalla, milloin vaehemmaellae ystaevyydellae sietaeen emonsa kaesittaemaetoentae ystaevaeae, kunnes viimein samosi pois muille markkinoille; sillae Kroof oli yksinvaltias omalla alueellaan eikae sallinut omain lastensakaan tulla mailleen niiden taeyysi-ikaeisiksi vartuttua. Penikoita tuli, toisia meni; mutta Kroofin ja Mirandan vaelinen rakkaus pysyi muuttumatonna.

Talvisin Miranda nykyisin suoritti enimmaet sukankutomukset ja Kirsti suurilla kalksavilla kangaspuilla kutoi kangasta pienen maatilansa runsaasti kavattamasta pellavasta. He olivat paeaeettaeneet olla pitaemaettae raiviolla lampaita, jott'eivaet ne houkuttelisi susia takaisin palaamaan. Kun vanha Taavi eraeaeenae laempoeisenae kevaetpaeivaenae hitaasti laehi kompuroimaan takaisin kyliin, selaessaeaeen melko kantamus tumppuja, sukkia ja saeaeeryksiae, joita Mirandan nopeat sormet olivat kutoneet, niin haen huomasi, ettae pari kettua kulki haenen peraessaeaeen. Ne eivaet tulleet aivan laehelle, eivaetkae osottaneet haenelle erikoista huomiota. Ne vain naeyttivaet suosivan haenen seuraansa, kuten haen itse sanoi. Mailin tai pari haentae naein oudosti saateltiin, ja haen oli siitae suuresti ymmaellaeaeen; sillae haen ei kaesittaenyt mitaeaeen syytae, miksi haentae naein metsaessae kunnioitettaisiin. Eraeaeen toisen kerran haenen kantaessaan samanlaista kuormaa tuli Wapiti sarvas ja haisteli haentae sangen ystaevaellisesti. Ja kun haen seuraavana paeivaenae kantoi samaa noiduttua kauppatavaraa, niin hyppieli haenen rinnallaan monta jaenistae, ei tosin aivan laehellae, mutta ikaeaeenkuin toivoen parempaa turvallisuutta haenen laeheisydestaeaeen. Taemaen kaiken salaperaeisyys alkoi haentae kiusata. Ensin haenen vaehin teki mieli luulla, ettae haen naeki kummituksia; mutta onneksi haen paremmaksi varmuudeksi tutki jaeljet, ja siitae haenelle kaevi varmaks, ettae haenen ihmeelliset seurakumpaninsa todella olivat lihaa ja verta. Mutta siitae huolimatta haen alkoi kammota naeitae retkiaensae aarniometsaen halki ja lopulta haen puhui asiasta Kirstille.

Kirsti nauroi omaan vakavaan tapaansa. "No mutta Taavi", haen alkoi

selittänee, "etteköe te tiennyt kuinka kovasti Miranda ja metsäen eläimet ovat toisiinsa liittyneet? Niin, että haen puoleksi kuuluu niihin itsekkin. Eiköes teilläe ollut seläessäe vaikka kuinka paljon Mirandan kutomia tavaroita, kun eläimet teitäe silläe tavalla seurasivat?"

"Niin aina se, Kirsti, olikin!" vastasi vanha kirvesmies. "Minäe muistankin nyt, kuinka se iso sarvas haisteli myttyäeni, jossa sukat ja tumput olivat!"

"Ne olivat niitäe Mirandan ystäviä; ja kun ne haistelivat tumpuja, niin ne luulivat haenen olevan lahettyvilläe, taikka muutoin paeattivaet teidän olevan haenen ystäviäeäen."

Vanha Taavi siitäe pitäen aina tiesi saavansa kulkea kunniavartijain saattamana, kun haen kantoi Mirandan kudelmia kyliin; ja haen oli näistäe kunnianosotuksista ylen ylpeäe. Tietysti haen puhui asiasta juttukumppanien kanssa; ja siitäe alkoi kierrelläe paljon kummia puheita. Toiset väittävaet Kirstin ja Mirandan puhuvan metsäeläinten kanssa seläeäe englannin kieltäe, samaa jota tavalliset kuolevaisetkin käyttävaet, ja ettäe he tiesivaet kaikki metsäen salaisuudet ja vieläe paljon muutakin, jota ihmisten ei ole sallittu tietäeäe. Toiset vieläe taikauskosiemmat ja kiihkosiemmat kuiskailivat, etteivaet ne olleet paljaita eläimäe, joiden kanssa Kirsti seurusteli, vaan ettäe haenen yksinäisen moekkinsäe ympärilläe liikkui henkiäe jaeniksien, kettujen, kissain, pantterien ja karhujen nahkoissa. Moiset ilkeät puheet tuottivat Taavi ukolle monta katkeraa hetkeäe, ja monta tuimaa tappeluakin, kunnes juurukontit oppivat kielsäe hillitsemäeäen haenen läsnäollessaan. Mitäe nuoreen Taaviin tulee, niin oli haen karkottanut mielestäeäen raivion kaikkineen ja lähtenyt Kuah-Davikin pohjoispuolisiin sydaenmaihin, jossa haen nopeaan tuli kuuluksi metsästäejaenäe ja eraemiehenäe. Harvoin haen tuli kyliin, ja milloin tuli, niin väehäenpae haen viitsi kuunnella kyläenpuheita. Haenen mielensäe oli muodostumaisillaan suureksi, rauhalliseksi ja suvaitsevaiseksi suurien sydaenmaitten opissa.

X LUKU.

Filistealaisten pakoon ajo.

Kirstin maanpakolaisuuden seitsemäntenäe vuotena sattui muuan tapaus, josta kyläen juurut saivat uutta vauhtia ja raiviota verhoova salaperäisyys kammottavan väerityksen.

Talvesta tuli väehäeluminen, niin ettäe Kroof juurakonalaisessa pesäessäeäen heräsi jo kauan ennen keväettäe. Ei ollut riittäväesti lunta, jotta se olisi pysynyt suojassaan lämpöisenäe ja voinut nukkua. Mutta maa oli jäeäessäe, ruokaa oli niukasti ja sitäe alkoi kiusata näelkäe. Miranda huomasi, kuinka se laihtui, ja toi sille kokeeksi annoksen papuruokaa heidän omasta padastaan. Pavut olivat kerrassaan ilmestys näelkäiselle karhulle. Se käesitti, ettäe Mirandan äeiti mahtoi tavalla tai toisella kuulua täemaen jutun yhteyteen, ja sen kauan kestäenyt vierominen häihtui kuin tuuleen kiitollisen mauntunnon läemmoessäe. Kun Kirsti ja Miranda seuraavana päeiväenäe puolenpäeiväen aikaan istuivat äeriansa äeäereen, niin ilmestyi Kroof moekin ovelle ja

haisteli kaihomielin kynnystae.

"Mikae tuolla oven takana nuuskii?" ihmetteli Kirsti, koko joukon levottomuutta vakavassa aeaenessaaen. Mutta Miranda oli paikalla rientaenyt akkunaan katsomaan.

"Aeiti, se on Kroof!" haen huudahti ja loei ilosta kaesiaeaen yhteen, ja ennenkuin aeiti ennaetti sanaakaan sanoa, niin haen paiskasi oven selkisten selaelleen. Mesikaemmen paikalla tallusteli tupaan viekkaita pieniae silmiaeaen vilkuttaen. Se istahti laehelle poeytaeae takajaloilleen ja tuijotti valkeaan erinomaisen kiinteaelle uteliaisuudella. Kuiva puu samalla raeiskaehi ja paukahti kovasti ja sai mesikaemmenen paikalla pakenemaan turvallisemman matkan paeaehaen; mutta siitae huolimatta se yhae vain tuijotti tuohon kummaan ilmioeoen.

Sekae Kirsti ettae Miranda olivat katselleet karhua henkeaeaen pidaetellen uteliaina naekemaeaen, miten se kaeyttaeetyisi. Mutta nyt Miranda keskeytti aeaenettoemyyden.

"Voi rakas vanha Kroof! Me olemme niin kovin iloiset, ettae viimeinkin olet tullut meille vieraisiin!" haen huudahti, hyoekkaesi mesikaemmenen luo ja kiersi molemmat kaesivartensa sen kaulan ympaeri. Kirstin kasvot naeyttivaet hieman epaeroeiden vahvistavan taemaen tervetulon toivotuksen. Kroof ei paljon huomannutkaan Mirandan hyvaeilyae, haet'haetaeae vain nuolaisi haenen korvaansa ja tutki edelleenkin mieltaekiinnittaeviae liekkejae. Taemae levollinen kaeytoes rauhotti Kirstiae, jonka vieraanvaraisuus paikalla heraes.

"Anna raukalle muutamia tatarpiiraita, Miranda", haen sanoi. "Se on varmaankin tullut sen vuoksi, kun sen on naelkae."

Mirandaa ei haluttanut otaksua, ettae vierailuun oli niin itsekkaeaet syyt; mutta haen kuitenkin paikalla toi vadillisen piiraita, jotka haen oli siirapissa liottanut, jotta ne haenelle itselleen paremmin maittaisivat. Haen asetti vadin poeydaen kulmalle niin laehelle vierasta kuin suinkin ja veti hiljaa karhun kuonoa sen puoleen. Sitae ei tarvinnut kahdesti kaeskeae. Valkea unohtui paikalla. Tatarpiiraitten ja siirapin haju oli kerrassaan uutta Kroofin sieraimille, mutta sen heraettaemae maittava tunne oli valmiina, taeysin kehittyneena ja odottavana. Se tyoensi ulos kapean punaisen kielensae. Piiraat katosivat melkein pikemmin kuin hyvae tapa olisi sallinut, siirappi tuli putipuhtaaksi nuolluksi ja ihastuksesta irvistaeen mesikaemmen katsoi heihin enemmaen saadakseen. Aivan Kirstin edessae oli iso kasa samoja herkkuja, jotka aesken pannusta otettuina vielae olivat kuumia. Ahnaalla vaikka arastelevalla kaemmenellae Kroof tavotteli niitae. Mutta se ehdottomasti oli sivistymaetoentae kaeytoestae. Kirsti kohotti vadin niin korkealle, ettei siihen ulottunut, ja Miranda varmalla kaedellae tyoensi omalupaisen kaemmenen poeydaeltae.

"Ei Kroof, sinae et saa mitaeaen enaeae, ellet ole kiltti!" haen sanoi uudelleen ja nosti sormensa varottavaan asentoon.

Harva elaein ottaa opetuksen niin aekkieae onkeensa kuin karhu, ja Kroofin jaerki oli kehittynyt omituisen valppaaksi haenen ja Mirandan kauan kestaeneen ystaevyyden aikana. Se alistui paikalla noeyraena ja odotti kieli pitkaellae, kun Miranda sille valmisti mahdottoman suuren vadillisen leipae- ja siirappirokkaa. Kun se oli taemaen syoenyt, niin se tutki moekin kaikki paikat ja meni lopulta sisemmaen huoneen nurkkaan makaamaan. Ennen auringonlaskua se nousi yloes ja tallusteli pois

pesalleen, talviunensa jaeljiltäe vieläe unisena.

Vanha karhu tuli taemaen jaelkeen joka paeiväe moekkiin puoliselle, soei Kirstin ja Mirandan keralla ja iltapaeivaet uinaili matollaan valitsemassaan nurkassa. Kirsti tottui pitaemäeäen sitäe perheen jaesenäe. Karjasta ja kanoista se ei vaelittaenyt vaehäeäekäeäen. Muutaman paeiväen kuluttua häeräet lakkasivat sarviaan heristäemäestäe sen sivu kulkiessa; ja kukko, Saundersin yhtäe kopea seuraaja, lakkasi kiekauttamasta kimakoita, saettiväe varotushuutojaan, joilla se oli tavannut ilmaista sen saapumisen.

Eraeäenäe iltapaeivaenäe, ennenkuin keväet vieläe oli täydelläe todella alkanut, moekille saapui kaksi epämieluisia vierasta. Kuah-Davikin latvajoen varrella, viidentoista mailin paeäessäe, oli eraeäessäe tukkilaisleirissäe tapeltu. Miehistäe oli kaksi, jotka kaiken talveä olivat riidelleet ja yllyttäenät pahuuteen, lopulta jonkun erikoisen raakuuden kautta suuttuttanut sekäe paeäellikoen ettäe toverinsa siihen mäeäeräeäen, ettei heille enäeäe annettu anteeksi. Haukkumisin ja selkäesaunoin leiristäe karkotettuina he olivat lähteneet samoamaan metsien kautta kyliin lyhintäe tietäe. Synkkäe vihä riehui heidän sydäemissäeäen. Kolmen aikaan iltapaeivaelläe he sattuvat tulemaan raiviolle ja pyysiväet jotain syödäekseen.

Vaikka he tuntuivatkin synkiltäe ja ilmassa oli jotain uhkaavankin tapaista, niin puhuivat he kuitenkin alussa kylläekin hoeylisti, ja Kirsti häeäeräesi minkäe joutui, täeyttäeäkseen heidän häenen mielestäeäen kohtuullisen pyyntöensäe. Vieraanvaraisuuden lait ovat takametsissäe sangen sitovat. Miranda, jota ei miellyttäenyt vieraitten ulkomuoto, pysyi vaieten syrjäessäe ja tarkasteli heitäe.

Kun Kirsti oli heidän eteensäe kattanut hyväen aterian--kuumaa teetäe ja kuumia keitettyjäe papuja, muniä, vehnäeleipäeäe ja voita--niin he kiukuttelivat sitäe, kun ei tuotu sianlihäe, eiväetkäe he kauuä haikailleet, ennenkuin pyysiväet.

"Minulla ei ole", sanoi Kirsti, "meilläe ei syödäe sianlihäe. Kaipa te tulette toimeen silläe, mikäe kelpää Mirandalle ja minullekin."

Se oli jotain kuulumatonta, ettei takametsäen talossa ollut sianlihäe, tuota vaelttäemäetoentäe, yleistäe, tukkimiehen eläemaen ehtoa. He kumpikin luulivat, ettäe häen ahneudesta kielsi sianlihan.

"Sinäe valehtelet!" huudahti toinen, laiha, lyhyt, mustaverinen roikale. Toinen nousi yloes ja astui askeleen näistä kohden, joka seisoen katsoi heitäe pelotta silmiin. Häenen poerhoeiset punaiset parrankarvansa olivat pystyssäe kuin harjakset ja jykeväet olkapäeäet kohosivat pahaa tietäevaesti kyssäeäen isoja korvia kohti.

"Anna täenne sianlihä ja tee se sukkelaan!" häen käeski ja lisaesi vieläe koko joukon semmoisia voimasanoja, joita tukkilaiset käeyttäeäeä--vaikk'ei naisväeäen seurassa.

"Senkin elukka!" huudahti Kirsti, silmäet ja posket palaen. "Ulos paikalla täestäe huoneesta." Ja häenen silmäensäe etsiväet asetta. Mutta samassa silmäenäepäeäyksessäe roisto käevi häeneen kiinni. Vaikka Kirsti olikin väeäkeväempi kuin useimmat miehet, niin ei häenessäe kuitenkaan ollut taemaen tunnetun tappelupukarin ja kaikenlaisten painitemppujen taiturin vastusta. Sekunnissa häen oli nurin. Miranda raivon parkauksella sieppasi käeteensäe poeytäeveysen ja syöeksyi äeitinsäe

rinnalle; mutta lyhempi roisto, jota taemae leikki suuresti miellytti, huuti: "Pidat sinä, Bill, huolta akasta. Kyllä minä hoidan tyttöä!" ja tavotteli Mirandaa.

Taemae kaikki tapahtui niin äkkiä, että Kirsti hetkeksi aivan typertyi. Kun sitten tilanteen koko kamaluus haenelle selvisi, niin sai haen kuin mielipuolen voimat. Haen iski hampaansa vastustajansa ranteeseen semmoisella raivolla, että taemae kiljasi ja hetkiseksi hellitti otteensa. Taemae hetkisenä Kirsti sai puoleksi vapautettua itsensä ja iski pitkäet voimakkaat sormensa haenen kurkkuunsa kiinni. Se oli vain sekunnin armonaika, mutta se riitti kääntämään toisen roiston huomion Mirandasta. Mahdottomalla naurulla haen kääntyi vapauttamaan toveriansa Kirstin kuristavasta kouristuksesta.

Taemae haenelta kuitenkin jaei tekemättä. Kroof sattui juuri samalla hetkellä unenpöpperöissä ja melua ihmetellen kurkottamaan turpaansa sisähuoneesta. Mustaverinen heittio seisoi hetkisenä kuin kivettyneenä haemmaestystessä. Vihaisesti moeristen Kroof hyökkäsi haenen päälle, mutta haen poeyden ympärillä kiepahtaen sai oven auki temmatuksi ja karkasi pakoon Kroofin syöksyessä haenen jälkeensä.

Vaikka toisen pahantekijän huomio oli täysin kiintynyt haenen omaan pulaansa Kirstin hurjasti kiristäessä haen kurkusta, niin näki haen kuitenkin silmäpielestäen taeman mustan kummituksen ilmestyvän kuin murhanekelin ja kääntäen haenen toverinsa kimppuun. Haenestä Kroof oli haerkaa suurempi. Huohottaen ja kiroten haen riistäytyi irti; ja syäeten Kirstin melkein poeyden poikki syöksyi haen moekista ulos. Mies kauhistui, että hirvö ehkä palaisi ulkoa ja saisi haenet kiinni kuin hiiren loukusta, josta ei olisi ollut mahdollista pakoon paeaesta.

Ja Kroof todenteolla palasikin takaisin vihapäissään itsekseen myöntäen, että vastustaja oli nopeampi juoksemaan. Mutta kas! tuossa oli toinen samaa maata aivan oviaukossa sen edessä. Miehen silmät olivat paeaesta pullistua, kun karhu asettui haenen eteensä. Kiljaisten haen, sukkelana kuin kuikan kaula, pujahti sivu. Karhu koetti vihaisesti iskeä haenä rankaisella kaemmenellä. Jos se olisi ulottunut, niin olisi maailma paeaessyt yhdestä roistosta ja moekin kynnyksellä tahrattu verellä. Mutta se ei ulottunut ja mies livisti tiehensä. Haen juoksi hurjasti lumiläikkäin poikki pakenevan toverinsa perässä; kun taas Kroof, kaikki karvat pystyssä kiukusta, riensi moekkiin, jossa Kirsti ja Miranda sitä syleilivät ja kehuivat kiitollisin kyynelin.

Kun ensimmäiseksi karkuun lähtenyt, se laiha ja mustaverinen, oli paeaessyt metsänreunaan, niin haen pysähtyi taakseen katsoakseen. Ei ollut ketään muuta perässä tulevaa kuin toveri, joka väheän ajan kuluttua kovasti läähäyttäen saavutti haenet ja tarttui haeneen kiinni. Kumpikaan ei minuuttiin tai pariin saanut henkeä haukkoessaan sanaakaan suustansa, ei muuta kuin katkonaisen kirouksen. Silloin isolla poerhoisella roistolla, jonka nimi oli Bill, oli ranteessaan Kirstin purema haava, josta vuoti verta, ja haenen punottava poehottunut kaulansa todisti Kirstin sormien voimaa. Toinen oli paeaessyt leikistä ilman merkkiä. He mulkoilivat toistaan noloina ja ymmaellään.

"Onko tuommoista nähty tai kuultu?" kysyi Bill vakavana.

"Se oli itse paeaepiru!" paransi toveri kiroten. "Hittoja vielä! Karhu se oli!" vastasi Bill äänenä, joka oli kuuluvinaan leikkisäntä.

"Mutta suurempi kuin haerkae! Minun puolestani olkoot rauhassa!"

"Karhu tai piru, onko sillae eroa? Laehdetaeen pois ja paikalla!" vastasi toinen, ja oitis molemmat kohottivat silmaensae naehdaekseen auringon paikan ja saadakseen selville matkan suunnan. Mutta ei se ollut aurinko, jonka he naekivaet. Heidaen naamansa piteni. Ja hiukset nousivat pystyyn. Hetkisen he seisoivat kuin maahan naulattuina sanomattoman kauhun vallassa.

Aivan heidaen paeaensae paeaellae, harmaan hongan valtavalle kaltevalle haaralle kyyristyneenae makasi pantteri ja tuijotti heihin kiinteallae kiihtyvaellae katseella. He naekivaet sen pistaevaen ulos kyntensae ja painavan ne lujasti kaarnaan. He naekivaet sen poimuisten aerisevien huulien kurtut ja oksalta heitae kohti kurkottavan alas painuneen paeaan. Taemae kuva syoepyi moniaan sydaentae kouristavan sekunnin kuluessa heidaen karkeihin aivoihinsa; korisevalla parkauksella, joka paeaesi kummankin kurkusta kuin yksi aeaeni, kumpikin hyppaesi syrjaeaaen kuin jaenis, ja sitten hurjaa laukkaa polkua pitkin pois juoksemaan.

Ei kulunut kun monias tunti heidaen kylille saavuttuaan, ennenkuin kylaellae kaikki tiesivaet Kirstin moekissae olevan kotihaltijoita, jotka saattoivat ruveta vaikka minkae muotoisiksi, miten milloinkin halusivat, karhuksi, pantteriksi, sudeksi tai villiintyneeksi uroshirveksi karkottaakseen pois matkamiehiae, jotka sattuivat harhautumaan siihen kirottuun sydaenmaahan. Kylaellae oli joitakuuta harvoja taikauskaisia, jotka todella uskoivat taemaen jutun; toiset olivat uskovinaan saadakseen puheen ainetta. Eikae siitae ollutkaan ikaeviae seurauksia kenellekaeaaen muulle kuin sille roistolle, jonka nimi oli Bill, sillae nuori Taavi kerran monesta ajasta kylaessae kaeydessaeaaen joutui haenen kanssaan vaeittelemaeaaen ja hyvaeksi lopuksi Bill sai selkaeaaensae.

XI LUKU.

Miranda ja nuori Taavi.

Taemaen jaelkeen ei raiviolla tarvittu suurin pelaetae rosvoja. Kylaen kaikkein epaeilevimmistaekin kotikutoisista filosofeista naeytti ilmeiseltae, ettae Kirstiae ja Mirandaa ympaeroei joku salaperaeisyys ja ettae he olivat ihmisistae eronneet viljellaekseen metsaen elaeinten tuttavuutta. Vanha Taavi oli ainoa, jota huvitti kaeydae seudussa, jota karhut vartioivat ja jossa hiiviskeli viekkaita ilveksiae, ja ylpeaet karibusarvaat tepastelivat karjatanhualla. Mitae nuoreen Taaviin tulee, niin ei haentae haluttanut joutua riitoihin ihmisten kanssa, jotka naein ystaevaellisesti muistelivat Kirstiae ja Mirandaa, vaan haen laehti ansoineen, eraemiestietoineen ja tarkkoine pyssyineen raivauksesta etaeaaempaenae oleviin seutuihin.

Ja niin tapahtui, ettae Miranda kehittyi naiseksi ilman ainoankaan toisen ihmisen kuin aetinsae seuraa. Mutta aeitiaensae haen oli niin laehellae, ettae he molemmat ikaeaenkuin sulivat toisiinsa. Mitae Kirstillae oli kasvatusta, mitae niukkaa, vaikka sitae kallisarvoisempaa hengenviljelystae haen oli hankkinut, kaikki siirtyi kuin itsestaeaaen Mirandaan. Lisaeksi haentae huomaamatta kasvattivat metsaen hiljainen kansa ja suuri aeaenettoemyys, yoetaivaiden avarat ihmeet ja tuulten

juhlamieli. Haen oli seitsemaentoista vuoden vanha, ikaeaensae paljon kehittyneempi nainen, mutta haen oli omituinen, haenessae oli jokin keijukaismainen tai faunimainen erikoisuus: ikaeaenkuin ihmishaahmossa olisi elaanen sielu, joka ei ollut paljasta inhimillistae. Haen oli vaitelias, kesytoen, hymytoen, haenen myoetaetuntonsa ei kuulunut ihmisille, vaan sille kesytoemaelle vaikenevalle kansalle, joka ei tunne hymyn suloa. Mutta pitkin vaeliajoin haen sai laulavan raton puuskauksia; ja hellyys kaikkia kaersiviae kohtaan ja veren kammo, nekin olivat ominaisuuksia, jotka olivat haenen seurakumppaneilleen eraemaan elaeimille yhtae vieraita. Taemae ammottava juopa yhdessae haenen myoetaetuntonsa ja herkaen kaesityksensae kanssa epaeilemaettae olivat syynaen siihen salaperaeiseen valtaan, joka haenellae oli metsaessae; sillae ei haenen paeaehaensaekaeaan olisi enaeae paelkaehtaenynt vaeistaeae pantteriakaan taikka hurjistelevaa uroshirveae. Itse ilmassa tuntui olevan jotain, joka kuiskasi kaikille elaeimille, ettae haen oli valtias.

Ulkomuodoltaan Miranda oli aetinsae vastakohta, vaikka vaerit olivat melkein samat. Miranda oli vaehaen lyhyempi keskikokoa, hoikka, suloliikkeinen, hienoluinen, kaedet ja jalat pienet ja sirot, iholla terveyden, ulkoilman ja auringon verrattoman kauneusvoiteen heleaet ruskotukset. Haenen upeat pronssimustat hiuksensa, joista naeytti vaelaehtelevaen liekkejae auringonvalon niihin sattuessa, valuivat syvaeaen leveaelle matalalle otsalle. Silmaet, joissa tuo valta metsaekansan yli suureksi osaksi piili, kuten olemme naehneet, olivat suuret ja tummat. Niissae oli joku omituinen laepikuultavuus, sukua aarniometsaen varjojen taikalumoukselle. Taessae haenen katseensa selittaemaettoemaessae kirkkaudessa oli mitae lienee ollut epaetodellista ja mieleen palaavaa, samanlaista salaperaeisyyttae kuin taeydellisen peilikirkkaan veden heijastuksissa. Haenen suora ja jalosti muodostunut nenaensae oli ennemmin suuri kuin pieni, sieraimet valppaan herkaet erottamaan kaikki sydaenmaan tuoksut, metsaen puhtaasti elaevien elaeinten puhtaat yksiloelliset tuoksut ja nekin sanomattoman haihtuvat tuoksuviestit, joita ilmaan toisin ajoin hiipi tuoden tietoa vuodenajan vaihtumisesta. Suu oli suuri, vaikk'ei liian suuri kauneuden kannalta, ei laiha, eikae taeytelaeinenkaeaen, kirkkaan veripunainen, liikkuva ja vaiherikas, mutta siitae huolimatta luja; ja huulien reunat olivat taesmaellisesti muotoillut. Haenen liikkeensae olivat, samoin kuin aaidinkin, yleensae levolliset ja hillityt, mutta taemae levollisuus muistutti oksalla lepaeaevaeae lintua, joka on joka hetki valmiina aavistamattomaan nopeuteen; Kirsti taas oli levollinen kuin kumpu, jonka uumenissa hehkuu ainainen kuohuva tuli. Veripunainen nauha, jota Miranda naisenaikin aina piti kaulassaan, samoin kuin oli tyttoenae pitaenyt, naeytti olevan haeviaemaettoemaen hengen omituisuuden tunnusmerkki, jota vastoin Kirstin punainen paeaehine vain oli ilmauksena siitae intohimosta, joka haenessae ainiaan paloi levollisen pinnan alla.

Miranda oli joka suhteessa luonnollinen ja itsetiedoton, eikae sen vuoksi ole ihme, ettae haen oli epaejohdonmukainen. Rauha, jonka haen oli ympaerilleen luonut--tuo _Pax Mirandae_--oli niin kauan suojellut haenen silmiaeaen katalan verenvuodatuksen naekemiseltae, ettae haen oli kuoleman unohtanut ja uskoi tuskiin vain puoleksi. Mutta siitae huolimatta haen yhae vieläekin oli surman nuoli jaerven ja joen taimenille. Kalastus oli haenelle iloa. Se tyydytti joitakuuta julmia esipolvilta perittyjae vaistoja, joita haen ei yrittäenytkaeaan sen tarkemmin itselleen selitellae. Joen soitteleva sohina, matalan kosken kuohu ja pauhu, syvaet, mustat, kiiltaevaet suvannot, joiden ylitse lehtikuusten ja hemlökkien juuret riippuivat, pyoerteiden synkkae purppura ja ambra hitaasti kiertelevine vaahtilauttoineen--kaikki taemae

haentae viehaetti, samalla kuin uhkasikin. Ja sitten pienen syöetety
koukun tai kiiltelevaen kaerpaesen hiipivae heittaaminen, jaennitetty
odotus, siiman saehkoeiset tempoilut, maalle nostamisen jaennitys ja
riemastus ja taeplikkaeaeen, hopealle ja punalle hohtavan saalin kauneus
olivinkarvaisella sammalpatjalla! Haenen paeaehaensae tuskin
juolahtikaan, ettae naemae suvantojen kalat olivat hengittaeviae ja
tuntevia olentoja. Epaeilemaettae haen olisi vieronut kaikkia semmoisia
kaesityksiae, ettae vaeijyvaen juoksevan elementin kylmaet asukkaat
olivat haenen sukulaisiaan. Miranda oli tosiaan sangen laehellae
luontoa, ja haenen taeytyi myoes olla osallisena luonnon vastakohtain
ainaisesta taistelusta.

Astelipa Miranda myoehaeaeen eraeaeenae kesaeiltapaeivaenae joelta kotoa
kohti, kantaen hyvaenlaista haarukan taeyttae taimenia. Paeivae oli
laemmin ja tyyni, eikae vuodenaika ollut kalastukseen suotuisa. Mutta
naeissae kylmissae vesissae kala nousi vielae heinae- ja elokuussakin,
ja Mirandan taeky tai kotona solmittu kaerpaenen oli niille aina surman
tuottava viettelys. Haen kantoi saalistaan--avokitaista kahden naulan
taimenta ja puoltakymmentae pienempaeae uhria--veripunaisten kidusten
kautta leppaehaarukkaan pujotettuina. Haenen tummat kasvonsa hehkuivat,
hiukset olivat valloillaan--haen ei koskaan kaeyttaenyt hattua--ja
suurista hajamielisistae silmistae etsivaet kuvastuksiaan vaihtelevat
varjot--paadet, puunkuoren eloisat kirjaukset ja sattumalta lepattava
perho tai pieni arvokkaan naekoeinen poelloe, joka istui petaejaen
kolossa,--mutta ne eivaet naeyttaeneet naekevaen naeitae, vaan
taehystaevaen jotain niiden sisaessae tai takana olevaa.

Mutta aekkieae niiden huomion kiinnitti naeky, joka karkotti
kaukomietteet. Niiden polttopiste naeytti laehenevaen, ilme vaekevoeity
hehkuvaksi jaennitykseksi, sitten leimahti harmaaksi vihaksi haenen
nopeaan astuessaan askeleen eteenpaein ja taas seisautuessaan hetkisen
kahden vaiheilla siitae, mitae tehdae.

Haenen edessaeaeen oli pieni avoin aukio, turvallisena ja houkuttelevana,
taeydessae paeivaepaisteessa. Sen toisessa paeaessae oli tuuheaoksainen
matala pyoekki erottautunut puunrunkojen ja metsaen kujien sokkeloista
ja peitti kappaleen maata omalla yksinaeisellae varjollaan. Taessae
varjossa nukkui maassa nuori mies, huolettomana venyen, paeae toisen
kaesivarren varassa. Pitkae, laihakko, harmaihin kotokutoisiin ja
jotenkin kuluneeseen sarvaannahkaiseen takkiin puettu nuori mies.
Punertavanruskea tukka oli leikattu jotenkin lyhyeksi,
vaaleankellertaevaet pitkaet ja silkkiset viikset naeyttivaet kahta
vaaleammilta kasvojen ruskettuneella iholla. Rihla oli laeheistae puuta
vastaan pystyssae, omistajan nukkuessa joutilaan kesaeiltapaeivaen
surutonta unta.

Mutta vajaan viiden askeleen paeaessae oli mahdottoman suuri pantteri
maahan kyyristyneenae ja vahti makaajaa.

Peto oli valmiina hyoekkaeaeamaeaeen haenen kurkkuunsa, paikalla kun haen
vaehaenkaeaeen liikahtaisi tai osottaisi elon merkkiae. Haentae suoraksi
ojennettuna ja jaeykkaeae, paeae hiukan sivuun kaeaennettynae se siinae
kyyroetti,--suuret valokkaat silmaet niin tuikeasti kiintyneinae varmaan
saaliiseen, ettei elaein edes huomannut Mirandan aeaeenetoentae
laehestymistae.

Tytoen mielestae makaaja oli mitae ihanin ilmestys, kaunis samaan
elottomaan tapaan kuin soma kukka, avopaikalla kasvava korkea puu,
taikka auringonlaskun ruskot ja helmiaeisvaerit--mutta vieraampi olento

haenelle kuin metsäen kaikki tuttavat eläimet. Kuitenkin haenessäe syttyi omituinen suojeleva viha, kun haen ajatteli taemaen mieltaekiinnittäevaen olennon vaaraa. Miranda hyvin tiesi, kuinka verenhimoinen ja rohkea pantteri oli, ja vavisten haen pelkaesi, ettäe makaaja unessa kaaentyisi, taikka liikahtaisi jäseniäeäen. Haen astui aivan nukkujan viereen ja kiinnitti eläimeen haemmentäevaen katseensa.

"Pois paikalla!" haen tuimana kaeski ja teki kaeskevaen kaedenliikkeen.

Pantterin tiedot ihmisten puheenparresta epäilemättäe olivat sangen niukat, mutta kaedenliikkeet kuuluvat luomakunnan yleiskieleen. Kaedenliikkeen se ymmaersi täydelleen. Peto katsoi Mirandaa silmaestäe silmäeäen ja kesti immen katseen jonkun sekunnin, aikoen nousta ylivaltaa vastaan. Sitten sen katse horjahti, sen koko kaeytoes muuttui. Se nousi kyyristyneestäe asennostaan, haentäe vaipui, jäennitys raukesi, se vilkaisi taapaen olkansa yli, kaaentyi sitten ja tallusteli hiipien matkoihinsa. Juuri sen lahtiessäe mies saepsahtaen heräesi, nousi istumaan, loi Mirandaa ihmetteleväen katseen, huomasi poistuvan pantterin ja tavotti rihaansa.

Nopeana kuin leimaus Miranda sen esti. Astuen haenen kaetensäe ja esineen vaeliin haen aekkiae kiukkuun kiehahtaen sinkautti vihansa salamat.

"Kuinka te uskallatte--ampua sitäe!" haen huudahti väeriseväelläe äeäenelläe.

Mies oli hypaennyt pystyyn ja tuijotti immen hehkuviin kasvoihin ihailun ja nolouden valloissa. "Mutta sehaen aikoi hypäetäe minun päeälleni!" intti haen.

"Niin kylläe", vastasi Miranda lyhyeen, "mutta sepäe ei hypaennytkaeäen! Eikäe teilläe ole mitäeäen syytäe ampua sitäe!"

"Miks'ei se hypaennyt?" kysyi nuorukainen.

"Minae karkotin sen. Jos minäe olisin pelaennyt teidaen ampuvan, niin minäe olisin antanut sen hypäetäe teidaen päeällenne", vastasi tyttöe kylmaesti.

"Entäe miks'ei se hypaennyt teidaen päeällenne?" kysyi muukalainen, jonka teräevaet harmaat silmaet alkoivat saeteilläe, kun haenelle väehitellen tilanne selvisi.

"Entäepäe ellei se uskaltanut--eikäe olisi tahtonutkaan!"

"Minae aavistan", sanoi vieras ja ojensi kaetensäe, hymyn lieventäeessäe haenen kasvojensa aprikoivaa jyrkkyyttäe, "ettäe te varmaan olette pikku Miranda."

"Minun nimeni _on_ Miranda", impi vastasi, väelittaemaettäe ojennetusta kaedestäe; "mutta voin vakuuttaa, etten tunne teitäe, joka tulette täenne minun metsäeäeni ystäviaeni tappamaan."

"En karvaakaan niistäe hukkaa!" nuorukainen vakuutti innostuneena, vaikka haentäe samalla naurattikin. "Mutta olenhan minäekin ystäviaenne, Miranda! Olin ainakin ennen."

Haen astui askeleen lahemmaeksi, ojentaen yhae rukoilevaa kaettaeaen. Miranda peraeityi ja pani kaetensae selkaensae taa. "En tunne teitae", haen intti, taellae kertaa kuitenkin enemmaen itsepaeisyydestae kuin vihamielisyydestae. Vanhat muistot olivat alkaneet elaeae unhotetuissa aivosoluissa.

"Te olitte ennen nuoren Taavin ystaevae", sanoi nuorukainen kiihkeasti kuiskaavalla aeaenellae. Mirandan kauneus ja sen omituisuus alkoivat vaikuttaa haenen kauan haeritsemaettae olleeseen vereensae.

Tyttoe paikalla ojensi kaetensae avomielisen ystaevaellisesti. "Oi, nyt muistan!" haen sanoi. "Kauan olette meidaet unohtaneet, eikoe niin? Mutta vaeliae siitae. Tulkaa mukanani moekille, niin tapaatte aetitini ja saatte illallista."

Taavi punastui mielihyvaestae taemaen kutsun saadessaan.

"Ystaevaellinen kiitos, Miranda, tulenpa varmasti", sanoi haen; ja vaehaen syrjaeaen poiketen otti rihlansa. Mutta kun Miranda naeki asean, niin haenen uusi ystaevyytensae jaehmettyi ja haenen suuriin silmiinsae tuli moittiva kiilto.

"Antakaa minun koettaa, paljonko se painaa", haen aekkie pyysi, ojentaen kaeskevaesti kaetensae.

Taavi luovutti sen paikalla paheksuvan naekoeisena, vaikka haenen pitkaein kellervaein viiksiensae alla vaeraehtikin hymyn henkaeys.

Mirandaa ei vaehaeaeakeaeen huvittanut kiroton asean paino sen enempaeae kuin tasapainokaan: sen omistaminen oli haenelle paeaeasia.

"Minae kannan sen", haen jyrkaesti huomautti. "Ottakaa te naemae", ja ojentaen haenelle taimenhaarukan haen kaeaentyi polulle.

Taavi seurasi haentae, milloin sivulla astuen, milloin kunnioittavasti itseaeaeen jaettaettaeen, kuinka polku kulloinkin vaati. Ei puhuttu mitaeaeen johonkin aikaan. Immen vaistomainen myoetaetunto miestae kohtaan, jonka suojaksi haen oli niin taeperaellae hetkellae ilmestynyt, hukkui nyt vihamielisyyteen haenen ajatellessaan miehen murhaavaa ammattia. Jyrkaellae mielipahalla haen otaksui haenen suvaitsevan, mutta samalla halveksivan haenen ystaevyyttaeaen piilevaeae kansaa kohtaan. Haenessae hehkui takautuva saeaeli kaikkia niitae elaeimiae kohtaan, jotka eraemiehen luoti oli kaatanut, taikka sokeat ja raakamaiset ansat pyydystaneet. Ansa oli Mirandan silmissae sietaemaetoen hirmu. Eikoe haen kerran pienenae tyttoenae naehnyt ilvestae--tiesi vaikka olisi ollut Ganner itse--joka oli takajaloistaan loukkuun tarttunut? Peto ei ollut vielae aivan kuollut,--se oli tehnyt kuolemaa monta paeivaeae. Silmaet olivat himmenneet, mutta tuijottivat hurjasti, ja mustana ja turvonneena roikkui kieli irstaevien leukojen vaelistae. Miranda oli paikalla naehnyt, ettae elaeintae oli mahdoton auttaa; ja haen olisi kidutuksen paeaettaenyt, jos haenen pienet kaetensae olisivat tienneet, miten tappaa. Mutta avuttomana ja tuskan vihlomana haenen taetyi paeta koko paikalta, ja tuntikauden haen oli vavissut ja itkenyt silmaensae kyynelettoemiksi. Sitten haenen mieleensae oli tunnonvaivain keraellae juolahtanut, ettae se kamala kieli varmaan kaipasi vettae, ja haen oli juossut takaisin laekkituopilla kantaen taetae lohduttavaa juomaa; mutta haen oli saapunut naehdaekseen, ettae elaein oli juuri henkensae heittaenyt. Se tuskallinen ajatus, ettae haen ehkae olisi voinut lieventaeae sen viimeisiae hetkiae, mutta oli jaettaenyt sen

tekemaettae, syöevytti koko tapauksen katoamattomaksi muistoksi haenen sydaemeensae; ja nyt taemaen uljaan ansamiehen, haenen lapsuutensa hyvaen ystaevaen haenen rinnallaan astuessa, tuo tapaus tuskineen palasi haenen mieleensae julman sopimattomalla ajalla. Mutta kaikkein enemmaen haenen sydaemensae paatui taetae miestae kohtaan siitae uhkaavasta tunteesta, jonka haenen ilmapiirinsae toi mukanaan,--epaemaeaeeraeisestae vaarasta, joka vaani haenen koko elaemaenjaerjestystaeen, myoetaetuntojaan, tyytymyksiaeaen ja rauhaansa.

Taavi puolestaan tunsi uponneensa syvaelle epaesuosion kylmaeaen virtaan ja huolestuneena pohti mielessaeaen, eikoe olisi keinoa paeaestae takaisin neitosen hymyn paeivaepaisteeseen. Puolivilli vaisto paikalla kuiskasi haenelle, ettae Mirandan viha liittyi haenen pyssyynsae ja osaksi haen kaesitti haenen vastenmielisyytensae eraemiehen koko ammattia vastaan. Haen kiihkeasti toivoi voivansa haenet sovittaa; ja aeaeneti astuessaan metsaen tuoksuissa haemaerissae salakaarroissa, poikki taeplaeisen polun vihantain ja harmaitten ja ruskeiden vyoehykkeitten,--haen kauas taetaeaevaellae mielenmaltilla kutoi suunnitelmiaan. Kuvaavaa haenen tynelle hallitsevalle mielelleen oli, ettei haenen mieleensaekaeaen vaelahtaenyt semmoinen sovinto, joka olisi kaesittaenyt pyssyn ja ansain hylkaeaemisen ja inhimillisemmaen ammatin valitsemisen. Ei, semmoisia teitae ja keinoja haen nyt mielessaeaen pohteli, millae voisi taivuttaa Mirandan omaan kaesityskantaansa. Haen tunsi, vaikkei ollutkaan kyllin filosofi sitae selvaesti julkilausuakseen, ettae koko luonto kannatti haenen pyrkimystaeen saada impi tahtonsa mukaan muodostelluksi, jota vastoin neidon kanta oli yksinaeinen, vielaepae haentae uhkasi suuri itsepetoksen vaara omassa sydaemessae.

Vaiteliaisuus oli hyvaeae politiikkaa Mirandaa kohtaan, joka oli vaiteliaisuuteen tottunut ja piti siitae. Mutta naisena Miranda piti vielae enemmaen siitae ettae toinen oli vaiti. "Te olette metsaemies, eikoe niin?" haen lopulta kysyi paeaetaeaen kaeaentaemaettae.

"Niin olen, Miranda."

"Ja ansapyytaejae myoes?"

"Niin, Miranda, siksi minua sanovat."

"Ja teistaekoe on hauska tappaa elaeimiae?"

"Niin kyllae, Miranda, ainakin toisia niistaa; niin aina, ja taeytyyhaen niitae tappaa, ettae elaeisi. Aivan samalla tavalla ne itsekin tekevaet, toisiaan tappavat, ettae itsekukin elaeisivaet ja se on ainoa elaemaenlaatu, joka minulle mallaa--kaukana metsissae, pimennesissa ja hiljaisuudessa, siellae on puita ja taivasta ja puhtauden lemua ja siellae kuulee kuiskeita, joita ei koskaan ymmaerrae."

Taavi sulki suunsa aekkilujaan taemaen harvinaisen tunteenpurkauksen paeaetettyaeaen. Ei ollut ketaeaen muuta, jolle haen olisi siihen saakka naein ilmilausunut ihastustaan eraemiehen elaemaeen; ja nyt Miranda, joka oli aekkipaeaetae kaeaentynyt aivan ympaeri, katsoi haeneen omituisella tutkistelevalla katseella. Taavi joutui siitae ymmaelleen; ja taemaen katseen alaisena, jota oli mahdoton karttaa, haen pelkaesi puhuneensa tyhmyksiae. Siitae huolimatta Mirandan aeaenessae nyt oli vaehemmaen kylmaekiskoisuutta, vaikk'eivaet sanat olleetkaan rohkaisevia.

"Jos teitae huvittaa elaeimien tappaminen", haen sanoi hitaasti, "niin ei teille ole taeaellae paikkaa. Ehkae sitten onkin parempi ettette tule meidaen moekillemme ensinkaeaen."

"Ei minua haluta tappaa teidaen elaeimiaenne, ei millaeaen muotoa", Taavi intoillen intti vastaan. "Ja aina siitae pitaaen kun minae kuulin, kuinka te ja karhut ja karibut olette kuin ystaeviae, olen tarkkaan pysynyt vedenjakajan toisella puolella, enkae kertaakaan ole virittaenyt ansaa Kuah-Davikin laakson taelle puolelle. Mitae naeihin elaeimiin tulee, joihin te, Miranda, olette niin kiintynyt, niin en kadottaisi karvaakaan ainoankaan selaestae, sen vannon!"

"Viisainta onkin olla niihin koskematta! Minae itse tappaisin teidaet", haen kivahti kiukkuisena, pikainen uhkaava liekki tummassa katseessaan; "taikka usuttaisin Kroofin teidaen paeaellenne", haen lisaesi ilon vaelaehdyksen aekkie kirkastaissa haenen kasvojaan ja kauniisti tummentaessa haenen silmiaeaeen, niin ettae Taavi oli aivan huumauksissaan haenen sulostaan. Mutta haen saeilytti kuitenkin siksi jaerkensae, ettae neidon uudelleen polulle kasvonsa kaeaentaessae aelysi saaneensa luvan kaeydae haenen kerallaan.

"Kuka on Kroof?" kysyi eraemies noeyraesti ja astui aivan immen rinnalle, vaikka polussa juuri sillae kohtaa oli leveyttae vain yhdelle.

"Paras ystaevaeni", vastasi Miranda. "Saatte naehdae haenet moekillae. Mutta kyllae teidaen on paras pitaaeae varanne, kun Kroof on saapuvilla, sen voin vakuuttaa!"

XII LUKU.

Nuori Taavi raiviolla.

Loppumatkalla--sitae kesti astua tunnin verran--ei Mirandan ja Taavin kesken vaihdettu monta sanaa; sillae aarniometsillae on se ominaisuus, ettae puhuminen niissae kuuluu joutavanpaeivaeiseltae. Kun ihmiset vaeltavat salojen korkeita kujja, niiden laepikuultavassa haemaeryydessae, niin heidaen ajatuksensa pyrkivaet vaihtumaan aeaenettoemyyden ja myoetaetunnon tietae, elleivaet jaeae aivan vaihtamatta. Miranda ei muuta ajatellut kuin kumppaniaan, mitae muutoin lieneekin pahoja aavistellut, harmitellut ja vihotellut. Haen oli haeneen siihen maeaeraeaeen kiintynyt, ettei edes huomannut pimentojen harvinaista tyhjyyttae matkan varressa.

Piilevae kansa oli tosiaan kaikki paennut pois. Metsaestaejaen laesnaeolo taeytti sen vaistomaisella pelolla; ja niiden taerkeimpaeaen puolustuskeinoon, liikkumattomaan lymyaemiseen, ei taellae kertaa ollut luottamista, kun Mirandan kaikki huomaava silmae oli mukana. Vieras oli samanlainen kuin haenkin--ja vaikka ne luottivat Mirandaan kaikessa muussa, niin oli niille tunnettu asia luonnon pakko, ja ne pelkaesivaet, ettae haen pettaeisi heidaet kaltaiselleen kumppanille. Siitae syystae ne varovaisina pysyttelivaet syrjaessae--jaenis ja piikkisika, kettu ja ilveskissa; pesukarhu pujahti vaahteran koloon ja metsaehiiret mennae livistivaet hemlokin juurien alle ja tikka asetti niin, ettae puun koko vahvuus oli haenen tyoemaansa ja Mirandan silmaein vaelillae. Ainoastaan huoleton utelias sepelpyy jaei koivun oksalle istumaan aivan polun

paealle ja odotti uteliaana heidaen laehestymistaeen, kunnes se aekkiae havahtui pelon vaistosta ja haetaeaentynein siivin pakeni kautta vaehenevien kaartojen. Petaejaen haarassa pieni ruskea poelloekin naksautti nokkaansa ja kaehisi huolestuneena naeiden molempien astuessa sen istuinpaikan alitse. Mutta kaikki naemae merkit, jotka toisissa mielialoissa olisivat kovaaeaeenisesti muutosta ennustaneet, jaeivaet nyt Mirandalta huomaamatta. Haen vastaanotti paraillaan uusia vaikutuksia, ja ne taeyttivaet kokonaan haenen mielensae.

Raivion laidalle tultuaan Taavi ihmekseen naeki, kuinka paljon kaikki oli muuttunut siitae, kun haen kolmetoista vuotta takaperin auttoi Kirstiae pakenemaan kylaekunnasta. Raivio oli yhae vielaekin alaston, aavan kaikkoamattoman autiuden syleilemae, sillae kumpuava maa kohotti sen pois metsaen suojasta ja teki siitae yksinaeisen taivaan naapurin. Mutta avoimilla vainioilla rehottivat sinikukkainen pellava, punavalkoinen tatar, perunain tumma vihannuus ja vehnaen uljaat sarat; ja kantoinen laidun oli kirjavana lehmistae, joita oli enemmaen kuin puolen kymmentae, ja lihavia ne olivatkin. Aidat olivat hyvaessae korjuussa. Moekki ja navetta olivat saaneet ympaeirilleen hohtavia paeivaennoutiheikkoejae, kukkivia samettihaapoja ja punaista turkinpapua. Nuori eraemies tunsi kuin pistaevaeae tuskaa, naehdessaeen taemaen pienen palan kotisuloa ikaeinkuin kohotettuna kohti maailmankaikkeuden mittaamatonta eraemaata. Se sai haenet ajattelemaan eksyneen lapsen hymyae, kun lapsi ei tiedae, ettae se on eksynyt.

Haenen kummakseen nousi nyt mustavatukkapensaikon takaa suurin karhu, mitae haen oli milloinkaan naehnyt. Valtava elaein pysaehtyi vieraan naehdessaeen ja istahti takajaloilleen haentae katsellakseen. Sitten se jaelleen laskeutui alas neljaelle jalalle, tallusteli Mirandan rinnalle ja pisti kuononsa miellytellen immen kaeteen. Taavi katseli sitae ihailevalla hymyllae. Kuva miellytti haentae. Eikae Miranda, kateellisen teraevaesti haenen kasvojaan tutkiessaan, voinut niissae huomata muuta kuin hyvaeksymistae.

"Taemae on Kroof", sanoi haen suloisesti.

"Enpae ole elaeissaeni naehnyt noin kaunista karhua!" huudahti nuori mies kyllaekin tosissaan. Ja liikaa haetaeillen haen unohti kuinka varovaisuus hallitsee kaiken piilevaen kansan tapoja, oravia lukuun ottamatta, ja haen ojensi kaetensae siliitaeaeksaan Kroofin komeata turkkia.

Taemae liikarohkeus sai paikalla rangaistuksen. Harmistuneena moeraehtaen Kroof vaeisti ja kaemmenellaeen letkautti loukkaavaa kaettae, mutta ei juuri eikae juuri osannut, Taavi kun ennaetti temmata sen takaisin, ennenkuin tuho tapasi. Vihan kuohahdus synkisti haenen kasvonsa, mutta haen ei sanonut mitaeen. Miranda oli pahoillaan, tuntien vieraanvaraisuutensa haevaeistyksi. Tylyin moittein haen iski karhua teraevaesti kuonoon ja poistui siitae vaehaen kauemmaksi.

Kroof haemmaestyi. Taemae oli ensi kerta tuon jaenisjutun jaelkeen, kun Miranda haentae loei, ja silloin oli kaesi ollut lapsen, joka ei loukannut. Nyt oli asianlaita toinen; ja karhu tunsi, ettae tuo pitkae muukalainen oli taehaen erotukseen syynae. Sydaen kuohahti vihaisesti kontion karvaisessa rinnassa. Se loi Mirandaan katkeran moittivan silmaeyksen ja tallusti hitaasti pois pitkin vihannan perunavainion vakoja.

Moniaan hetken epaeroeiden Miranda katsoi Kroofista Taaviin ja Taavista

Kroofiin. Sitten sydaen soimasi haentae. Pientae itkun tapaista kurkussa haen nopeaan juoksi karhun peraessae ja sen kaulaa halailen supatti katumuksen sanoja. Mutta niihin vaehaeaekeaeen huomiota kiinnittaemaettae Kroof kulki tietaeen vakaasti metsaeae kohti, vetaeen peraessaeen Mirandaa kuin karvohinsa takertunutta takkiaista. Vasta kun se oli saapunut aivan metsaen reunaan siihen paeivaenpaisteiseen kolkkaan, jossa heidaen oli ollut tapana leikkiae ystaevyytensae etaeisiniae ensi vuosina, vanha karhu pysaehtyi. Se kaeaeentyi ympaeri, istahti takakintuilleen, katsoi muutaman sekunnin vakaasti tytoen kasvoin ja nuoli sitten haenen korvaansa. Se merkitsi anteeksiantamusta ja sovintoa; mutta Kroof oli liian syvaesti loukkautunut palatakseen Mirandan kanssa moekille. Immen pyytelyihin vastaukseksi se vain ahkeraan nuoli haenen kaesiaeaeen, ikaeaeenkuin rukoillen, ettei haentae vaeaeerin ymmaerrettaeisi, sitten laskeutui alas neljaelle jalalle ja vaelsi pois metsaeaeen, jaettaen Mirandan kyynelsilmin katselemaan.

Kun Miranda palasi nuoren odottavan eraemiehen luo, niin oli haenen ystaevaellinen mielenkiintonsa kadonnut ja he kulkivat edelleen moekille yllaepitaeen kylmaekiskoista aeaenettoemyyttae--aivan toisenlaista kuin se kaunopuhelias aeaenettoemyys, joka vajaa puolituntinen aikaisemmin oli heidaen vaelillaeaeen vallinnut. Kirstin tervehdys oli niin laemmin kuin Taavi suinkin saattoi toivoa, eikae haen sanallakaan moittinut haentae niin monen vuoden laiminlyoennistae--josta haen, Taavi itse, sen sijaan nyt soimasi itseaeaeen kahta katkerammin. Paras turva omantunnon soimauksia vastaan on toisten moite; mutta Kirsti saeaelimaettae ja perin pohjin riisti haeneltae taemaen turvan. Kirsti uteli haeneltae yksityiskohtia myoeten, minkaelaista oli elaemae yksinaeisenae ansamiehenae, onnitteli haentae, ettae haen oli niin hyvin menestynyt, naeytti olevan myoetaetuntoinen haenen ammattiaan kohtaan eikae yrittaneytkaeaeen kaeaennyttaeae haentae kasvisruoka-jaerjestelmaeaeen. Katsellessaan Kirstin jaloa muotoa ja haenen voimassaan ja tyynydessaeaeen yhae kauniita kasvojaan nuori mies muisteli niitae muinaisia kylaen parjauksia ja paeaetteli, ettei Frank Craig voinut omasta tahdostaan hylaetae vaimoa, joka oli naein kauttaaltaan suloinen ja miehen mielen mukainen. Haen paeaetti tiheaeaeen kaeydae taeaeellae raivion moekillae, vaikkapa Miranda olikin haentae kohtaan ynseae.

Ja ynseae impi kieltaemaettae oli haenelle koko illan,--kylmae ja vaelinpitaemaetoen, ikaeaeenkuin haentae ei olisi ollutkaan, lukuun ottamatta tietenkaeaeen illallisateriaa, jonka aikana sekae kohteliaisuus ettae vieraanvaraisuus velvotti haentae pitaemaeeen huolta siitae, ettei vieras istunut tyhjae lautanen edessaeaeen, ja ettei haenen ateriaansa turmeltu itsepintaisella vaiitololla. Taavi katseli haentae salavihkaa aedin kera jutellessaan; eikae se seikka, ettae immen kesytoen herkkae kauneus sykaeytteli haenen vertaan ja saattoi naurettavaksi haenen sydaemensae kiukun, suinkaan estaenyt haentae nauttimasta kunnon ateriaa, munia, hoeyryaeviae, voilla voideltuja piiraita siirapin keralla ja makeata kotijuustoa viinimarjahyyteloeineen. Kirsti ei sietaenyt kuullakaan, ettae haen laehtisi pois yoen selkaeaeen, ja haen siis jaei ja nukkui samassa vuoteessa, jossa haenen isaensaekin oli nukkunut toistakymmentae vuotta takaperin.

Aamalla haen oli utterana apuna karjapiha-askareissa, josta Kirsti haentae kaunein sanoin kiitti; Miranda kuitenkin oli yhae jaeaeetaevaen kylmae haenen ihailulleen. Mutta aamiaisen aikaan Kroof palasi takaisin, vielaepae sillae mielellae, ikaeaeenkuin olisi kokonaan unohtanut illan pienen ikaevyyden. Taavia se ei ollut huomaavinaankaan, vaan katseli haenen laevitseen, taakseen ja ympaerilleen; mutta mesikaemmenen

palattua Mirandan kaeytoes hieman menetti jaeykkyyttaeaeen. Omatunto ei enaeae soimannut haentae yhtae ankarasti, kun haen huomasi, ettei haenen hetkellinen kiintymyksensae vieraaseen ollut aivan auttamattomasti rikkonut suhdetta vanhaan ystaevaeaeen.

Taavi oli matkalla kyliin jaerjestaeaeekseen eraeitae raha-asioita ja nahkain myyntiae. Huolimatta Kirstin vierasvaraisista vastasyistae haen piti paeaeensae ja laehti matkaan heti aamiaisen jaelkeen. Haenen ottaessaan pyssyngyn takaa nurkasta Miranda kuin rauhan merkiksi antoi haenelle luotipussin. Mutta suurta ruutipulloa kirkkaan viheriaeisine nauhoineen haen ei antanut. Haen meni sen kerralla ovelle ja kylmaeverisesti tyhjensi sen sisaellyksen takkiaisten sekaan. Sitten haen selittaemaettoemaen hymyn hymyillen ojensi pullon takaisin omistajalleen.

Nuorta metsaestaejaeae harmitti. Ruuti oli haenen kaesityksensae mukaan pyhitettyae tavaraa ja niin mieletoen haaskaus haenestae tuntui suorastaan rikolliselta.

"Siinae oli kaikki ruuti, mitae minulla oli ennenkuin kylaeaeen paeaeesen", haen sanoi soimaavalla aeaenellae.

"Sitae parempi", sanoi Miranda.

"Mutta eihaen ymmaertaeaeekseni ole mitaeaeen syytae haevittaeae sitae tuolla tavalla", intti eraemies.

"Kuka tietaeae, mitae voisi tapahtua meidaen ja kylaen vaelillae", arveli impi tarkotellen.

Taavi punastui harmista. "Enkoe minae antanut sanaani, etten minae menetae hiuskarvaakaan elukkainne selaestae?" haen kysyi.

"No mitae te sitten teette ruudilla siirtokunnan taellae puolella?" impi kysyi kiusottavan itsepaeisena.

Vaikka nuori eraemies olikin vakava ja selvaejaerkinen, niin ei haen kuitenkaan ollut sananvaihdossa ovela, ja Miranda oli haentae julman paljon etevaempi. Haemillaeaeen haenen viime kysymyksestaeaeen Taavi pahasti sekaantui vastauksessaan.

"Mutta--entae jos pantteri hyppaeae paeaelleni, niinkuin oli eilen tehdae?" haen vaeitti vastaan.

"Ettekoes te luvannut, ettette hiuskarvaakaan menettaeisi ainoankaan selaestae", arveli siihen Miranda miettivaeisena, mutta voitonilolla.

"Antaisitteko te sitten pedon tappaa minut vain sen vuoksi, ettae pitaeisin lupaukseni?" haen vastasi ja leikillisuus alkoi selvittaeae haenen haemmennystaeaeen.

"Enkae tiedae, miksikaes ei", mutisi Miranda. "Ja oli miten hyvaensae, teidaen taeytyy nyt tulla ruuditta toimeen. Eikae teidaen tarvitse pelaetae, Taavi",--taemaen haen sanoi hyvin suojelevalla aeaenellae-- "isaellaenne ei ole koskaan pyssyae, kun haen meillae kaey, eikae haen ole sitae vielae koskaan tarvinnut."

"No hyvae sitten", nauroi Taavi, "minae koetan pitaeae varani enkae aio aivan kuoliaaksi pelaestya. Hyvaesti, Kirsti! Hyvaesti, Miranda!"

Saattaapa tapahtua, ettae minae taas pikapuoleen kaeyn teitae katsomassa."

"Ennenkin kuin kahdentoista vuoden paeaestae", sanoi Kirsti viehkeästi hymyillen, ja taemae hymy karsi kaiken moitteen haenen sanoistaan.

"Eikoepaehaen", vastasi Taavi ja laehti pitkin joutuisin askelin polkua poistumaan.

Mirandan silmaet seurasivat haentae vastahakoisesti.

XIII LUKU.

Lypsyaikana.

Nuori Taavi Titus ei ollut aivan vailla alkeellisia tietoja naisesta, vaikka haenellae olikin ollut niin vaehaen tilaisuutta perehtyae taehaen kaikista tieteistae vaikeimpaan. Haen ei kaeynyt raivion moekissae toista kertaa, ennenkuin oli antanut Mirandan monta viikkoa ihmetellae, miksi viipyi tulematta. Vasta kun maissivainiolla oljet olivat valkoisen ja harmaan kirjavat ja kurpitsat kullan keltaiset, kun tatarsarka oli kirkkaan ruskea, kun vaahterain tulipuna metsaen reunalla alkoi haalistua,--silloin haen eraeaeanae iltapaeivaenae myoehaenaen palasi tavallisin hitain askelin, juuri samalla kun lehmaenkellojen hidas _taenk ae tonk_ alkoi mehevin aeaenin julistaa lypsyaikaa ja auringonlaskua. Syksyn elaehtytaevae raikkaus sydaenmaan aukealla vastasi suloisesti sieraimiin haenen tullessaan ulos metsien laempoisemmaestae hiljaisuudesta. Haju, lehmaenkellojen aeaeni--ne olivat kodikkaan suloiset koko paeivaen yksinaeisyyden jaelkeen taipaleella. Mutta naekoeala--harmaa moekki taivasta kohti kohotettuna verkalleen paisuvalla vainioaallolla--se oli itse yksinaeisyyys. Raivio oli Taavista kuin pieni kaunis hukunut maailma ja haenen sydaemeensae koski kipeaeanae, kun haen ajatteli niitae vuosia, jotka Miranda ja Kirsti olivat taeaellae yksin viettaeneet.

Aivan metsaen reunalla haen tapasi Kroofin, joka kaiveli ja pureskeli kasvijuuria. Haen puhui sille ystaevaellisesti, mutta mesikaemmen kiepautti ympaeeri suuren takapuolensa eikae ollut haentae vaehaeaeakeaenaen huomaavinaan. Haen olisi mielellaeanae saavuttanut taemaen viekkaan elaeimen suosion, taikka ainakin sen, ettae se olisi haentae suvainnut. Haen olisi niin suonut kaeyvaen, koska karhun kaeyttaeytyminen oli jaettaenyt syvaen vaikutuksen haenen mielikuvitukseensa, ja koska sen suopeus Mirandan silmissae varmaan kaikkein parhaiten puhuisi haenen puolestaan. Mutta haen ei kuitenkaan koettanut tungetella tuttavuuttaan, ja siinae haen tekikin viisaasti.

"Pikku hiljaa, poikani, pikku hiljaa vain. Taemae on naisvaekeae; ja hyvin luultavaa on, ettet tiedae miten se oikein on voitettava", haen itsekseen mutisi leirinsae ainaisessa yksinaeisyydessae saadun tavan mukaan. Jaettaena Kroofin omaan jurouteensa haen kiirehti moekille, toivoen siksi ajoissa saapuvansa, ettae voisi auttaa Kirstiaa ja Mirandaa lypsaemaenaen.

Vaehaeae ennen kuin haen ovelle ehti, tapasi haentae uusi yllaetys, mikaeli haen yleensae saattoi kokea yllaetyksen tunnetta taessae

tarumaisessa ympäristöissä. Moekin takaa astui esiin Wapiti sarvas, taikka ehkä joku nuorempi sarvas, joka oli perinyt isänsä sisua kahdenkertaisen annoksen. Aivan sen takana kulki kaksi naarasta, jotka epäluuloisesti haistelivat vieraan ilmassa tuntuvaa hajua. Wapitin mielestä taama vieras epäilemättä oli vihamies, taikka ainakin epäiltävä, sillä eihän moekilla koskaan kaenyt vieraita. Se astui sirosta polulle, polki uhitellen kauniita kaviotaan ja laski hyökkäysasentoon sarviensa asevaraston. Ne olivat teräviä ja lujat ne lokakuun sarvet, sillä taama oli tappeluukausi ja sarvas oli sen varalle valmiina. Kiima-aikaan Wapiti oli sankaria kiireestä kantapäähän.

Taavi Titus sattui hyvin tietämättään, ettei taama ollut Wapitin puolelta mitään tyhjää uhittelua. Häntä se huvitti, mutta samalla hän oli pulassa. Hän ei voinut taistella tahta odottamatonta vihollista vastaan, sillä voitto ja tappio olisivat olleet yhtä kova kokeus hänen toivulleen saada Miranda itseensä suostutelluksi. Ja siinä hän siis nyt seisoi, Taavi Titus, tunnettu metsämies, Nimrod itse, jolta kiimainen sarvas sulki tien! Hyvä, paha oli Mirandan aikaan saama. Hänen velvollisuutensa oli myöskin hänet siinä päästä. Jääden seisomaan viiden tai kuuden askeleen päähän Wapitista sen eteen hän nojasi rihtansa perään varvastaan vastaan ja kajahutti täyteläisellä sointuvalla äänellään _heihoo, heihoo_! huutonsa tyyneen ilmaan. Metsän reunat ottivat huudon kiinni ja vastasivat siihen yhä uudelleen ja uudelleen. Kirsti ja Miranda tulivat ovelle katsomaan, ken huhui, ja ensi silmäyksellä käsittivät tilanteen.

"Kutsu pois koirasi, Miranda", huuti nuori Taavi, "niin tulen tahta vieraaksenne."

"Se luulee, että aiot tehdä meille paha", selitti Kirsti; ja Miranda juoksi apuun iloisesti nauraen.

"Ei pelottele tahta kiittää pikku poikaa, Wapiti", hän huuti, työntyen ison hirven pois tieltään ja juosten Taavin rinnalle. Heti kun Wapiti näki Mirandan Taavin rinnalla, niin se käsitti, ettei vieras ollut vihollinen. Sarviaan heilauttaen se astui syrjään ja johti joukkonsa pois karjapihasta.

Tultuaan ovelle, jonka luona Kirsti odotti ystävällisensä, vaikka muutoin asiaan puuttumatta, Taavi huudahti: "Taas tyttönen pelasti henkeni, Kirsti. Ensin pantterin ja nyt kiimaisen sarvaan kynsistä. Saapa nähdä, minkä kynsistä ensi kerralla!"

"Luultavasti kaniinin, taikka ehkä oravan", häntä ilmi Miranda pisteläisesti.

"Oli minkä tahansa", jatkoi Taavi hellittävästi, "kolmas kerta on joka tapauksessa minun onneni. Jos vielä kerran pelastat henkeni, Miranda, niin sitten sinun pitää aivan ottaa minut suojaasi. Minä tavallani tulen sinusta riippumaan."

"Sitten, Taavi, taidat saada ensi kerralla suoriutua pulasta omin neuvoini", vastasi Miranda päättäväisyydellä, joka ei juuri ollut rohkeava.

"Siinä sait, Taavi", huomautti Kirsti tarkkaa puolueettomuutta teeskennellen. Mutta Mirandan selän takana hän iski silmänsä, ikään kuin sanoakseen "ei ole millaesikään siinä, mitään hän

sanoo, toista sydaen ajattelee!" Siinae ei kuitenkaan ollut vaehaeakaeaeen peraeae. Jos Taavi olisi ollut niin ymmaertaemaetoen, ettae olisi avoimesti kosinut, Mirandan tunteitten taellae kannalla ollessa, niin haen olisi saanut aekkilaehdoen.

Taavi tuli siksi ajoissa, ettae sai olla apuna lypsaemaessae, mikae toimi tuotti haenelle poikamaista iloa. Lehmaet, joita oli viisi luvultaan, ammuivat jo veraejaellae. Kirsti toi ulos kolme peltikiulua. "Voit auttaa meitae, jos sinua haluttaa, Taavi", haen huudahti, mutta Miranda naeytti kovin epaeilevaen, tokko niin koempeloe olento kykenisi lypsaemisen hienoon taitoon. "Osaatko lypsaeae?" haen kysyi.

"Tietenkin minae osaan, vaikkei minulla ole viime vuosina ollut paljoa tilaisuutta harjotella", sanoi Taavi.

"Osaatko lypsaeae lehmaen viottamatta sitae? Oletko varma siitae? Ja osaatko lypsaeae loppumaidon aivan tyhjaeksi?" Miranda itsepintaisena ja ilmeisesti epaeilevaenaen jatkoi.

"Annahan kun koetan", sanoi Taavi.

"Antaa haenen saada vanha Kirjo, Miranda. Ehkae haen saa sen lypsetyksi siinae kuin me muut", arveli Kirsti.

"Niin, miks'ei, kuka hyvaensae voi Kirjon lypsaeae", myoensi Miranda; ja Taavi itsekseen lupaili, ettae jos haenestae mihinkaeaeen oli, niin lypsaeisi haen vanhan Kirjon, lypsaeisi aivan tyhjaeksi, lypsaeisi sen mieliksi ennenkuin Kirsti tai Miranda olisivat ensimaeisestaekaeaeen lehmaestaeaeen selviytyneet. Haen silitti lehmaen kylkeae, kyhni hiljaa sen mahaa ja naein aikaan sai ystaevaelliset vaelit, ennenkuin alkoi; ja haenen suuren kaetensae joustava vakavuus sattui mainiosti sopimaan Kirjon suuriin nisiin. Lehmae katsoi haeneen suosiollisesti ja antoi maitoansa runsaasti. Kun taeydet suihkut alkoivat kiulussa soida yhae maitoisemmin, niin Taavi tiesi, ettae kaikki kaevi, niinkuin pitikin, ja haen joutui luomaan katseen kilpailijoihinsakin. Siinae Kroof haenen ihmeekseen seisoi takakynkillaeaeen aivan Mirandan vieressae, kapea punainen kieli roikkuen avoimien laiskojen leukojen vaelistae, ja suurella mielenkiinnolla katseli maitolaeheteitae.

Kirstin vielae painaessa punaliinaista paeetaeaeen lypsettaevaen kylkeae vastaan ja Mirandan juuri ruvetessa pingoittamaan ulos lihavaa loppumaitoa laekkituoppiin, Taavi oli saanut urakkansa suoritetuksi. Haenen kiulunsa--johon haen oli lypsaenyt loppumaiden muun maidon sekaan,--vaahtosi kermaisena reunoja myoeden taeynnaeaeen.

Taavi nousi seisomaan ja kehaisi itseaeaeen. "Jonain paeivaenaen kun on liikaa aikaa", haen uhitteli, "minae opetan teitaekin lypsaemaeeaeen."

"Aelae luulekaan, ettae se jo tuli kaikki tehtyae", vastasi Miranda yloes katsomatta. "Minae lypsaen Kirjosta vielae korttelin, kunhan taestae paeaeseeen."

Mutta Kirsti tuli siihen ja vilkaisi kiuluun. "Etpae, Miranda,--et taellae kertaa", haen huudahti. "Taavi on meidaet voittanut, ei siitae epaelemistae. Vanha Kirjo ei elaeissaeaeen ole meille antanut taeydempaeae kiulua. Taavi, sinae osaat lypsaeae. Kaey ja lypsae Mikko, se mustan ja valkoisen kirjava, minun edestaeni. Minae jaetaen sinut taenne Mirandan kanssa lypsyae lopettamaan, ellette rupea riitelemaeaeen; minae sillae vaelin menen ja laitan teille oikein tavallista paremman

illallisen, ehkäe sitten taas pian kaeyt luonamme. Minae tiedaen, ettae teillae miehillae on sydaen vatsassa, jotta me naiset voisimme sen sitae helpommin tavottaa. Mikaehaen meidaet olisi perinytkaeaan, ellei Luoja olisi opettanut meitae ruokaa laittamaan!"

Moinen tavaton leikin lasku osotti Mirandalle, ettae Taavi oli suuresti haenen synkaen aetinsae suosiossa, ja taemae vaikutti, ettae haenen teki mielensae olla vielae tavallistakin jaeykempi tasapainoa yllae pitaeakseen. Taavi yritti saada aikaan keskustelua, mutta Miranda vain vastaili juu ja ei, niinkauan kuin lypsyae kesti, ja pian saikin pojan alakuloisena vaikenemaan. Tuli sitten illallinen,--ateriaan kuului verestae maissijauhossa paistettua taimenta, kullankeltaisia kuumia maissipiiraita punaisen siirapin keraellae, tomaattien keraellae paistettuja munia ja hoerkaa kerman keralla, ja kaikki mitae parhaiten valmistettua Kirstin lupauksen mukaan. Aterioidessa Miranda taas hiukan suli ja puheli vapaasti. Mutta Taavia oli niin pahasti nolattu, ettei haenen hyvae tuulensa tahtonutkaan enaeae palata. Haenen kielensae se nyt vain vastaili juu ja ei. Huomatessaan toeykeytensae johtaneen semmoiseen tulokseen Miranda tunsi herkaen sydaemensae pehmenevaen. Haen kaeaentyi tuolillaan pistaeakseen vieressaeaan istuvan Kroofin odottavaan suuhun suuren palan siirappiin kastettua maissipiirasta ja puhui nyt Taaville aeaenellae, jonka sulo vaereili pojassa aina sormenpaeihin saakka. Keimailun vaisto, joka on synnyntaeinen eikae piilevaelle metsaekansallekaan vieras, alkoi liikahdella Mirandan kokemattomassa sydaemessae.

"Laehden illalla jaervelle, Taavi", haen sanoi, "ja lasken yoeksi siimaa, ehkäe saan taimenen. Kuu on taeysi ja jaerveae kannattaa katsella. Etkoe tahdo tulla meidaen kanssamme?"

"Enkoe tahdo? Enpae, Miranda, tiedae mitaeaan haus Kempaa!" vastasi Taavi innokkaasti.

"Laehdemme paikalla, kun olemme saaneet astiat pestyksi", sanoi impi. "Ja sinae voit meitae siinae auttaa--vai mitae, aeiti?"

"Tietenkin Taavi voi meitae auttaa", vastasi Kirsti, "jos sinulla on luontoa panna haenen kaltaistaan naisten tyoehoen. Mutta minae ajattelen, etten minae laehdekaeaen kanssanne yoeksi jaervelle. Kroof ja Taavi saavat pitaeae sinusta huolta."

"Taikka minae Taavista, niin se pikemminkin kaey", huudahti Miranda harmistuneena, muistellen sekae Wapitia ettae pantteria. "Mutta mikae sinun on, aeiti? Tule mukaan. Ei ole lainkaan yhtae hauskaa, ellet sinae ole myoetae."

"Minusta tuntuu, ettae minua taenae iltana vaivaa jonkinlainen vaesymys, ja minun tekee mieleni jaeaedae kotiin ajattelemaan."

Miranda hyppaesi poeydaen aeaerestae, huolestusta kasvoillaan, ja juoksi ympaeeri aetinsae tuolin luo.

"Vaesymystae koe, aeiti!" haen huudahti, tutkien huolestuneena haenen saevyjaeaen. "Kuka on koskaan kuullut sinun ja minun laisten voimallisten ja oikealla tavalla elaevaein ihmisten puhuvan vaesymsykestae? Minae pelkaeaen, ettet voi hyvin, aeiti; en kulje taeaeltae askeltakaan."

"Kyllae, lapseni, kyllae sinun taeytyy", vastasi aeiti, eikae Miranda

ollut vielä koskaan kapinoinut sitä lujaa saevyää vastaan, joka nyt oli Kirstin aeaenessä. "Minä tosiaan tahdon olla vaehaen yksinäni ja ajatella. Taavin kaeynti on heraatteeny minussa paljon vanhoja ajatuksia ja minä tahdon vaehaen muistella niitä. Minä luulin niiden jo vuosia takaperin kuolleen ja jaeeneen unhotukseen!"

"Onko se varma, aiti, ettet ole sairas?" jatkoi Miranda, palaten epaeroeiden takaisin paikalleen.

"On, lapseni, en minä ole sairas. Mutta minä olen naeina viime paeivina aina silloin taelloein tuntenut vaesymystää, vaikk'ei olisi ollut syytä. Minä alan tuntea, että taemä metsien suuri yksinäisyys minua jollain tavalla kuluttaa. Minä olen, Taavi, kaikkina naeina vuosina pysynyt sen suojassa pystyssä ja se on antanut minulle rauhaa ja voimia aikoina, jolloin minä, Jumala sen tietää, sitä kylläkin tarvitsin. Mutta minusta tuntuu, että se on minulle jollain tavalla liian paljon, ja se ajan pitkäaen musertaa minut. Moekkimme on minulle rakas, mutta en tahdo taeaellää paeiviaeni paeettaa."

"Aiti", huudahti Miranda, hypäeten jalleen yloes tuoiltaan, "en eläissaeni ole kuullut sinun tuolla tavalla puhuvan! Etäekoe sinä aiot hyläetä moekkimme! Hyläetä metsäet! Minä en voisi eläeä, minä en suorastaan voisi eläeä missäaen muualla!"

"On niitä muitakin paikkoja, Miranda", mutisi Taavi. Mutta Kirsti jatkoi syittensä selitystä.

"Sinun laitasi, lapsi kulta, on vaehaen toinen", haen sanoi mieltävääsenä. "Sinä olet taeaellää kasvanut. Metsäet ja taivas ovat sinun muodostaneet. Ne ovat sinun veressaesi. Sinä eläet ja hengitää niitä. Sinä olet kummallinen lapsi, enemmaen keijukainen tai muu metsäen olento kuin ihmislapsi, jo ennenkuin taenne metsäen helmaan tulitkaan. Kaikki mitä metsässä eläeä, näyttää pitaevaen sinua kaltaisenaan; ja sinä naeet semmoista, mitä muut ihmiset eiväet naeä, -mitä metsäen kansa ei itsekaeäen naeä. Niin niin! sinun laitasi, Miranda, on vaehaen toinen. Isaesi tapana oli katsella sinua ja sanoa, että sinusta tulisi naisfauni taikka metsäen kuningatar, taikka että keijukaiset sinut veisivaet. Taemä paikka sopii hyvin sinulle. Ja minun oli tapana ajatella, että minä olin kyllin iso ja luja luonnoltani voidakseni kestäeä taetaä koko loppukaeni. Mutta minä alan luulla, että se on minulle liikaa. Minä en tahdo kuolla taeaellää, Miranda!"

Miranda tuijotti haeneen suuresti huolissaan.

"Sinä et saa kuolla, ennenkuin minäkin olen kyllin vanha kuollakseni, aiti", haen huudahti, "sillä minä en voisi eläeä paeiväeäkaeäen ilman sinua. Mutta", haen kiihkeästi lisaesi "minä tiedäen, että minä kuolisin pian, suoraa paeetaä, jos minun taeytyisi lähteä pois moekistaemme! Minä tiedäen, että niin kaevisi!"

Miranda puhui sitä rajummalla varmuudella, kun haen juuri sitä sanoessaan tuns epaeilevaensa omia sanojaan. Haen väeläykseltä näki itsensä vanhenevan taeaellää aavassa sydaenmaassa kahden Kirstin kanssa ilman ketäaen muita likimaillakaan. Ja se henkilö, joka niin julmasti loisti poissaolollaan, oli haemaerästi nuoren Taavin näekoeinen. Haen ei itseltäaen kysynyt, oliko mahdollista, että haen vielä kerran haluaisi hyläetä moekin, hiljaisuuden ja aarniometsäen kaiken kansan, mutta jossain sydaemensa sisäelokerossa haen tuns, että sekin oli mahdollista, ja se kipeästi kouristi haenen sydaentäaen. Haen juoksi

ja kietaisi molemmat kaesivartensa Kroofin kaulan ympaeri ja pyyhkaesi salaisen kyynelen sen poerhoeiseen turkkiin.

Taavi, jonka vaisto nopeaan terottui pelosta, ettae koko jaervimatka ehkae menisi myttyyn, aelysi keskustelun joutuneen vaaralliselle tolalle. Haen sen vuoksi varovaisesti muutti puheenaineen lausuakseen ajatuksia maissipiiraista.

XIV LUKU.

Hirvien hirnunta kuutamolla.

Kuu oli jo noussut matalalle taivaanrannalle ja paistoi suurena ja taeydellae teraellaeen moekin akkunasta, kun Miranda oli valmiina laehtoeen. Haen otti pienen tinatun kattilan, jossa oli vaehaeisiae kaloja taeyiksi.

"Missae ovat siima ja koukut?" kysyi Taavi.

"Niitae pidaen ontossa puussa jaerven rannalla", sanoi Miranda. "Mutta aelae ota tuota kapinetta mukaan, taikka et tule minun kanssani!" haen lisaesi teraevaesti, kun nuori mies tarttui rihlaansa.

Taemae laski sen sukkelasti taas luotaan.

"Mutta yoellae, Miranda!" haen koetti vastustella.

"Oletko varma siitae, ettei ole vaaraa?"

"Aelae tule sitten, jos pelkaeae!" impi vastasi murhaavasti ja astui ulos valoon ja kylmaeaeen kirpeaeaeen ilmaan.

Taavi tuota pikaa oli haenen rinnallaan vaelittaemaettae sen enempaeae pilkasta, joka sopi haeneen vaehemmaen kuin kehenkaeaeen muuhun mieheen. Mirandan toisella puolella tallusteli koempeloe Kroof, immen hyvaeilevae kaesivarsi kaulallaan.

"Me emme viivy kauaa, aeiti", huudahti Miranda Kirstille, joka oli tullut oveen.

Mutta ennenkuin oli kuljettu kahtakymmentae askelta Kroof aekkiea seisautui aprikoimaan. Se piti Mirandan suojelemista (vaikk'ei Miranda mitaeaeen suojelusta kaivannut) omana erikoisena virkanaan naeillae yoellisillae retkillae, joille impi laehti sillae paeellae ollessaan. Aikoiko tuo kehno vieras nyt anastaa haenen virkansa ja etuoikeutensa? Haen, Kroof, ei aikunut suostua mihinkaeaeen jakoon. Parempi jaeaeadae sinne, missae haentae tarvittiin.

"Tule mukaan, Kroof!" kehotti Miranda, kiskaisten sitae karvoista. Mutta mustasukkainen karhu oli itsepaainen. Se pyoersi ympaeri ja laehti tallustamaan moekin ovea kohti. Mirandaa harmitti.

"Jaeaeakoeoen sitten!" haen huudahti, kaeaeensi kasvonsa metsaeae kohti ja hymyili entistae ystaevaellisemmin nuorelle Taaville. Kroof kieltaemaettae oli sangen harmillinen.

"Niin oikein!" sanoi Taavi, joka oli iloisempi kuin haen uskalsi naeyttaeae. "Se jaeae aeitisi seuraksi kunnes palaamme takaisin."

"Kroof naeyttaeae ajattelevan, ettae minae olen sen omaisuutta!" sanoi Miranda miettivaesisena. "Minae pidaen siitae enemman kun mistaeen muusta maan paeaellae aeitia lukuun ottamatta; mutta minae en saa pilata sitae, kun se tyhjaestae suuttuu. Eihaen sovi, ettae se rupee kadehtimaan, kun minae olen sinulle ystaevaellinen, Taavi! Minae olen sille kovin vihoissani, kun se oli niin tuhma. Pitaeisihaen sen tietaeae, ettet sinae ole minulle mitaeen sen rinnalla; vai mitae?"

"Tietysti", myoensi Taavi niin rattoisasti kuin saattoi. Sitten haen viekkaasti alkoi Mirandaa suostutella, kertoen laajalti Pekka nimisestae kesystae karhusta--sen henkisistae, siveellisistae ja ruumiillisista ominaisuuksista,--jonka eraes kylaen tukkimiehista omisti. Aihe olikin viisaasti valittu ja sillae oli se vaikutus, ettae Miranda tunsu itsensae melkoista vaehemmaen vieraaksi ihmisten maailmaa kohtaan. Se haenessae heraetti semmoisen ajatuksen, ettae ihmisten maailman ja aarniometsaen vaelillae ehkae sittenkin saattoi olla jonkinlaista ymmaerrystae.

Kun kuutamoinen aukea jaei heidaen taakseen, niin tavotteli kuun aavevalo heitae pitkillae sormillaan siellae taeellae hajoavien lehvaekaartojen lomitse. Sitten viimeinenkin pujotteleva saede jaei taakse ja he astuivat lauhaan pimeaeen. Taavi huomasi mieluisaksi, vaikka vaelttaemaettoemaeksi pakoksi pysytellae laehellae Mirandan kyynaerpaeaetae, jopa niin ettae kosketti haenen hamettaan, sillae eivaet haenenkaeaeen tottuneet eraemiehen silmaensae alussa huomanneet mitaeen. Mutta Miranda, joka oli niin ihmeellisen teraevaenaekoeinen, astui sukkelaan ja epaeroeimaettae, ikaeaeenkuin keskipaeivaellae ja sileatae tietae.

Mutta pian Taavinkin silmaet tottuivat ja haen kykeni erottamaan epaemaeaeeraeisiae eroavaisuuksia, sekae sankempia kohtia ettae puoleksi laepikuultavia pimeyden vahvassa vaipassa, Sillae jonkun verran valoa oli, se mikae lukemattomien taittumisien ja heijastuksien kautta paeaesi aarniometsaen syvyyksiin tunkeutumaan latvimmaisten lehtien marista pinnoista, jotka heijastivat taivaankannen valoa. Ja vuosikausia elettyaeen luonnon ainaisen puhdistuksen alaisena haen lisaeksi oli kehittynyt niin puhdasveriseksi ja herkkaehermoiseksi, ettae muut aistimet korvasivat sen mikae naeoestae puuttui. Haen naeytti paremminkin tuntevan kuin naekevaen petaejaen ja koivun runkojen taeyden aineen, kun kasvot olivat tulleet niistae kaesivarren mitan paeaehaen. Ja sammalen alta haen tunsu kovempaa paisuvaa maata, aina kun juuriverkko laehestyi puuta, johon se kuului. Haenen sieraimensa erottivat petaejaen, kuusen, hemlokin, balsamipoppelin ja hyvaelle tuoksuvan dirka puun heidaen niiden ohi kulkiessaan; ja tamarakkisuon laeheisyyden haen vainusi jo paljoa ennen kuin sille tultiin. Korvistaan haenellae vain ei ollut apua. Lukuunottamatta Mirandan askelia, jotka olivat pehmeat kuin untuva sammalella, ja haenen omaa raskaampaa, mutta taiten masennettua astuntaansa, ei metsaessae kuulunut mitaeen, lukuun ottamatta epaemaeaeeraeisistae kuisketta, joka oli niin heikkoa, ettae se saattoi olla lehtien supatusta tai pienempiin oksiiin kohoovan kasvimehun kihinaeae. Haen ei virkkanut sanaakaan, sen enempaee kuin Mirandakaan. Hiljaisuus oli niin juhllista, ettae aeaeni olisi kuulunut loukkaavalta. Huomatessaan mahdottomaksi pysyae rinnalla kompastelematta ja pahaa aeaentae aikaan saamatta Taavi vastaan sanomatta alistui immen etevaemmaen johdon alaiseksi.

"Sinun taeytyy nyt naehdae minunkin puolestani, sinae ihmeteltaevae Miranda, sillae en enaeae pisy rinnallasi!" haen kuiskasi immen korvaan. Kun impi niskassaan tunki haenen hengityksensae vienon laemmoen, niin kulki haenen ruumiinsa kautta vaeristys, joka kerrassaan haemmensi; mutta immestae se tunne oli mieluinen. Taavi tarttui Mirandan kaesivarteen sangen hellaevaroen, itseaeen vaehaen tukeakseen, ja melkeinpaae haemmaestyi sitae, ettae impi sen salli. Taavi oli kuitenkin siksi viisas, ettei kiinnittaenyt taehaen suosion osotukseen liian suurta huomiota. Haen paeaatteli itsekseen, ettae Miranda, joka ei ollut kylaen tyttoejae, ei sillae tarkottanut niin mitaeaan.

Aekkie he naekivaet aivan edessaeen kaksi kalpeata hehkuvaa silmaeae, jotka olivat parin jalan verran maasta. Miranda puristi kainaloon pujoteltua kaettae merkiksi, ettei Taavin tarvinnut kaivata rihlaansa. Eikae Taavia sillae hetkellae haluttanut kaipailla mitaeaan.

"Ilves!" haen kuiskasi immen korvaan.

"Ei, pantteri!" mutisi Miranda vaelinpitaemaettoemaesti suoraan eteenpaain astuen. Taavi ei, taemaen pelottavan sanan kuullessaan, asiahaaroihin naehden voinut kokonaan masentaa huoliaan. Pantteria ei ole hyvae pimeaessae kohdata. Mutta kalpeahehkuiset silmaet vaipuivat salaperaeisesti maata kohti ja peraeytyivaet Mirandan edelleen astuessa; ja muutaman sekunnin kuluttua ne luisuivat toiselle puolelle ja katosivat.

"Millae ihmeellae sinae saat tuon aikaan, Miranda?" kuiskasi Taavi melkein kammolla.

"Ne tuntevat minut", vastasi impi; ja taemae oli haenestae, vaikk'ei Taavista, aivan riittaevae selitys.

Ei puhuttu sen enempaeae. Pimeyden lumous sai kummankin kulkemaan henkeaeen pidaetellen. He olivat kumpikin omituisen saehkoeisen tunteen ja odotuksen jaennityksessae. Taavin sormet immen kaesivarrella levaeten vaereilivaet kumman suloisesti. Kerran kuului aivan heidaen vierestaeen kuusen kuorta kapuavien kynsien rapinaa, ja sitten ylhaeaeltae hehkui heitae kohti kaksi pientae valopistettae, jotka olivat aivan laehekkaein. Miranda ja Taavi kumpikin hyvin tiesivaet, ettae se oli pesukarhu, eivaetkae sanoneet mitaeaan. Kauempaa he aekkie tapasivat aavemaisen hohtavan olennon, joka oli aivan heidaen tiellaeen. Se oli melkein miehen mittainen. Taemae aavemainen valo kasvoi ja katosi heidaen silmaeinsae edessae. Pelokas mielikuviutus olisi voinut sanoa sitae hengeksi, joka oli laehetty heitae varottamaan, ettae heittaesivaet yrityksensae kesken. Mutta he tiesivaet, ettae se vain oli laho koivupoekkoe, joka oli alkanut hehkua fosforivaloa. Heidaen ohi kulkiessaan Taavi murti siitae palasen ja hienonsi sen, ja sen sinervae valo tarttui vaehaeksi aikaa haenen sormiinsa kuin haju.

Vihdoin he kuuluivat huuhekajan juhlallisesti huhuavan etaeempaeae. "_Tu'oh-huu-huu-huu-uu_", sen kolkko alakuloinen aeaeni kajahteli.

"Me olemme lahellae jaerveae", Miranda kuiskasi. "Minae tunnen Uah-huun; se asuu vanhassa puussa aivan veden partaalla. Me olemme melkein perillae." Sitten kimalteli valoa, rikkinaeistae ja haaleata, kuutamon hopeoimasta etaeisestae pinnasta. Pian tuntui kylmaen henkaeys, vaikka oli aivan tyyni. Ja sitten he tulivat jaerven avoimelle rannalle.

Miranda irrotti paeaettaevaellae liikkeellae kaesivartensa Taavin kouristuksesta ja sitten he rinnan astuivat pitkaeae oikealle paein kaartavaa hiekkarantaa.

"Katsoppa tuota nokkaa", sanoi Miranda, "jolla seisoo yksi ainoa nuokkuva puu. Siihen puuhun olen piilottanut siimani ja koukkuni."

"Kuinka voit laskea siimaa ilman venettae?" kysyi Taavi.

"Minulla tietysti on vene!" impi vastasi. "Isaesi teki minulle toissa kesaenae haapion ja minae pidaen sitae tuon nokan takana."

Kuu oli nyt noussut korkealle ja kulki kaartaan hyisessae loistossa rannattoman aarniometsaen yllae. Jaervi oli tyyni kuin peili. Ranta oli sangen sileae ja valkoinen, maan puoleinen reuna puiden varjoista lovisena. Eraeassae paikassa kasvoi kolme pajua yhdessae ryhmaessae aivan laehellae veden reunaa, luoden laepikuultavan salaperaeisen varjon. Juuri samassa kun Taavi ja Miranda saapuivat taehaen hohtavan hiekan keskelliseen pieneen keitaaseen, kuului veden poikki uroshirven pitkae taeytelaes hirnunta. Se oli syvae, soinnukas ja kauas kantava aeaeni, se tavallaan tuntui olevan itse autiuden julki lausuttu ajatus.

"Tuo vasta on minun mielestaeni soitantoa!" sanoi Taavi.

Mutta ennenkuin Miranda ennaetti sanoa mitaen, vastasi aivan vierestae metsaen pimeydestae jyrisevae karjuva hirnaus; alusmetsaestae kuului raskasta ryskettae ja hiekan reunaan ilmestyi toisen uroshirven korkea patsasmainen haahmo, taisteluun vaatijaa taehyten. Huomatessaan Taavin ja Mirandan se paikalla hyoekkaesi niitae kohti.

"Sukkelaan puuhun!" huuti Taavi temmaten tupestaan pitkaen puukkonsa ja astuen immen eteen.

"Aelae puutu asiaan, niin kaey kaikki hyvin!" sanoi Miranda teraevaesti. "Seiso sinae tuon puun takana!" ja tarttuen haenen kaesivarteensa impi koetti tyoentaeae haenet naekymaettoemiin. Mutta Taavi hetkisen typeraeesti vastusti.

"Houkka!" impi haenelle tiuskasi. "Kuinka luulet minun tulleen taehaen asti toimeen ilman sinua?"

Immen silmaein kiukku laevisti haenen mielensae ja sai haenet jaerkiinsae. Taavi oivalsi, ettae Miranda tavalla tai toisella hallitsi tilannetta, ja vastahakoisesti astui haen ison pajun taa. Se olikin viime tingassa, sillae raivostunut elaein oli melkein saavuttanut heidaet. Samalla jaerveltae tuleva ilman henkaeys kantoi Mirandan hajun elaeimen sieraimiin ja sai sen epaeroeiden peraeytymaen. Miranda paikalla vihelsi pehmeaesti ja astui ulos kirkkaaseen kuutamoon. Uroshirvi tunsu haenet, seisoi aivan hiljaa, kohotti valtavat sarvensa taeyteen korkeuteensa ja kurkotti impeae kohti pitkaentaipuisan kuononsa, ystaevaellisesti haistellen. Sitten se laehestyi askel askelelta immen odottaessa ja ojentaessa sitae kohti pienen kaetensae, kaemmen yloespaein; ja Taavi katsoi puun takaa ihmetellen, vaikka vielä epaeillen ja puukonpaeaetae hypistellen.

Samalla kajahti taas jaerven takaa ensimaaisen hirven hirnaus. Taemae hirvi paikalla unohti Mirandan. Se kiepahti sukkelaan ympaeri, laski sarvensa julkista taisteluunvaatijaa kohti, moelaeytti vastauksensa ja hyoekkaesi pitkin rantaa tappelemaan elaemaestae ja kuolemasta. Kun se

oli kadonnut maentyniemekkeen taa, niin tuli pimeydestä näkyviin iso naarashirvi, joka lähti sen perässä juoksemaan.

Miranda kääntyi Taaviin voitonriemuisena, unhottaen kaikki suuttumukset.

"Minä vannon, Miranda!" nuori erämies huudahti, "että se tyttö, joka saa kiimaisen uroshirven lauhtumaan, se on varmaan metsän kuningatar. Minä otan lakin päältäni teidän majesteettinne edessä!"

"Pää se taas päältäsi, Taavi", sanoi impi, joka ei vahaakaan pahastunut, "ja mennään sitten siimaa laskemaan."

Niemen nokan takaa löytyi rautapuu- ja mustikkapensaikosta [Footnote: Taama pohj.-amerikkalainen kasvi (*Gaylussacia*) on pensas, jolla on mustikan kaltaiset tummansiniset syöteväet marjat. (Suom. muist.)] puinen kanootti eli haapio täysin hyvässä kunnossa. Taavi työnsi sen vesille ja Miranda nakkasi siihen kelan, jolle oli kiedottu vankkaa turskasiimaa, siimassa aina neljän jalan päällä toinen toisestaan neljä puolentoista jalan mittaista kieluketta vankkoine koukuineen. Sitten hän alkoi peltiastiastaan pistää koukkuihin taikijaa.

"Miksi ei niin pitkässä siimassa ole enempää koukkuja?" kysyi Taavi.

"Mitenkö minä pyytäisin enemmän taimenia kuin syöde jaksamme?" selitti Miranda. "Ei niitä ole hauska pyytää tavalla, eivätkä ne suolattuina maistuisikaan paljon miltään."

Melaja oli vain yksi ja sen Taavi anasti. "Istu sinä keulassa, Miranda, ja hoida siimaasi, niin minä melon", hän sanoi.

Mutta siihen ei Miranda vahaakaan suostunut. "Kuuleppa nyt, Taavi", hän huudahti, "nämä ovat minun hommiini ja sinä olet vieras. Totta tosiaan, minun melkein on mieleni paha siitä, kun otin sinut kanssani. Istu nyt vaan siinä, johon sinut on asetettu, ja tee, niinkuin minä käsen, vaikka en huoli sinua kanssani toista kertaa."

Nuori mies kävi nopeasti venhön polvilleen, vahaen keulan puoleen, mutta ei niin kauas, että kanootti hänen suuremman painonsa vuoksi olisi kaenyt nokkapainoon. Sitten Miranda astui siihen siroasti, istahti perään poikittuudolle ja alkoi pistellä melallaan tarkkaan ja ihmeen taitavasti. Kanootti aeneti kiiti varjosta kareettomalle peilille. Aivan nokan kohdalla, toistakymmentä siltä rannasta, kellui puinen koho uppikiveen kiinnitettyä. Miranda pysäytti kanoottinsa sen viereen, huovaten aeneti melallaan voimallisilla rannepunalluksilla. Kohossa oli ruostunut määry, ja siihen hän kiinnitti siiman pään.

"Tämän nokan edustalla taitaa olla syvä vettä", arveli Taavi.

"Tietenkin", vastasi Miranda. "Taimenia ei olekaan muuta kuin syvässä vedessä."

Taavin oli kyllä lupa lausua julki mietteitään, mutta hommiin hän ei saanut sen tehokkaammin ottaa osaa. Kun hän oli enemmän toimen ja haaveen kuin puheen mies, niin ei tämä osa ollut hänen mieltensä mukainen, ja hän sen vuoksi piti suunsa; kun taas Miranda, kaetväesti siimaa lappaen toisella kaedellaan, toisella kaedella taitavasti hoiti melaansa siten, että kanootti liukui rantaa kohti. Hän oli liian kiintynyt hommiinsa selitellään niistä Taaville, mutta tämä

naeki, ettae haen aikoi kiinnittaeae siiman toisen paeen paaluun, joka kohosi vedestae melkein rantapiissae.

Miranda pisti nyt siiman paeen jalkansa alle, jotta se pysyi kiinni, ja kahden kaeden melaan kiinni kaeyden aikoi laskea rantaan, kun samalla yhtae koukkua nykaeisi rajusti. Siima luiskahti haenen keveaen jalkansa alta ja lappoi jaerveen sen sileaen tien. Taavi huomasi, miten kaevi; mutta haen oli siksi viisas, ettei ruvennut sanomaan, eikae edes aeaenellae tarkottamaan, ettae "encoes minae . . ." Haen sen sijaan kaeaentyi ja osotti kohoa, joka nyt liikkui hyvin oikullisestae, hyoekkaeillen puoleen ja toiseen ja toisinaan aivan veden alle sukeltaen. Jaerven lasimainen peili meni rikki. "Sinae jo sait kalan, Miranda", haen huudahti voitonriemuisena; ja haenen ilmeinen intonsa kokonaan lauhdutti Mirandan harmin. Pari kolme kertaa melalla pistaeen impi palautti kanootin kohon luo ja Taavi sai palkkansa.

"Ota kohosta kiinni, Taavi", Miranda kaeski, "ja nosta kala kanoottiin, minae sillae vaelin hoidan kanoottia."

Taavi suuren molskeen ja melskeen keraellae veti venhoon suuren, ainakin kahdentoista naulan painoisen taimenen, ja nakkasi sen pohjalle laeiskimaaeaen. Miranda pisti puukkonsa sen niskaan ja taellae inhimillisellae, vaikka tuimalla tavalla paeaetti sen taistelun.

Taavin ihailien katsellessa kimaltelevaa saalista Miranda alkoi paeaestellae siimaa kohosta.

"Mitae sinae nyt teet, Miranda?" kysyi Taavi, kun tyttoe vielae otti syoetit muista koukuista ja nakkasi ne jaerveen.

"Emme viikkoon tarvitse taimenta, kun taemaen saimme", impi selitti. "Taemae kun on niin iso ja kaunis." Ja haen kaeaensi venhon keulan kohti niemen varjoa ja omaa rantaa.

XV LUKU.

Riistapaisti.

Kautta koko seuraavan talven Taavi sovitti matkansa siten, ettae haen saattoi kaeydae pari kolme kertaa kuussa raiviolla, mutta ei haen silti huomannut Mirandan kaeyvaen haentae kohtaan paljoakaan suosiollisemmaksi. Toisinaan impi oli ystaevaellinen, kuten alussakin, toisinaan taas vaelinpitaemaetoen ja pilkallinen. Vain kerran haen naeki immessae jonkun verran mielihyvaen merkkiae siitae ettae haen tuli. Taemae tapahtui kerran, kun haen tuli metsaen laepi lumikengillaeen kuutamossa, lumen hajottaessa joka puolelle valoa, niin ettae polku naekyi taajimmassa tiheikoessaekin. Aamupuhteella tullen haen yllaetti Mirandan navetan ovella tulossa karjaa ruokkimasta. Impi punastui haenet naehdessaeaeen; ja haenen suuriin tummiin silmiinsa tuli ilme, jota ei Taavikaan vaatimattomuudessaan voinut aivan vaeaerin ymmaertaeae. Mutta haenen ilonsa sammui sukkelaan, Miranda oli haentae kohtaan ynseaeen vaelinpitaemaetoen koko ajan, jopa siihen maeaeraeaen, ettae Kirsti moitti haentae epaekohteliaisuudesta, kun Taavi oli mennyt.

"Minkae minae sille voin, aediti!" impi selitti. "Minae en tahdo haentae

vihata, mutta mitae haen on teurastajaa parempi? Haenen leipaensae on verellae tahrattu. Hyi! Toisinaan oikein tuntuu veren hajua, kun haen on taeaeliae,--hajua kilttien metsaeaelaainten verestae."

"Mutta ethaen sinae kuitenkin tahdo estaeae haentae tulemasta", pahotteli aeiti.

"Tiedaethaen sinae itse, ettae se tuottaa sinulle iloa, kun haen joskus kaey taeaeliae", sanoi tyttoe haemaeraesti.

Taavi jatkoi kaeyntejajaeen aikaansa odottaen. Haen kaeytti joka tilaisuutta totutellakseen Mirandan mielikuvitusta ihmisen tarpeihin, mikaeli haen niitae itse oivalsi, ja jaerkevaeen elaemaenkaesitykseen oman parhaan ymmaerryksensae jaelkeen. Haen ei tehnyt taetae suoranaisesti, vaan keskustelussa Kirstin kanssa, jolle haenen sanansa olivat lohdutusta taeynnaeaeen. Taavi oli paeettaenynt kumota Mirandan ennakkoluulot eraemiehen ammattia kohtaan, joka haenen mielestaeaeen oli ainoa miehen arvoinen--terveellinen, raikas, taeynnaeaeen seikkailua, taeynnaeaeen viehaetystae. Haen oli niinikaeaeen paeettaenynt voittaa immen syvaelle juurtuneen vastenmielisyyden liharuokaan. Haen tunsu, ettae vasta kun naemae molemmat kohdat oli voitettu, kaevisi Miranda kyllin inhimilliseksi ymmaertaeaeeseen ihmisrakkautta ja yleensaekin inhimillisia tunteita. Taessae luulossa haen visusti piti varansa, ettei millaeaeen tavalla kosinut; ja siten haen rakensi paremmin kuin itse aavistikaan.

Taavi oli kylmaen aikana hyvillaeaeen siitae, ettei Kroofia silloin naekynyt ei kuulunut, sillae mesikaemmen oli omalla vaiteliaalla tavallaan osottanut itsensae kerrassaan leppymaettoemaeksi. Taavi oli turhaan koettanut ostaa sen suosion hunajalla, hyvaellae kekomehilaeshunajalla, jonka haen oli kennoineen tuonut aina kylaestae saakka. Mutta Kroof ei tahtonut olla haenen kanssaan missaeaeen tekemisissae, ei millaeaeen hinnalla; ja Taavi tunsu, ettae taemae seikka alensi haenen arvoaan Mirandan silmissae. Haen toivoi, ettae Kroof sinae kevaeaeenae myoehaeaeen nukkuisi pesaessaeaeen petaejaen juurien alla. Mutta samalla kun Taavi naein utteraan ja oman luulonsa mukaan viekkaasti puuhasi Mirandaa muodostellakseen ja kehittaeaeekseen, Miranda aivan huomaamatta muodostelikin haentae. Rihla ja ansat alkoivat haenen ajattelemattansakaan menettaeae viehaetystaeaeen; ja haenen Kuah-Davikin takana olevan leirinsae sanomaton yksinaeisyyt alkoi peittelemaettae tuntua ikaevaeltae. Kerran haen liian kauan viivytteli laukaustaan vain siitae syystae, ettae ilves naeytti niin pahaa aavistamattomalta, vaikka muutoin oli mitae parhaan matkan paeaessae, joten laukaus lopulta myoehaestyi ja turkiskimppu siitae jaei yhtae hyvaeae nahkaa koeyhemmaeksi. Ja ampuessaan kerran syvaeaeen lumeen nuoren naarashirven haen tunsu mieltaeaeen kaeaeentelevaen oudolla tavalla, kun huohottava, verta vuotava elaein loi haeneen tuskallisen nuhtelevan katseensa. Haenen kaetensae ei ollut yhtae varma kuin tavallisesti, kun haen pisti puukkonsa sen kurkkuun. Taemae oli heikkous, jota haen ei tahtonut ruveta liian tarkkaan selvittelaemaeeen. Haen tiesi, ettae nuoren naarashirven liha oli mureata ja hyvaeae, ja jaeaedytettyaeaeen sen haen ripusti sen kylmaeaeen kellariinsa. Vaikk'ei haen olisi sitae hetkeksikaeaeen myoentaenynt, ei edes itselleenkaeaeen, niin oli haen kuitenkin mielissaeaeen siitae, ettei karhujen kaataminen talvella kuulunut haenen hommiinsa, sillae jos haen olisi karhun ampunut, niin haen ehdottomasti olisi tuntenut tehneensae vaeaeerin Mirandaa kohtaan. Mutta samalla kun haen sydaemensae salatuissa syvyyksissae tunsu taemmoeisiae tunnonvaivain pohjavirtauksia, menestyi haenen metsaestyksensae sinae talvena tammi- ja helmikuussa harvinaisen hyvin;

ketut, ilvekset ja ahmat naeyttivaet suorastaan juoksevan haenen pyssyysae suuhun ja etsivaen haenen ansojaan kuin pakopaikkaa. Haen tappoi oikein uhmalla, ikaeaenkuin kurittaakseen mielensae orastavaa heikkouden itua. Mutta ei haen ensinkaeaen tuntenut entistae mielihyvaeae naehdessaeaeen nahkavarastonsa kasvavan. Ammatti oli nyt muuttunut elinkeinoksi, paljaaksi toimeentulon pakoksi. Mielihyvaeae haenelle sen sijaan tuotti, kun haen naeki Mirandan ruokkivan siivekkaeitae ruokavieraitaan--pulumusia, peukaloisia, punaisia kaepylintuja, joukossa joku kiiltaevae variskin--niiden aamusin kokoontuessa haenen ympaerilleen saamaan vilja--ja leipaemuru-ateriansa. Ne istahtivat haenen hiuksilleen, olkapaeilleen, kaesivarsilleen; ja pyoeraepaeiset lapselliset kaepylinnut nokkivat leipaeae haenen punaisten huuliensa vaelistae; ja silloin taelloein hyppi varis sukkelaan kylkimyyryae haenen luokseen ja vallattomasti kiskasi haentae mokkaasiinin nauhasta.

Impeae kohtaan ei tarvinnut laemmittaeae Taavin sydaentae--siellae paloi nyt tuli, jota haen kaikesta metsaelaesisjaeykkydestaeaeen huolimatta osasi hyvin huonosti salata--ja se laempeni lintujakin kohtaan ja niiden kautta metsaen kaikkea turkiskansaa kohtaan, haenen katsellessaan taetae kaunista naekyae. Haen pani merkille, etteivaet linnut vaehaeaeekaeaeen pelaenneet Kirstiae, joka niinikaeaen ruokki niitae; mutta Mirandaa kohti haen huomasi niiden osottavan vilkasta, jopa kilpailevaa kiintymystae, pyrkien kateesti koskettamaan haenen kaettaeaeen, jalkaansa tai hameenhelmaansa, kun haenellae ei ollut tarjota minkaeaenlaisia herkkupaloja. Ja eraes toinenkin naeky talvi-illan haemaertyessae teki haeneen oudon vaikutuksen. Silloin tulivat kesyttoemaet valkoiset jaenikset (Taavi samoin kuin Kirsti ja Mirandakin sanoivat niitae kaniineiksi) lumen poikki moekin ovelle syoemaeaeen, hyvaessae turvassa siitae, ettei ollut kissaa eikae portimoa kintereillae. Ne tunkeilivat immen ympaerillae ja naeykkivaet ahneesti haenen apilas- heinae-tai porkkanatukkoaan; toiset haenen jaloissaan kyykkien, toiset pystyssae istuen ja takoen haenen hameenhelmojaan hermostuneilla etukaepaelillaeaeen, kaikki korvillaan viittoen ja empimaettae luottaen taehaen apilakkaaseen Mirandaan.

Kevaetpuoleen Miranda alkoi olla huolissaan Kirstin terveyden vuoksi. Haen huomasi, ettae aedin varmat kasvonpiirteet alkoivat kaeydae tavattoman jyrkiksi ja poski- ja leukaluut pistaeae oudosti esiin. Sitten haen huolestuneena tutkistelujaan jatkaessaan huomasi haenen ihonsa alaisen kalpeuden, harmahtavan valkeuden silmaepielissae ja eloisuuden puutetta huulien tavallisesti kirkkaassa veripunassa; sillae aina siihen saakka Kirsti oli ennallaan saeilyttaenyt nuoruuden eloisat vaerit ja vivahdukset. Ja sitten haenessae ilmeni vaelinpitaemaettoemyyttae, halua levaetae ja hengaehtaeae kesken aivan tavallisia puunhakkuu- ja karjanruokkimistoimia. Taemae huolestutti neitosta paljon enemmaen kuin se, ettae Kirsti pyrki yhae enemmaen istumaan takkavalkean aeaeressae haaveilemassa, vaikka olisi ollut tyoetaekin. Miranda tunsi kykenevaensae suorittamaan kaikki talviaskareet ja haen tiesi, ettae aeiti, samoin kuin haen itsekin, aina haaveili, kun sille paeaele tuli. Mutta taemae haaveileva hajamielisyys alkoi Mirandaa lopulta tuskastuttaa, kun aeiti eraeaeenae aamuna, lunta tuiskivan myrskyn kasattua nietoksia akkunain puolivaeliin, antoi haenen luoda auki kaikki polut vaehaeaeekaeaeen auttamatta, vielaepae syytaekaeaeen selittaemaettae tai anteeksi pyytaemaettae. Miranda ei ollut siitae mitenkaeaen pahoillaan, kaukana siitae; mutta haen alkoi pelaetae, pahoin pelaetae. Se oli niin toista kuin vilkkaan ja uutteran Kirstin tapa oli ennen ollut. Miranda tietysti kaeaentyi Taavin puoleen, pyytaen haedaessaeaeen neuvoa, kun Taavi seuraavan kerran saapui

raiviolle.

Neuvottelu tapahtui navetan laempimaessa haemaeraessa, jossa Taavi tapansa mukaan auttoi Mirandaa lypsaemaeen, sillae vaelin kun Kirsti rakensi illallista. Nuori metsaemies naeytti vakavalta, vaikk'ei haemmaestyneeltae.

"Minaekin olen huomannut muutosta parina viime kuukautena, Miranda", haen sanoi, "ja minae vaehaen ihmettelin, kuinka sinun suuret silmaesi, jotka erottavat semmoisia asioita, mitae me tavalliset ihmiset emme naeekkaeaen, eivaet naehneet taetae, joka sinua niin laeheltae koskee."

"Naeinhaen minae, Taavi", intti impi harmistuneena; "mutta minae en kaesittaenyt, miten sinae olisit voinut asiaa auttaa. Enkae kaesitae nytkaeaen; mutta kun ei ollut ketaeaen muuta, jonka kanssa voisi siitae puhua", lisaesi haen aeaenen vaeraeysellae, joka ennusti laehenevaeae itkua.

"Kyllae minae voisin jonkun verran auttaa, jos vain sallisit, Miranda", vastasi Taavi epaeroeiden, "sillae hyvin minae tiedaen, mitae haen tarvitsee."

"No mitae?" kysyi impi. Taavin aeaenessae oli jotain, joka heraetti haenessae painostavia, epaemaeaeaeisiae pahoja aavistuksia.

"Hyvaeae tuoretta paistettua lihaa haen tarvitsee!" sanoi Taavi.

Seurasi hetken aeaenettoemyys. Miranda kaeaentyi ja katsoi ulos ovesta poikki kimaltelevien kenttien.

"Haenen verensae on kaeynyt laihaksi ja heikoksi", jatkoi Taavi. "Ei mikaeaen muu kuin liharuoka voi haentae nyt auttaa ja haenen tulee sitae saada." Taavi alkoi aavistaa, ettae oli aika antaa Mirandan tuntea lujempia otteita.

"Minae en usko sinua!" sanoi tyttoe ja alkoi taas kiivaasti lypsaee.

"No niin, saadaanpahan naehdae", vastasi Taavi. Mirandan aeaenettoemyys haenelle ennusti haenen mielipiteidensae hidasta voittoa.

Haen pani sinae iltana merkille, ettei Kirstillae ollut vaehaeaekaeen ruokahalua illallista syoetaeessa, vaikka kaikki ruuat olivat vietteleviae ja hyvin valmistettuja. Mirandakin sen huomasi. Haen tunsi uusia pelon tuskia aeitinsae puolesta, mutta ajatteli samalla harmin tunteella, ettae Taavi pitaeisi jokaista oiretta oman kaesityksensae vahvistuksena. Miranda rehellisellae inholla taetae kaesitystae vastusti, sillae haenen silmissaeen liharuoka oli jonkinlaista salaista myrkkya. Mutta Miranda oli liian huolissaan aeitinsae terveyden puolesta vastustaakseen julkisesti mitaeaen, eipae vihoviimeistaekaeen keinoa, josta luultiin apua olevan. Haen paeaetti sen vuoksi pysyae taessa asiassa syrjaessa ja antaa aeitinsae ja Taavin paeaettaeae se mielensae mukaan.

Nuoren eraemiehen keskustelusta elpyneena Kirsti oli aterian aikana tavallista virkeampi; sitae suurempi oli haenen pettymyksensae, kun Taavi heti illallisen jaelkeen nousi yloes matkaan laeheteakseen. Taavi ei suostunut millaeen jaeaemaeen, intti vain, ettae haen oli tullut katsomaan, olivatko he molemmat terveinae, ja sanoi erinomaisen taerkeiden asioiden vaativan haentae oikopaeaetae palaamaan takaisin

leiriin. Kirsti ei ottanut uskoakseen. Haen kaeaensi Mirandaa kohti kasvonsa, joista puhui niin peittelemaetoen nuhde, ettae immen taeytyi ryhtyae itseaeaan puolustamaan.

"No voi! eihaen se ole minun syynti, aeiti", haen intti ja naurahti hieman vaekinaeisesti. "En minae ole ollut haenelle millaeaan tavalla haeyty. Jos haen laehtee, niin ei se ole muuta kuin haenen omaa itsepaesitytaeaaen, sillae kyllae haen tietaeae, ettae me soisimme haenen jaeaevaen yoeksi nyt, niinkuin aina ennenkin. Mutta antaa haenen mennae, jos tahtoo!"

"Miranda", sanoi aeiti vakaasti nuhdellen, "minae soisin, ettet sinae olisi niin jaeykkae Taavia kohtaan. Jos sinae kohtelisit mykkiae elaeimiaesi samalla tavalla kuin haentae, niin tuskinpa ainoakaan palaisi luoksesi toista kertaa. Sinae et naeytae muistavan, ettae Taavi ja haenen isaensae ovat ainoat ystaevaemme ja ettei varsinkaan nyt, kun isae on metsaenhakkuussa, ole ketaeaan muuta kuin Taavi, johon voisimme luottaa."

"Voih! Ei minulla ole Taavia vastaan mitaeaan, aeiti, paitsi ettae haenen kaetensae ovat niin veriset", puolustautui impi ja kaeaensi pois kasvonsa.

Nuori eraemies kohautti olkapaeitaeaan pahotellen, hymyili Kirstille hitaan molemminpuolisen ymmaerryksen hymyn ja astui ovea kohti.

"Hyvaeae yoetae teille kummallekin", haen sanoi rattoisasti. "Enkoepaehaen minae ole taeaeliae taas huomenna taehaen aikaan paeivaestae."

Haenen lahtiessaeaan Miranda haemmaestyksellae ja laempimaellae tunteella huomasi, ettae haen kerran ja ensimaeisen kerran oli tullut ilman eroamattoman pyssynsae seuraa. Tyhjaen aeaenettoemyyden aikana, joka seurasi haenen laehtoeaeaan, Kirstin kielellae jo pyoeri: "Miranda, minae soisin, ettae sinae kiintyisit Taaviin". Mutta haenen naisen sydaemensae ajoissa varotti, eikae haen virkkanut mitaeaan. Ja seuraus taestae jaerkevyydestae oli, ettae Miranda sinae iltana levolle mennessaeaan tunsu palon tapaista sydaemessaeaan. Se ettae Taavi oli tullut ilman pyssyae, oli haenen vaikutuksensa suoranaista tunnustamista ja se jossain maeaerin korjasi Taavin kamalaa ehdotusta, ettae aeiti saastuttaisi suunsa lihalla.

Seuraavana iltana kaikki askareet olivat tulleet tehdyiksi; "kaniinit" apiloineen ja porkkanoineen olivat olleet ja menneet; ja Kirsti ja Miranda juuri istuivat illallispoeytaeaaen, kun Taavi astui sisaeaan. Haenellae oli mukanaan ruskeaan saekkiin kiedottu mytty, ja taellae kertaa haenellae oli rihlakin matkassa. Kirstin tervehdys oli peittelemaettoemaen innostunut, mutta Miranda naeki rihlan ja jaeykistyi. Taavi huomasi haenen katseensa ja vaiston vaelaehdyksellae paikalla kaesitti sen.

"Minun taeytyi ottaa se matkaan, Miranda", haen selitti haetaeaentyneenae. "En olisi taenne muutoin paeaessyt ollenkaan. Sudet olivat palanneet, kuusi kappaletta. Kaevivaet kimppuuni oman moekkini ovella."

"Hyi, sudet!" huudahti Miranda inhon aeaenellae. "Ne ovat maanvaiva."

Aina siitae etaeisestae paeivaestae, kun haen lapsen kasvojaan ruutua

vastaan painaen, lapsen sydaemensa kiukusta ja itkusta pakahtuessa, oli naehnyt susien hyoekkaeaevaen Ten-Tinen pienen lauman kimppuun, haen oli koko sielustaan vihannut naeitae ahnaita petoja.

"Suokoon Jumala, ettae sait ne kaikki tapetuksi!" sanoi Kirsti hurskaalla hartaudella.

"Kaksi paeaeesi karkuun; muitten nahkat ovat tallessa", vastasi Taavi.

"Sepae oli reippaasti tehty", kiitteli Kirsti hyvaellae mielellae; "tule nyt syoemaeaeen illallista."

"Ei juuri vielae, Kirsti", vastasi tulija, myttynsae avaten. "Minae olen viime aikoina huomannut, ettae te naeytaette niin huonolta eikae teille maita ruoka. Kun ihmisen laita alkaa olla sillae tavalla, niin minae ymmaerraen asiaa yhtae hyvin kuin moni tohtori, ja minae tiedaen mistae siihen tulee apu. Jos tahdotte lainata minulle valkeatanne ja paistinpannua, niin minae laitan teille illallisen, joka parantaa teitae paremmin kuin sangollinen tohtorin rohtoja."

Miranda tiesi, mikae siitae oli tuleva. Haen tiesi, ettae Taavi oli kaeynyt eraemoekillaeaeen saakka Kuah-Davikin takana lihaa hakemassa, jottei haenen tarvitsisi kokea niitae vihoja, joita tuottaisi Mirandan suojeluksen alaisten elaeinten tappaminen. Haen tiesi myoes, ettae Taavi tuskin oli ennaettaenyt tunnin verran nukkua, kun oli moisen matkan kulkenut neljaessaekolmatta tunnissa. Siitae huolimatta impi paadutti sydaemensa haentae vastaan. Haen loi katseensa lautaseensa ja kuunteli jaennitetyllae mielellae, mitae haenen aeidillaeaeen olisi sanottavaa taestae perin taerkeaestae asiasta.

Kirstin uteliaisuus oli nyt ylimmillaeaeen. "Tuossa on tuli, Taavi", haen sanoi, "ja paistinpannu on naulassa astiahyllyn vieressae. Mutta mitaehaen sinae olet tuonut? Minae olenkin kaiken ajan kaivannut jotain vaihtelua--vaikkei siltae, ettei se ruoka, jota Miranda ja minae tavallisesti syoemme, olisi hyvaeae ja terveellistae."

"No niin, Kirsti", nuori eraemies vastasi syvaeaeen hengaehtaen, ennenkuin kaevi asiaan kiinni, ja samalla kohottaen vaatteen pois helakan punaisen hirvenpaistin paeaeltae, "ei se ole sen kummempaa kuin tuoretta lihaa. Se on hirven lihaa, puhdasta ja terveellistae hirven lihaa; ja minae nyt paikalla paistan teille taemaen murean viipaleen, jota taessae leikkaan irti."

Kirsti saeikaehti aivan suunniltaan. Moekissae oli lihan kielto ollut niin kauan voimassa ja kyllaeekin niin yleiseen tunnettu, se oli niin joka puolelta poenkitetty periaatteilla ja ennakkoluuloilla, ettae Taavin sanat haenestae melkein tuntuivat loukkaukselta. Kirsti tunsu, ettae haenen olisi pitaenyt suuttua; mutta kaevikin niin, ettae haen vain oli levoton siitae, mitae Miranda ajattelisi niin uhkarohkeasta ehdotuksesta. Samalla haen aekkie tunsu pakanallista himoa juuri samaa kiellettyae tavaraa kohtaan. Haen loi Mirandaan pelokkaan katseen, mutta lapsi naeytti kokonaan vaipuneen omiin ajatuksiinsa.

"Mutta tiedaethaen sinae, Taavi", haen sanoi nuhdellen, "etemme me kumpikaan koske minkaeaeenlaiseen liharuokaan. Tunnethan sinae mielipiteemme taestae asiasta."

Sanat sinaeaeen olisivat tyydyttaeneet Mirandaa, ellei haen olisi huomannut aeaenen saevyssae jonkinlaista horjuvaisuutta. Taaviin ne

eivaet vaikuttaneet vaehaeakeaeen. Hetken aikaan haen ei vastannut mitaeen, leikkasi vain kiireesti viipaleita paistista. Haen latoi ne huolellisesti kuumaan vohin, joka karisi hiillokselle nostetussa pannussa; ja sitten haen, oikaisten itsensae tyoestaeen suoraksi, puukko kaedessae reippaasti vastasi: "Se on aivan oikein. Mutta naehkaeas, kaikki ihmiset pitaevaet minua vaehaen kuin tohtorin tapaisena, ja taemae ruoka, jota nyt teille paistan, ei oikeastaan olekaan ruokaa. Se on rohtoa; eikae ole oikein, ettae te nyt kiellaette sen itseltaenne, kun tarvitsette sitae rohtona. Se on vaeaeerin Mirandankin vuoksi. Enkoe minae ole naehnyt, kuinka te olette kaiken talvea kitunut. Uutta verta te tarvitsette ja rautaa. Lihasta, eikae mistaeen muusta kuin lihasta te saatte rautaa ja uutta verta. Kun te sitten olette terve ja voimallinen kuin ennenkin, niin voitte taas heittaetae lihan, jos haluttaa--ja antaa minulle potkut, kun olen asiaan sekaantunut; mutta nyt--"

Haen keskeytti kaunopuheliaaseen paussiin. Haen oli vasten vaitelaita tapojaan puhunut nimenomaisella tarkoituksella. Haen tunsin luonnon vaatimusten voiman. Haen odotti, ettae Kirstin yksinkertaiset ruumiilliset tarpeet puhuisivat haenen perusteittensa puolesta. Haen odotti juuri sen verran, ettae paistin kutkuttava haju oli huoneen taeyttaenyt ja tehnyt ihmeensae. Nyt olivat lumot liikkeellae. Haen katsoi Kirstiin vastauksen saadakseen.

Paikalla taemaen hajun tuntiessaan Kirsti tiesi, ettae haen oli oikeassa. Liha, riistan liha voissa paistettuna oli juuri se, mitae haen tarvitsi. Haenellae ei ollut moneen viikkoon ollut ruokahalua; nyt haenen tuli kamala naelkae. Sitae paitsi tuhannet pienemmaet voimat, joita pitkaet keskustelut Taavin kanssa olivat liikkeelle saaneet, kehottivat haentae juuri sellaiseen muutokseen, jota lihan syoenti haenelle merkitsisi. Mutta--entae Miranda? Kirsti tuijotti haeneen hermostuneen pelon vallassa, odottaen vihan purkausta. Mutta Miranda ei naeyttaenyt tietaevaen mitaeen siitae, mitae moekissae tapahtui. Haenen pohjattomat silmaensae tuijottivat suurina ja hajamielisiniae ulos akkunasta. Haen koetti kaikin voimin ajatella salaperaeistae vaaleansinervaeae saedetulvaa, joka naeytti valuvan taesikuusta kuin virta;--piileviae karvaisia elaeimiae, joiden haen tiesi aeenet kulkevan edes takaisin aarniometsaen kuutamosten aukioitten poikki;-- hirvilaumaa, joka makasi kuusikossa hyvaessae turvassa korkeiden lumiseinaemaenin vaelissae, tallattuaan itselleen siihen pari viikkoa takaperin "tarhan"; Kroofia, joka makasi mykkyaessae laempimaessae pesaessaeen petaejaen juurakon alla, sylen verta nietosta paeallaeen. Mutta oikeastaan haen kiukkuisella epaetoivolla paadutti mieltaeain ihmeellistae ruokahalua vastaan, joka tuon katalan hajun vaikutuksesta oli haenessae heraeaemaessae. Haen melkein kauhulla huomasi joutuneensa sotaan itseaeain vastaan,--huomasi, ettae toinen puoli haenen luonnostaan todella himoitsi tuota kiellettyae ruokaa.

Taavi huomasi kysyvaen katseen, jonka Kirsti loi Mirandaan.

"Ah, ei teidaen tarvitse haeneen katsoa, Kirsti, saadaksenne haeneltae kannatusta tuhmuudellenne", haen jatkoi. "Puhuin siitae haenen kanssaan eilen illalla, eikae haenellae ollut mitaeen sanottavaa laeakettaeni vastaan."

Mutta Miranda ei vain vielaekaeain sanonut mitaeain. Jos Miranda, jolle lihan hylkaeaminen oli uskonto, saattoi tinkiae vakuutuksestaan, niin miks'ei haen, Kirsti, jolle se vain oli ennakkoluulo ja mielijohde, voinut hetken vaatimuksesta rikkoa piintynyttae tapaa? Haen oli

sisaellisesti jo kuukausia ollut huolissaan tilastaan. Sekunnin tai kaksi eparoeityaeen haen teki paeetoeksensae; ja kun Kirsti kerran paeatti, niin harvoinpa asia siihen jaei.

"No minae sitten koetan sinun tohtoroimisiasi, Taavi", haen sanoi verkkaan. "Minae koetan sitae kunnolla. Mutta kun kerran olet hommassa, niin miks'et paista itsellesikin? Oletko pannut suolaa pannuun? Ja taessae on ripponen pippuria."

"Ei", vastasi nuori eraemies iloaan salaten, kun haen paistille kohtuullisesti sirotteli tarjottua suolaa ja pippuria, "en minae itse kaipaa, en minae kaipaa lihaa kuin joskus, kun alan tuntea heikkoutta. Mutta ei mikaeen sovi minun makuuni niin hyvin kuin ne ruuat, joita minae taeaelae saan--kihisevaen kuumat riisi- ja tatarpiiraat ja niiden kanssa runsaasti voita ja siirappia, ja maissipiiraat, ja perunapaistos ja kananmunat, jotka te osaatte keittaaee niin maukkaiksi. Minae taeaelae ollessani usein ajattelen, etten vaelittaeksi vaikk'en enaeae koskaan naekisi tuoreen lihan tai porsaampaistin viipalettakaan. Mutta meidaen ruumiimme on rakennettu omalla tavallaan, eikae ihminen mihinkaeen paeae luonnon aikomuksista. Meidaen hampaamme todistavat sen todeksi ja sisaelmyksemme myoes--minae olen taestae kaikesta luenut laeakaerien kirjoista. Minae luen koko joukon eraemoekillaeni. Asia on se, Kirsti, ettae me olemme rakennetut samalla tavalla kuin karhu--elaeaksemme kaikenlaisesta ravinnosta, lihat siihen luettuna--ja ellemme me aina joskus saa joka lajia, niin sitten pian kaey huonosti."

Taavi ei vielae koskaan ollut puhunut naein paljoa; mutta nyt haen kiihkeasti koetti estaeae, ettei asiasta syntyisi vaeittelyae. Puhellessaan haen paistoi lihan valmiiksi ja kantoi sen poeydaelle. Kirsti soei mielihalulla, joka sai Taeavin vakuutetuksi siitae, ettae haen oli osannut oikeaan. Kirsti soei kaikki mitae haen oli paistanut; ja Taavi oli niin viisas, ettei paistanut liseae, ettae ruokahalu saeilyisi vielae huomiseenkin. Sitten Kirsti soei muutakin ruokaa harvinaisella himolla. Miranda palasi poeydaen aeaereen, jutellen hauskesti kaikesta muusta paitsi ei terveydestae, ruuasta eikae metsaestyksestae. Itselleen haen oli vihoissaan; mutta Taaville haen hymyili taemaen ihmeeksi niin suloisesti kuin harvoin ennen. Haentae liikutti Taeavin hienotunteisuus, taemae kun oli esittaenyt paistin laeaekeenae; ja kun haen itse oli sanonut mielummin syoevaensae heidaen tavallisia verettoemiae ruokiaan, niin oli haen tavallaan asettunut haenen, Mirandan, puolelle, vaikka olikin rikkonut haenen periaatteitaan vastaan. Mutta--voi sitae hyvaeae tuoksua! Se hoeysti moekin ilman; se synnytti kiihkeetae himoa haenen haemmaestyneessae ruokahalussaan. Miranda vapisi pelosta ja vihasta itseaeen kohtaan.

Kun Kirsti laski alas veitsen ja kahvelin, entisen hohteen jo alkaessa palata haenen kasvoihinsa, ja vieraalleen selitti, "sinae olet hyvae tohtori, Taavi Titus, ei siitae ole epaeilemistaekaeen; minae alan jo voida paremmin, sen sanon arvelematta", niin Miranda nousi yloes ja sanaakaan sanomatta lahti ulos kuutamaan raikasta ilmaa hengittaemaeen ja mielentilaansa selvittelemaeen.

Taavi olisi seurannut haentae, mutta Kirsti esti. "Parempi antaa haenen olla", haen sanoi tarkotellen, matalalla aeaenellae. "Haen on saanut niin paljon ajattelemista viime puolen tunnin kuluessa."

"Mutta haen suostui siihen vaehaeistae paremmin kuin minae luulin", vastasi Taavi.

Ja yhden hirvenpaistin vuoksi haenen toiveensa nyt taehaesivaet korkeammalle kuin olivat vielae koskaan uskaltaneet.

XVI LUKU.

Kuolema vaehaen elaemaen edestae.

Siitae pitaeen Kirsti kahdesti tai kolmesti viikossa paranteli itseaeen tuoreella riistan lihalla, jota nuori Taavi uupumatta kantoi, ja siihen aikaan kuin kevaet oli raiviolla valtaan paessyt, haen jaelleen oli entisissae reippaissa voimissaan. Mutta Taavin toiveet olivat sitaevastoin huvenneet olemattomiin. Miranda oli kauhistunut aekillistae lihanhimoaan ja koettaessaan voittaa taemaen hetkellisen heikkouden haen oli karttanut Taavin vaikutusta niin paljon kuin mahdollista. Taehaen haentae oli lisaeksi yllyttaenyt vaelinpitaemaettoemyys, jota haen oli huomaavinaan karvaisten ja siivekkaeitten ruokavieraittensa puolelta. Pari kettua, jotka epaeilemaettae olivat haenen mailleen muualta eksyneet, oli tehnyt suuria tuhoja jaenisten kesken naeiden palatessa moekiltae ruokarekiltataeaen. Ne naelkaeisiet rosvot olivat parina yoenae vaeijyneet raivion sivussa metsaenreunassa. Ne olivat murhanneet saaelimaettae. Sitten ne olivat kadonneet, epaeilemaettae paikkakuntalaisten karkottamina, jotka tiesivaet miten piti tappaataidolla ja suojella omaa aluettaan sivullisten pyynniltae. Mutta jaenikset siitae pelaestyivaet ja vaehaen niitae nyt tuli iltasin Mirandan apiloille ja porkkanoille. Miranda paeaetteli, ja se koski haenen sydaemeensae sangen kipeaesti, ettae haen oli menettaenyt vaikutusvaltansa aarniometsaen asukkaihin. Oravienkin kesken oli tapahtunut majanmuuttoja, niin ettae naeitae punaisia utteria puuhailijoita nyt oli katon alla paljon vaehemmaen entistaeen. Ja linnut--ne olivat melkein kaikki matkaan laehteneet. Harvinaisen aikainen kevaet, joka sulatti lumet matalammilta mailta ja sai hyoenteiset liikkeelle ennen aikojaan, oli hajottanut Mirandan kesyttoemaet karjat paria viikkoa tavallista aikaisemmin. Eivaet mitkaeen leivaenmureniet voineet korvata turpoovia siemeniae ja ensimaeistae lihavaa paeivaekorennoista. Mutta Miranda luuli niiden kaikkien paenneen siitae syystae, etteivaet ne haeneen luottaneet. Kroof, vanha vakaa Kroof oli aivan ennallaan talvisilta uniltaan tullessaan; mutta taenae kevaennaese toi mukanaan harvinaisen kauniin penikan, ja penikka luonnollisesti anasti Mirandalta suuren osan emon ajasta ja huomiosta. Kun Miranda sen kanssa kuljeskeli aarniometsaen hiljaisia laepikuultavia solia, niin palasi koko entisyys takaisin kristallikirkkaana ja ehjaenae kuin ennen. Jaelleen piilevae kansa hommaili omia hommiaan haenen laeheisyytensa turvallisessa rauhassa; jaelleen haen oikean hurmauksen valtaamana iloitsi naekoensae ihmeteltaevaestaehienoudesta; jaelleen haen oli varma katseensa tehosta. Mutta naein oli vain Taavin kaeyntien vaeliajoilla. Kun Taavi oli raiviolla, niin oli kaikki toisin. Haen ei enaeae missaeen asiassa ollut varma itsestaeen. Ja pahinta oli, ettae kuta vaelinpitaemaettoemaemmaeksi haen teeskentelihe Taavin suhteen, sitae vaehemmaen haen sitae vaelinpitaemaettoemyyttae tunki. Haen ei vaehaeaeakaen aavistanut, ettae aeiti kaiken aikaa salavihkaa piti silmaellae haenen taisteluitaan. Mutta Taavin kaeytoeksen haen huomasi sitae paremmin. Haen huomasi, ettae Taavi naeytti joeroeltae ja tyytymaettoemaeltae, joka oli haenelle mieleen--haen ei itsekaen tiennyt miksi--ja vahvasti haentae kylmaekiskoisuudessaan. Mutta lopulta Taavin sydaemessae alkoi palaa hidas kiukku ja haen rupesi noudattamaan

sitae juonta, ettei ollut vaelittaevinaeaeen immestae ensinkaeaeen, vaan omisti kaiken huomionsa Kirstille, jonka jaelkeen Mirandassa heraesie se ajatus, ettae haenen sula velvollisuutensakin oli olla kohtelias aeitinsae vieraalle.

Taemae muutos, joka ei ollut silmaeaeen pistaevae, mutta Taaville hyvin suuri asia, tapahtui immessa kesaekuussa laidunmaan ollessa voikukkaa kirjavanaan. Toimitettiin paraillaan kylvoeae ja perunain istutusta. Moekin seinustalla olivat sireenipensaat taeynnaeaeen purppuralumoaan. Se ei ollut kylmaen vaelinpitaemaettoemyyden aika; ja Taavi iski oitis kiinni taehaen sulavaan mielialaan. Mutta haen kaeyttaeytyi sillae tavalla, ettei Miranda voinut siitae itseensae ottaa.

"Miranda", haen sanoi, sulan hyvaen toverisuhteen aeaenellae ja naeoellae, "tahtoisitko huomenna tehdae kanssani pienen matkan, nyt kun touoiltakin vaehaeksi aikaa joudat?"

"Minne sitten, Taavi?" sanoi Kirsti vaeliin, koska haen pelkaesi tytoen umpimaehkaeaeen kieltaevaen, ennenkuin tiesi, mitae Taavi aikoikaan.

"Niin naehkaeaees, minun taeytyy kulkea vedenjakajan poikki ja laskea Isoa Haaraa kanootillani Gabe Whiten moekille viemaeaeen haenelle vaehaen rohtoja, jotka olen tuonut kylaestae haenen pienelle sairaalle pojalleen. Se on semmoinen pieni poika raeaesy, viiden vuotias, hiukset pitkaet ja keltaiset, kaunis kuin kuva, mutta niin huono ja laiha, ettae oikein sydaemeen koskee haentae katsella. Gabe tuli eilen kylaeeaeen ja kaevi haenen tahtensae tohtorin puheilla rohtoja saamassa; mutta haenen taeytyi laehteae vielae kauemmaksi kaupunkiin saakka nahkoja myymaeaeen ja saamaan eraestae ainetta, jota tohtori sanoo pikku miehen tarvitsevan, mutta jota ei ole kylaessae ensinkaeaeen. Gabe sen vuoksi antoi taemaen pullon minulle", (haen veti sen metsaestysmekkonsa povitaskusta) "jotta veisin sen haenelle oikopaeaeetae, pikku mies on kovin sen tarpeessa. Se on oikein naetti matka, Miranda, ja Isossa Haarassa on koskia, jotka varmaan miellyttaevaet sinua. Mitae sanot?"

Taavi alkoi Mirandan opissa viisastua. Haen tiesi, ettae pienen pojan kuva houkuttelisi impeae; ja myoes, ettae sairastavan lapsen naekeminen vaikuttaisi haenen herkkaeaeen mieleensae ja siinae heraettaeisi uuden inhimillisen harrastuksen ja salassa puhuisi haenen puolestaan. Maisemain kauneus, koskien jaennitys--naemae olivat toisarvoisia vaikutuksia, mutta haen tiesi, etteivaet ne olisi vaikuttamatta kauneutta ihailevaan pelottomaan Mirandaan.

Immen syvaet silmaet saeteilivaet haenen naetae kuullessaan. Haentae halutti naehdae jotain muutakin, joka ei kuitenkaan olisi vierasta eikae vihamielistae--uuden joen, toisia maekiae ja metsiae, syvemmaen laakson, vielae yksinkertaisemman moekin etaeisemmaellae raivauksella, yksinkertaisen vaimon--ja ennen kaikkea sen pienen sairaan pojan, jolla oli ne pitkaet keltaiset hiukset.

"Mutta sinne on varmaan pitkae matka, Taavi", haen esteli, vaikka aeaenellae, joka kehotti vastavaeitteihin.

"Ei niin pitkae kuin kylaeeaeen", vastasi Taavi; "eikae puoltakaan aikaa kulu, kun matka sujuu niin joutuisasti myoetaevirtaa. Mutta parempi meidaen on minun mielestaeni olla yoetae Whiten moekissae ja palata mukavasti seuraavana paeivaenae,--ellei teillae, Kirsti, ole mitaeaeen sitae vastaan! Sary Ann White on kovin hyvae nainen ja Miranda varmaan pitaeae haenestae. Se tekee raukalle kovin hyvaeae, kun saa vaehaen

jutella Mirandan kanssa."

Haenen teki mieli sanoa, ettae rouva Whitelle tekisi kovin hyvaeae, kun saisi katsella Mirandan kesytoentae suloa; mutta niin rohkeaan kohteliaisuuteen haenellae ei kuitenkaan ollut uskallusta.

"Ei, mitaes minulla olisi sitae vastaan, jos Mirandaa haluttaa laehteae", sanoi Kirsti; "en minae taenne yksin jaeae, kun Kroof on melkein koko ajan seuranani."

Se oli tullut luonnolliseksi asiaksi ja siihen vastaan sanomatta suostuttiin, ettae kun Taavi laehti jonnekin Mirandan kanssa, niin mustasukkainen vanha karhu jaei kotiin.

Taavi oli monessa tuskassa ja huoleessa siitae, ettae Miranda muuttaisi mielensae, aina siksi kun oltiin kunnolla matkassa. Mutta retki olikin kerrassaan immen mielen mukainen, eikae haenen paeaehaensae ensinkaeaan pistaenyt heittaaeae sitae sikseen. Syoetyaeaan aamiaisien ani varhain, kesaekuun aikaisen aamuruskon vasta hohtaessa moekkiin kylmia ruskokajastuksiaan ja himmentaeessae liedessae palavan tulen loistoa, Taavi ja Miranda laehtivaet matkaan. He kulkivat polkua lepikoen laehteelle ja poikkesivat siitae suoraan aarniometsaeaan, suunnaten pohjoisesta hiukan idaen puoleen. Pihan lastukolla ja ratamoruohoissa oli vahvalta hopeisia kastehelmiae. Laehteen luona olivat niitae taeynnaeään soreat ruohot, leppaein nuoret lehdet, ja haemaehaekkien haeikaesevaet verkot. Taellae kerralla Taavi otti rihlan matkaan, eikae Miranda ollut sitae huomaavinaanakaan.

Metsaet olivat laevitseen maeraet, mutta niissae oli harvinaisen paljon valoa. Vasta noussut aurinko loi raikkaita saeteitaeään syvaelle aeenettoemiin soliin ja jokainen kostea lehti tai hohtava kaarnaroso heijasti ympaeirilleen vaehiae valojaan pimenoita kirkastaakseen. Kun aurinko kohosi korkeammalle ja kaste alkoi haihtua, niin metsaen haemaerae hieman tummeni, ilman sanomaton kirkkaus varjoissa palasi ja aarniometsaen sydaen sai takaisin lumoutensa. Naekymaettoemaenaen vaikuttavan lumouksen aavemaisuus, tarkottava ja odottava hiljaisuus, laeheisten ja etaeisten sekaantumisen, tavallisten esineitten epaetodellisuus--taemae kaikki yhae kiehtoi molempain matkamiesten mielikuvitusta tenhoisasti, ikaeäänkuin he eivaet olisikaan siihen tottuneet jo pienestae pitaeen. Aarniometsaen salaperaeisyys ei tottumuksen kautta tylstynyt. Herkkinae sen lumoukselle kuin lasin pinta hengitykselle naemae molemmat kaikkine hermoinsensa olivat sille avoinna, ja aeenettoemyys valtasi heidaen huulensa. Se aeenettoemyys oli keskinaeistae ymmaerrystae. Se oli Taavin tehokkainta kosintaa, jota vastaan Mirandalla ei ollut mitaeään varokeinoa tai puolustusta.

Heidaen astellessaan taeten aeenetit ja kevein jaloin kuin piilevae kansa itsekin, kuului pienestae aukioista suoraan edestae paein nuoren virginiahirven heikko sointuva aeaeannaehdys. He olivat nyt, kolme tuntia nopeaan astuttuaan, saapuneet semmoisiin metsiin, jotka olivat Mirandalle tuiki tuntemattomat. Se aukio oli kalliota, jolla kasvoi ohutta sammalta ja vaehaen viinimarjapensasta; laehellae oli kohoovan maeen graniittiperustuksen maasta pistaevae polveke.

Kuulumattoman varomatonta oli nuoren virginiahirven huutaa niin ajattelemattomasti metsaen vaarallisissa kaetkoeissae. Molemmat kulkijat pysaehyivaet vaistomaisesti ja sitten hiipivaet eteenpaein entistae varovaisemmin, oksain lomitse ympaeirilleen kurkistellen. Metsaen asukkaille, sekae elaeimille ettae ihmisille, se mikae on tavatonta on

aina epaeiltaevaeaeekin ja siis myöskin pelaettaevaeae. Muutaman askeleen astuttuaan he tulivat paikkaan, josta Miranda näki varomattoman hirvaan vasikan.

"Hiljaa!" haen kuiskasi, laskien kaetensa Taavin kaesivarrelle.
"Katsos, se raukka on eksynyt. Eläe saeikytae sitae!"

"Pian se saa muuta pelaettaevaeae", mutisi Taavi, "ellei heitae maeaeekimistaeen."

Tuskin haen oli saanut naemae sanat sanotuksi, ennenkuin pieni eläin hyppäsi, värisi, yritti juoksuun ja sitten surkeana katsoi puolesta toiseen ikäaenkuin epaetietoisena, mihin suuntaan paeta ja mitae vaaraa. Siinä samassa ponnahti alusmetsaestae ilveksen harmaanruskea haahmo nopeana kuin salama. Se karkasi nuoren sarvaan kurkkuun kiinni, kiskoi sen nurin, raateli sitae vihaisesti ja alkoi juoda sen verta.

"Tapa se! tapa se!" huohotti Miranda eteenpäin hyökeäeten. Mutta Taavin kaesi pidaetti haenet.

"Odota!" haen sanoi varmasti. "Se pieni raukka on jo kuollut: sitae emme enaeae voi auttaa. Odota, niin saamme ne kelvottomat kummankin. Niitae tietysti on kaksi."

Tavallisissa oloissa Miranda ei olisi väheaeaeakaen suostunut "molempain kelvottomain" saantiin; mutta taellae haavaa haen oli taeynnaeaeen vihaista saeaeliae nuoren sarvaan puolesta ja kostonhimolla muisteli sitaeekin etaeistae paeivaeae, kun Ganner oli tullut raivaukselle ja ainoastaan Taehden, heidän urhoollisen haerkaensae kunto oli pelastanut haenet itsensae ja Mikko vasikan julmasta kuolemasta. Haen sen vuoksi totteli Taavin kaeskyae ja odotti.

Mutta oli toinen, joka ei odottanut. Emo oli kuullut pienokaisensa avunhuodon. Hurjalla kiireellae, vaikka aeaeeneti, se pehmeitae sammalpatjoja loikki huutoa kohti. Se joutui naekemaeaeen saman, minkae Miranda ja Taavi naekivaet. Mutta se ei pysaehtynyt aprikoimaan tai punnitsemaan, tekikoe nyt viisaasti vai eikoe. Yhdellae loikkauksella se oli aukiolla ja toisella murhamiehen kimpussa. Naelkaeinen ilves katsahti yloes siksi ajoissa, ettae juuri ennaetti vaeistaeae emon putoovat kaviot, jotka olisivat siltae selaen katkaisseet. Naein isku vain hipaisi kylkeae, revaeisten rikki sen kauniin nahkan ja nakaten sen monen askeleen paeaehaen alamaekeen.

Ennenkuin ilves ennaetti taeysin tointua, oli virginiahirvi jalleen sen kimpussa; ja Miranda kiihkosta ja innosta saeihkyvin silmin ja punottavin poskin puristi toverinsa kaesivartta tuimasti ja haenen hoikat sormensa tuottivat taelle suloista kipua. Ilves pelaestyneenae ja raivostuneena kaeaentyi kaksinkerroin takaisin ja iski sekae kyntensae ettae hampaansa vastustajansa reiteen, aivan olan alle. Mutta vaikka se oli vihainen ja voimakas, niin olisi sen kuitenkin kaeynyt huonosti, ellei samalla naarasilves olisi laukannut maekeae alas ja vihaisesti aeristen hypaennyt hirvaan niskaan, sortaen sen polvilleen.

"Ammu! ammu!" huuti Miranda ja hyppäsi syrjaeaeen Taavin rinnalta haenelle tilaa antaakseen. Mutta Taavin pyssy oli poskella, ennenkuin haen ennaetti mitaeaeen sanoa. Kun Miranda huudahti, niin se jo samalla pamahti; ja jaelkimaeinen hyoeckaeaejistae mukelsi saetkien nurin. Taavi heti juoksi paikalle. Koirasilves irti ponnistaen syoeksyi metsaeaeen; mutta juuri kun se oli katoamaisillaan, Taavi lyhyen matkan paeaeestae

laukasi toisen piipun ja luoti kulki viistoon takapuolen poikki selkaerangan katkaisten. Taavia mainittiin niiden seutujen parhaaksi tarkkampungaksi; mutta Miranda ei vaehaeaekeaen huomannut sitae taitoa, jota haen oli taessae osottanut. Mirandan mielestae oli ampuminen luonnollisestikin sama asia kuin osaaminen ja osaaminen sama kuin tappaminen. Taavin ensi laukaus oli tappanut. Elaein makasi jo liikkumatonna. Mutta toinen ilves vaeaenteli pensaikossa suulleen sortuneena, ja sen tuskat vihloivat immen sydaentae.

"Voi kuinka se kaersii! Tapa se, sukkelaan!" haen huohotti. Taavi juoksi paikalle, kohotti pyssynsae, puolesta piipusta kiinni pitaeen, ja iski petoa takaraivoon, niin ettae se heitti henkensae. Virginiahirvi hoiperteli sillae vaelin ontuen ja verta vuotaen takaisin vasikkansa luo, jonka ruumis hervottomana makasi sammalella. Hetkisen se haisteli sitae herkillae sieraimillaan ja huomattuaan, ettae se oli aivan kuollut, poistui hitaasti metsaen pimennoihin. Itse se paeaesi taestae vaarallisesta seikkailusta pahemmitta vammoitta.

Miranda kaevi vuoron takaa kunkin tapetun elaeimen luona ja katseli niitae miettivaeisena Taavin vaieten tuumiessa, mitae nyt oli tehtaevae. Haen oivalsi, ettae haenen oli paras liikkua varoen, niinkauan kun Miranda taisteli tunteidensa kanssa. Viimein sanoi tyttoe nyyhkyttaevaellae aeaenellae ja silmaet suurina ja kirkkaina:

"Tule, laehdetaeen pois taestae kamalasta paikasta!"

Taavi tunsu lievaeae mielipahaa, kun piti jaettaeae kaksi hyvaeae nahkaa kettujen kaluttaviksi; mutta sanaakaan sanomatta haen kuitenkin seurasi Mirandaa. Olisi ollut vaarallista puhua taellae haavaa nahkoista. Mutta heti kun avorinne oli kadonnut puiden peittoon, haen kaeaentyi sivulle paein ja suuntasi kalliionnyppylaeae kohti, joka naekyi puitten vaelistae.

"Miksi sinae taenne kaeaennyt?" kysyi Miranda.

"Minae epaeilen, ettae ilveksillae on noissa louhissa pesaensae", haen vastasi, "ja meidaen tulee etsiae se."

"Mitae me niiden pesaellae?" impi haemmaestyen kysyi.

"Varmaan siinae on joku ilveksen penikka", sanoi Taavi, "ja ne meidaen tulee loeytaeae."

"Minkae vuoksi?" kysyi Miranda epaeluuloisesti.

Taavi katsoi haeneen.

"Pyysit minua ampumaan molemmat vanhemmat, Miranda", haen sanoi hitaasti, "hirvaan vuoksi. Soisitko nyt penikkain kuolevan naelkaeae?"

"Sitae en tullut ajatelleeksikaan, Taavi", vastasi impi omantunnon tuskalla; ja haen katsahti Taaviin uudenaikaisella hyvaeksymisellae. Haen itsekseen ajatteli, ettae Taavi, vaikka olikin eraemies ja veren tahraama, kuitenkin osotti herkempaeae ja jaerkevaempaeae hellyyttae metsaen karvaista kansaa kohtaan kuin haen itse.

Melkein puolen tuntia he etsivaet kalliopykaelaen louhikoista, ja lopulta loeysivaet matalan luolan, jonka suuta peitti riippuva vaivaishedri-vaippa. Luolan suulla oli luita ja sisaellae kelli kuivalla

sammalpatjalla kaksi pienoista ruosteen ruskeata kissanpenikan kaltaista olentoa pehmeästi yhteen kietoutuneina. Mirandan tarkka naekoe keksi ne paikalla, mutta Taavin silmaet tottuivat vasta jonkun sekunnin kuluttua pimeäeen. Ilveksen penikat karvakeraeksi yhteen kietoutuneina naeyttivaet Taavista sangen somilta--hyvaeiltaeviltäe ja suojeltavilta. Haen hyvin tiesi, kuinka niiden avuttomuus heraettaeisi saeaeliae Mirandan hellaessae sydaemessae. Siitae huolimatta haen lujalla rohkeudella, jota harvat sankarit olisivat samoissa oloissa kyenneet osottamaan, astui eteenpäin, kumartui, selvitti erilleen pehmeään karvakeraen ja metsaestyspuukkonsa raskaalla paeaellae napautti kumpaakin penikkaa teraevaesti niskaan, tappaen ne paikalla ja helposti.

"Voi noita pikku raukkoja!" haen mutisi; "ei niille voinut mitäeään muutakaan", ja haen kaeaentyi Mirandan puoleen.

Impi oli peräytnyt luolan suulta ja seisoi nyt kasvot punaisina tuijottaen haeneen vihasta saeihkyvin silmin.

"Sinae raakalainen!" haen huudahti.

Taavi oli otaksunut, ettäe tapauksesta syntyisi keskustelua. Mutta ei haen osannut juuri taetae odottaa. Haen sanoi puolestaan selvaet sanat.

"Minae luulin sinua taeysikasvuiseksi naiseksi; ja vaikka sinun ajatuksesi ovatkin tuntuneet niin kaukaa haetuilta, niin olen minae antanut niille paljon arvoa; ja ovat ne minuun vaikuttaneetkin. Mutta nyt minae huomaan, ettäe oletkin vain tyhmae lapsi, joka et viitsi ajatella. Luulitko sinae tosiaan, ettäe nuo pienet raeaesyt olisivat voineet elaeae ja pitaeae huolta itsestaeään?"

Taavi puhui kylmaesti, uhmaten; ja haenen aeaenessaeään oli isaennoevae saevy, joka lannisti neitosta. Ja Miranda lisaeksi haemmaestyi. Haenen kasvonsa punastuivat vieläe tummemmiksi, mutta haen loi alas silmaensae.

"Minae olisin vienyt ne kotiin ja kesyttaenyt ne", vastasi haen vallan noeyraesti.

Taavin jyrkkae ilme lauhtui.

"Sinae et millaeään olisi voinut niitae elaeettaeae. Ne olivat liian nuoret, pikkuista liian nuoret. Kas nyt, eihaen niillae ole vieläe silmiaekaeään. Ne olisivat kaesiisi kuolleet, Miranda, se on varma asia!"

"Mutta--kuinka sinae saatoit!" impi intti, ei enaeae vihalla, vaan kurkussa saeaelin vaeraehdys.

"Se oli juuri sama temppu, Miranda, jonka sinae teet kaloille niiden kaersimyksen paeaeettaeaksesi."

Miranda katsahti yloes aekkieae, silmaet suurina.

"Tiedaetkoe mitae, Taavi, sitae en ole koskaan ennen tullut ajatelleeksi", haen vastasi. "Minae en enaeae koskaan pyydae kaloja, en koko elaeamaessaeni! Laehdetaeään pois taeaeltae."

"Naeetsen", alkoi Taavi, joka oli paeaeettaenyt kylvaeae Mirandan mieleen muutamia epaeilyksen siemeniae haenen omien mielipiteittensae oikeuteen naehden, "naeetsen, Miranda, ei ole mahdollista olla aina elaeamaessae

johdonmukainen; mutta saatpa naehdae, ettae aina elaemae tavalla tai toisella saattaa sinut haepeaeen. En minae tahdo sillae sanoa, ettae sinae olet kauttaaltaan vaeaeraessae, en toki. Kun olen tullut naekemaeen, kuinka sinae ymmaerraet metsaen elaeimiae ja kuinka ne ymmaertaevaet sinua, niin niiden tappaminen on alkanut minusta itsestaekin tuntua vaehaen toiselta kuin ennen. Mutta, Miranda, luonto on luonto eikae sillae pitkaelle paeaese, jos sitae vastaan puskee. Katsoppas taetae, sinae kaeskit minua ampumaan ilveksen, koska se tappoi hirvaan vasikan. Mutta ei se tappanut sitae haeijyydestae eikae vain oman vatsansa taeyttaemiseksi--senhaen sinae tiedaet. Se tappoi naaraansakin tarpeiksi. Ilvekset eivaet ole niin rakennetut, ettae ne voisivat syoedae ruohoa. Ellei naarasilves olisi saanut tarvitsemaansa lihaa, niin penikat olisivat kuolleet naelkaeaeen. Sen taeytyy tappaa. Luonto on sille antanut taemaen lain, ja panttereille, ketuille, susille ja pesukarhuille ja portimoille samoin. Ja karhuille se on antanut saman lain, vaikk'ei niin ankaraa, ja ihmiselle niin ikaeaeen; naemae kaikki ovat siten rakennetut, ettae niiden tulee syoedae kaikenlaista ruokaa, lihaa muun mukana. Ja oikein elaeaeeseen ja ollakseen taeydesti sitae, mitae niiden on oltava, niiden kaikkien taeytyy joskus syoedae lihaa, sillae luonto ei paljon suvaitse sitae, ettae sen lakeja laiminlyoedaeaeen!"

"Olenhan minae terve", keskeytti Miranda kiihkeesti, ilmeisellae esimerkillae kumotakseen nuo puheet.

"Ehkaepae et ainiaan!" arveli siihen Taavi.

"No jos minae sairastun,--niin minae kuolen, ennenkuin syoen lihaa!" vaeitti impi kiihkeesti. "Mitae iloa on elaeaeestae, jollei se ole muuta kuin murhaa, murhaa ja murhaa, ja jos jokaisen edestae, joka jaeae eloon, monen taeytyy kuolla!"

Taavi pudisti paeaetaeaeen jaerkeillen.

"Sitae, Miranda, ei vielae kukaan ole voinut selvittaetae. Minae olen ajatellut sitae koko joukon, ja lukenut myoes siitae koko joukon yksinaeisessae leirissaeni, enkae voi mitenkaeaeen sitae kaesittaetae. Usein minusta on tuntunut siltae kuin ei koko elaeemae olisi muuta kuin muutaman perhosen lepattelemista hautausmaalla. Mutta siitae huolimatta, ellemme liian paljon typeraesti haudo semmoisia asioita, joita emme voi ymmaartaetae, niin meistae tuntuu hauskalta elaeae; ja minae, Miranda, ajattelen ettae taemae elaeemae voisi olla ihanampi kuin ihaninkaan uni."

Haenen aeaenessaeaeen oli, kun haen sanoi naemae viimeiset sanat, jotain joka sai Mirandan vaeraehaetaemaeaeen, mutta samalla kehotti haentae olemaan varuillaan.

"No niin", impi huudahti jyrkaesti, vaikk'ei asiaan kuuluvasti, "minae en enaeae koskaan pyydae kaloja."

Vastaus ei ollut juuri sen laatuinen, jota Taavi olisi kaivannut pikku hyoekkaeystaeaeen tukemaan, haen sen vuoksi nolostui ja antoi keskustelun raueta.

Koskien pauhussa.

Vaehaeae ennen puoltapaeivaeae, sydaenkesaen helteen heikosti suotaessa aarniometsaenkin viileihin soliin ja haaleansinisen perhon siellae taeaeellae toverinsa keralla karkeloidessa kirkkaan varjon poikki ja metsaen hyvaenhajuisten tuoksujen levitessae ilmaan tavallista runsaampina, molemmat vaeltajat raukaisevan laemmoen muistutellessa pysahtyivaet puolista syoemaeaeen. Kaatuneen hemlokin rungolla, pienen, mutta melskeisen puron rannalla istuen he soeivaet vaatimattoman aterian, juustoa ja mustaa leipaeae, jota Kirsti oli pannut Taavin laukkuun. Lyhyt oli heidaen lepo hetkensa, ja kun he jaelleen laehtivaet liikkeelle, niin Taavi sanoi:

"Taestae ei ole mailiakaan Isoon Haaraan. Gaben kanootti on kaetketty pensaihin aivan taemaen pienen puron suuhun. Eikoes se pidae aika aeaentae?"

"Minae pidaen siitae aeaenestae", huudahti Miranda, astuen sukkelaan ja iloisesti, ikaeaeenkuin joen kevyt sointuva soitto olisi haenen veriinsaemennyt.

"Niin, mutta Iso Haara on sentaeaeen vaehaen isoaeaeenisempi", jatkoi Taavi. "Se on vaekevaeae vettae, koski kosken peraestae kaiken matkaa aina Gaben raivaukselle saakka. Ethaen vain pelkaeae, Miranda?"

Impi nauroi kauniin naurahduksensa, se oli sangen kimakka, mutta lyhyt, sointuva ja kumman haernaevaevae. Haen kiihkomielin odotti koskenlaskua.

"Minae luotan siihen, Taavi, ettae sinae osaat kanoottia hoitaa", siinae kaikki, mitae haen sanoi. Haenen aeaenensae luottavaisuus vaikutti, ettae Taavi mielestaeaeen oli paeaessyt melkoista laehemmaeksi paeaemaeaeeraeaeansae. Haen ei uskaltanut puhua, ettei taemae ilo itseaensae ilmaisisi.

Vaehaen ajan kuluttua alkoi kuulua toista aeaentae, johon pienen puron kirkas ilakoiminen ei kuitenkaan hukkunut, eikae edes haemmentynyt, vaan esiintyi kirkkaana kuin jylhaeae taustaa vastaan. Se oli suurta, mutta lauhkeata, sykkivaee pauhua, joka naeytti kuuluvan samalla haavaa joka puolelta; ikaeaeenkuin olisi heitae laehestynyt etaeisiae karjalaumojaa ontolla maalla kulkien. Taavi katsahti Mirandaan, joka loi haeneen saeteilevaen ymmaerryksen katseen.

"Siellae on koski!" haen huudahti. "Laskemmeko tuon?"

Taavi nauroi.

"Emme tuota! Emme likimainkaan! Se on 'Metsaekarju', joka siellae pauhaa, ja se on enemmaen putous kuin koski. Aivan sen alla on pyoerre ja suvanto, ja siitae me laehdemme kanootilla."

Heidaen jatkaessaaan kulkuaan tuntui tuo suuri paisuva pauhu Mirandan mielestae taeyttaevaen haenen sielunsa ja se vaikutti haenessae syvaen vaikka hiljaisen kiihtymyksen. Mutta vaikka sen mahti nopeaan paisui, niin pysyi puron kevyt loiske kuitenkin selvaenaen, ikaeaeenkuin sen pinnalla uiden. Sitten metsaen edestae paein ohetessa ja valkoisen paeivaenvalon sieltae vastatessa puron aeaeni yht'aekkieae tukehtui, kerrassaan hukkui. Lauhkea laepitunkeva pauhu puhkesi yht'aekkieae vapisevaksi, rajuksi, taistelevaksi, raejaehetelevaksi jyrinaeksi; ja

metsaestae ulos astuessaan heillae oli edessaeen mutkainen putousrinne pitkin pituuttaan. Valkoisina, keltaisina, ruskean vihertaevinae aallot hyppelivaet ja mukeltelivat nurin niskoin pitkin aerjyvaeae rinnettae ja siellae taeaeliae mustat kalliopaadet pistivaet vedestae olkapaeaensae ja ainiaan harasivat hyoekyjien voimaa vastaan.

Miranda seiso i taemaen naeyn tenhoamana ja katseli, sillae aikaa kun Taavi pensaista veti ruskahtavan keltaisen koivuntuohi-kanootin ja tyoensi sen vesille tyveneen, vaikka vaahtilaikkaiseen akanvirtaan, joka palasi rantaa pitkin vastavirtaan. Keulaan haen pani tiiviin risukimpun Mirandalle istuimeksi, toisen latuskan kimpun haenelle selkaenojaksi, jottei poikkituki tekisi haenelle haittaa.

"Sinun on parempi istua matalalla, Miranda, eikae olla polvillasi", Taavi selitti, "sillae minun taeytyy toisissa korvissa seisoa ja auttaa sauvoimella, ja sinun on vakavampi istua kuin olla polvillasi."

"Mutta minae melon paremmin polviltani", intti Miranda.

"Ei sinun tarvitse meloa", sanoi Taavi hieman tuikeasti. "Sen verran ehkae vain, ettae joskus ulotat kalliosta, siinae kaikki. Virta ja minae pidaemme huolen lopusta."

'Metsaekarjun' putous paeaettyi sangen laajaan ja syvaeen lampeen, jonka suuret pohjaontelot lauhduttivat veden raivoa, niin ettae se jurona laehti matkaa jatkamaan. Taavi oli peraessae polvillaan, mela kaedessae, pitkae valkoinen sauvo i peraestae pitkaelle pistaeen, niin ettae se oli joka hetki kaesillae. Muutamalla melan pistoksella pieni venho kiiti syvaen virran sileille purppuran ja meripihkan karvaisille pyoerteille, joilla vaahtisiekaleita hitaasti kierteli. Muutaman minuutin kuluttua kierrettiin aekkijyrkkae kasvien kaartama kallionpolveke, jonka jaelkeen virran viimeinenkin voima raukesi syvaeen tilavaan kanavaan, koprun aerjyntae masentui aekkiae samaksi sykkivaeksi jyrinaeksi, jonka he olivat ensin kuulleet, ja kanootti, Taavin aeaeneti sille kyytiae antaessa, kiiti myoetaemaahan tumman ruskeata lasipintaa. Mailin verta oli taetae hiljaista vettae, ja taellae vaeliae Mirandan piti vaelttaemaettae saada meloa. Kalliot kohosivat suoraan virran kalvosta ja puut riippuivat alas niiden partaalta ja kesaekuun aurinko, jonka laemmin valotulva taeytti vettae virtaavan kalliokaukalon, vielae suuresti kohensi sen jylhyyttae. Sitten kalliot alenivat ja veden rajaan vietti jyrkkiae, rehevaen kasvullisuuden peittaemiae rinteitae ja edestae paein alkoi kuulua paisuvaa temmeltaevaeaee pauhua. Virta valveutui kanootin alla ja kiiti sukkelamaan eteenpaein. Kuohujen pauhu naeytti hyoekkaevaen vastavirtaa heitae vastaan. Virran kalvo alkoi kallistua matkan mukaan; silti kuitenkin murtumatta se jaerjesty i pitkiin nauhamaisiin poimuihin. Kaukana vesimaeen alla mellasti sitten vastassa ahnas poellyinen valkoinen vyoehyt lyhyitae hyoekyaaltoa, jotka kulkivat aivan uoman poikki.

"Parempi melomatta nyt, Miranda", sanoi Taavi tyynellae aeaenellae, nousten hetkeksi seisomaan veden kulkua tutkiakseen kanootin sukkelaa luistaessa myllaeckkaeae kohti. "Nyt on paljasta keskimatkaa aina Gaben moekille saakka. Eikae sitae kauaa viivytae taellae matkalla."

Lyhyen hetken kuluttua Miranda naeki lehvaeisten rantain ikaeaenkuin vastaan juoksevan ja aaltojen kiehuvan rintaman ikaeaenkuin heitae kohti karkaavan. Haen ei ollut vielae koskaan laskenut koskea; jaervellae vain haen oli opetellut kanoottia hoitamaan. Haen pidaetti henkeaeen, mutta

pysyi pelottomana myllertaevaen veden pauhatessa ja voihkiessa haenen ympaerillaaen. Sitten haenen verensae kiihtyi jaennityksestae; hermoja kimitti. Haenen teki mieli kirkaista ja meloa hurjasti ja umpimaehkaeaen. Mutta haen hillitsi kuitenkin mielensae. Ei liikahantukaan. Piti kiinni melasta, joka makasi joutilaana haenen edessaaen, ja kaedellaaen vain kiristi sen vartta, niin ettae rystaet valkenivat. Taavi ei virkkanut sanaakaan; ei mikaaen ilmaissut haenen laesnaeolooan, paitsi ettae kanootti ampui suoraan kuin nuoli ja iski varmasti kiinni suuriin hyoekyviin aaltoihin, niin ettae Miranda kyllae tiesi haenen teraesranteidensa sitae ohjaavan. Aekkie pulpahti aivan keulan eteen saermaeinen musta kallio, jota vastaan vesi hurjasti rynnisti, suistuakseen murrettuna takaisin kahden puolen. Kanootti syoeksyi suoraan sen paeaelle ja Miranda pidaetti henkeaaen.

"Pistae oikealta puolelta!" kaeski Taavi teraevaaen. Miranda pisti terhakasti melallaan, pisti kerran--toisen--jo kolmannenkin,--ja viime tingassa kaeaentyen ja veden partaillaan solistessa kanootti hyvaessae turvassa kiiti ohi.

Miranda herkesi melomasta. Edessae oli jyrkempi rinne, mutta selvae uoma, aallot eivaet olleet korkeita, mutta lainehtivat sisaaenpaein keskustaa kohti. Kanootti hyoekkaesi niiden keskelle, kellervaen viheriaein, sisaelmyksiaaen myoeten vaahtujuomuisten hyoekyjen molemmilta puolilta sitae rutistaessa. Penkan juurella kihisi teraevaenae ja auringonpaisteessa loistaen kolme suurta kaarevaa aaltoa, keskiuomassa paikallaan hyoekyen, taapaein kipertyvaet harjat ohuina ja saermaeisinae. Taavi laski suoraan niiden puhki. Ohuet harjat heittivaet nopean venhon niitae puhkoessa toinen toisensa jaelkeen kylmaet tyrskyt vasten Mirandan kasvoja, kastaen haenet ja syytaeen kanoottiin suuren sangollisen vettae.

"Ohhoh!" hengaehi Miranda yllaetettynae ja ravisti hiuksiaan hurjasti nauraen.

Taemaen jaelkeen oli satakunta syltae tynempaae vettae ja Taavi laski varovasti rantaan.

"Meidaen taeytyy mennae maihin ja tyhjentaee vene", haen sanoi. "Ei koko matkalla ole taemaen jaelkeen enaae samanlaisia isoja aaltoja; eikae nyt enaae nakkaa vettae Gabelle mentaessae."

"Ei tee mitaaen, vaikka nakkaisikin!" huudahti Miranda innoissaan. "Se oli ihanaa, Taavi! Ja sinae laskit mainiosti!"

Taemae kiitos hieman haemmensi Taavia, eikae haen osannut osottaa tyytyvaeisyyttaeaen sen johdosta muuta kuin tyhmaellae irvistyksellae, joka yhae oli haenen kasvoillaan haenen taas kaeaentaessaaen kanootin oikein paein ja tyoentaessaaen sen vesille. Se oli vieläe paikallaan, kun Miranda asettui keulaan; ja kumma kyllae, tytoellae ei ollut mitaaen halua moittia haentae siitae.

Tuntikauden kesti vieläe laskua ja se oli melkein yhtaeemittaista koskimatkaa, siellae taeaellae vain lyhempi kappale tyyntae vettae. Ei ollut ainoatakaan yhtae pitkaeae ja rajua koskea kuin ensimaeinen; mutta kun kanootti lopulta hiljensi kulkuaan tullessaan sille suvannolle, joka kulki Gaben raivauksen kohdalla niityn halki, niin kauan kestaenyt jaennitys raukaisi Mirandaa. Haenestae tuntui, kuin olisikin se ollut haenen, eikae Taavin erehtymaetoen silmae ja pettaemaetoen ranne, joka kuljetti kanootin voitokkaasti aerjyvien uhkaavien hyrskyjen halki.

He laskivat maihin kukkaisen niityn rantaan ja Taavi kumosi kanootin ruohokkoon jalavan varjoon, jottei iltapaeivaen aurinko paeaesisi pihkaa saumoista sulattamaan. Gaben moekki oli kivenheiton paeaessae niitystae siksi korkealla maalla, ettae se oli kevaettulvilta turvassa. Se oli kalju, huonosti hoidettu paikka; kaikki tatar- ja perunamaat olivat vielae mustia kantoja taeynnaeaeen; ulkohuoneet hajoamaisillaan; moekin ympaerillae ei koeynnoestae, ei pensasta. Miranda tunki saeaelin pistoksen sitae katsellessaan. Heidaen moekkinsae oli kyllaekin autio, mutta sen autius oli korkeata, jylhaeae ja kirkasta; se naeytti pitaevaen seuraa taivaan taehien kanssa. Mutta taemaen paikan autius oli umpinaista laakso-autiutta, se oli vailla taivaanrantaa ja toivoa. Haen oli niin suruissaan, ettae melkein itki, naehdessaeaeen sen kalpean vaimon alakuloisine silmineen, joka ilmestyi moekin oveen heille tervetuloa toivottamaan.

"Sary Ann, taemae nyt on Miranda, josta teille puhuin."

Molemmat naiset kaettelivaet toisiaan hieman ujosti rotunsa vaiteliaaseen tapaan, eikae kumpikaan puhunut sanaakaan.

"Kuinka Jimmyn laita on?" kysyi Taavi.

"Melkein kuin ennenkin, kiitos vaan huolestasi, Taavi", vastasi vaimo ja kulki vaesyneesti tupaan.

Akkunan vieressae istui matalalla tuolilla laiha, kalpea pikku poika, jonka pitkaet vaaleat hiukset valuivat hartioille ja joka haluttomasti leikki likaisella punaisen ja keltaisen kirjavalla tilkkunukella. Haen kohotti surulliset sinisilmaensae Mirandan kasvojen puoleen, kun taemae, nopean hellyyden ja saeaelintunteen valtaamana, juoksi eteenpaein ja polvistui haentae syleillaekseen. Immen eloisuus ja haenen katseensa hellae kirkkaus paikalla suostuttivat lapsen. Haenen kuihtuneet pienet kasvonsa kirkastuivat. Haen kohotti lapsensuunsa suudeltavaksi. Miranda painoi haenen kellervaen paeaensae vienosti rintaansa vastaan ja sai toein tuskin estetyksi silmaensae kyyneltymaestae,--niin koskivat haeneen lempi ja saeaeli ja sydaemen aeityyden kaiho.

"Se suostuu teihin, Miranda", sanoi vaimo hymyillen. Ja Taavi, jonka tunteet olivat aivan reunainsa yli kuohua, ei malttanut olla ylpeaenae huudahtamatta:

"Tahtoisinpa minae tietaeae, kuka ei haeneen suostuisi?"

Haen taellae hetkellae tunki, ettae Miranda nyt oli paljasta ihmista, eikae koskaan voisi kokonaan palata salaperaeiseen kaameaan eraemaahansa eikae pitaeae metsaen mykkaeae karvaista heimoa omaa laemminta ihmiskukaan parempana. Haen kaivoi rohdot laukustaan; ja Jimmy otti laeakkeen Mirandan avuliaasta kaedestae, ikaeaenkuin se olisi ollut jumalten juomaa. Jimmyn aeiti katseli impeae peittelemaettoemaellae mielihyvaellae. Jos olisi ollut pelkoa, ettae Miranda jaeisi sinne pitemmaeksi aikaa, niin haenessae olisi heraennyt aedin kateutta; mutta naein ollen haen tunki vain mitae suloisinta helpotusta, kun Jimmy naein sai olla muutaman tunnin muitten huomassa. Haen kuiskasi Taaville kuultavasti--tai oli vain kuiskaavinaan paremmin haernaetaekseen:

"Siitae tuleekin sinulle, Taavi Titus, hyvin naetti ja veikeae pikku vaimo, ja haen se osaa hoitaa lapsesi. Sinae olet onnen poika, ja minae vain toivon sinun ymmaertaevaen, kuinka onnellinen olet!"

Taavi parka. Se oli kuin sangollinen kylmaeae vettae vasten kasvoja. Hetken haenen teki mieli kuristaa ystaevaellinen, karkeasyinen, hyvaentahtoinen tyhmae vaimo, joka seiso ja saeteili heitae molempia kohti kelmeaetae hyvaentahtoisuuttaan. Haen kirosi itseaeaen, kun ei ollut haentae varottanut, ettei Mirandaa sopinut haernaetae samalla tavalla kuin kylaen tyttoejae. Haen naeki Mirandan kasvojen lentaevaen punaisiksi korvia myoeten, vaikka haen koukistui Jimmyn yli, eikae ollut kuulevinaankaan; ja Taavi tiesi, ettae sillae samalla hetkellae haenen hyvae tyoensae tuhoutui. Muutamaan sekuntiin haen ei voinut sanoa mitaeaen ja hiljaisuus alkoi tuntua tuskastuttavalta. Sitten haen aenkoetti:

"Minae pelkaeaeen, Sary Ann, ettei minua odota semmoinen onni, vaikka minae halusta haenet ottais, sen taivas tietaeae. Miranda ei pidae minusta kovin paljoa."

Vaimo katsoi haeneen, ikaeaeenkuin ei uskoisi.

"No mutta Herran nimessae, Taavi Titus, mitae haen sitten tekee taeaellae kahden kesken sinun kanssasi?" haen huudahti ja vaesymys palasi taas lauseen lopulla haenen aeaeneensae. "Mene nyt jaerveen! Ethaen sinae tunne naisia ensinkaeaeen!"

Taemae oli jo liikaa Taaville, jonka vaisto oli kehittynyt erehtymaettoemaen hienoksi niinae pitkinae kuukausina, joiden kuluessa aarniopuut, suuret tuulet ja vakaat taehdet olivat olleet haenen ainoana seuranaan. Haenen omat kasvonsa kaevivaet nyt punaisiksi Mirandan vuoksi.

"Minae olisin teille, Sary Ann, kiitollinen, jos taemae asia saisi jaeaedae taehaen", haen sanoi tynnosti. Mutta haenen aeaenessaeaeen oli lujuus, jonka vaimo kaesitti.

"Te olette varmaan kumpikin puolikuolleena naelaestae", haen sanoi. "Minun taeytyy paikalla ruveta illallista hommaamaan." Ja haen laehti lieden luo ja taeytti kattilan.

Miranda ei sen jaelkeen illallisen aikana eikae lyhyen illan mittaan virkkanut Taaville sanaakaan. Haen puhui rouva Whitelle jonkun verran ja hyvin ystaevaellisesti, kaunaa kantamatta; mutta pikku Jimmyyn kiintyi muuten haenen koko huomionsa. Ja haen saikin pitaeae Jimmyn melkein omanaan, sillae rouva White sai Taavin seurakseen lahtiessaeaeen ulkoaskareille ja lypsaemaeaeen. Myoehemmin takkavalkean aeaeressae, jota pidettiin enemman hovin kuin laemmoen vuoksi, rouva White enimmaekseen keskusteli Taavin kanssa. Haen ei ollut taele kiukuissaan saamastaan nuhteesta,--kantoi sen sijaan epaemaeaeeraeistae kaunaa Mirandaa vastaan, taemae kun muka oli siihen syynae. Rouva White alkoi aelytae, ettae Miranda oli toisenlainen kuin muut tytoet ja toisenlainen kuin haen itse oli tyttoenae ollut. Mirandan hienous ja herkkyytys tuntuivat haenestae suorastaan loukkaavilta, vaikk'ei haen voinutkaan niiden laatua maeaeritellae. Haen aivan ylimalkaisesti sanoi, ettae tyttoe oli olevinaan; ja haen alkoi tuota pikaa arvella, ettae Taavin kaltainen pulska poika oli haenelle liian hyvae. Mutta siitae huolimatta vaimo oli oikeamielinen nainen omaan uupuneeseen vaerittoemaeaeen tapaansa; eikae haen voinut muuta kuin myoentaeae, ettae Mirandassa varmaan piili paljon, koska pikku Jimmy haeneen niin kiintyi--"sillae lapsi tuntee hyvaen sydaemen", kuten haen itseksaan arveli.

Matkamiehet laeksivaet seuraavana aamuna heti paeivaenkoiton jaelkeen paluumatkalle, Miranda vaivoin riistaeytyen irti pikku Jimmyn syleilystae ja jaettaen haenet epaetoivoisen itkun valtoihin. Miranda oli nyt Taavia kohtaan aivan kohtelias ja semmoinen kuin tavallisestikin, jopa siihen maeaeraeaen, ettae kiltti, tylsae rouva White paeaetti kaiken taas olevan ennallaan. Mutta Taavi tunsi jaeaetaevaen erotuksen; ja haen oli liian ylpeae ja ehkae sillae haavaa liian toivotonkin koettaakseen sitae sulattaa. Koskien nouseminen sauvomalla oli hidasta ja ankaraa tyoetae, Taavi teki ihmeitaet taitavuudellaan ja voimallaan, mutta oli aivan aeaeneti. Haenen voimatyoensae eivaet jaeaeneet Mirandalta huomaamatta, mutta impi paadutti sydaentaeaen itsepintaisesti; sillae haepeaen tunne, jota haen ei ollut koskaan ennen kokenut, antoi nyt kiinteyttae haenen kiukulleen. Siitae huolimatta haenen kuitenkin taeytyi kaiken aikaa sykkivin sydaemin katsella taetae taistelua kohisevia koskia vastaan ja ihailla niiden hidasta jaerkaehaetaentoentaet voittamista. Metsaen poikki astuttiin vaieten nyt kuten menomat kallakin; mutta kuinka erilailla nyt vaiettiin! Se vaietiolo ei nyt ollut tarkotuksesta saehkoeistaet, vaan kylmaeae, seinaelisen huoneen aeaenettoemyytaa. Ja metsaen henget naeyttivaet olevan hyvillaeaen Taavin vastoinkaeymisestaet, ne eivaet nyt sallineet mitaeaen vaelikohtausta, ei mitaeaen viihdyketaet. Ne pitivaet kaiken metsaekansan piilossa, ne haeaetivaet metsaen pihoilta kaiken elamaen ja merkityksen. Ja Taavin mieli synkistyi.

Saapuessaan takaisin raivaukselle vaehaeae ennen auringonlaskua he pysaehyivaet moekin ovelle. Taavi katsoi Mirandaa silmiin puoleksi moittien, puoleksi rukoillen. Kirstin aeaeni kuului moekin takaa vadelpensaista rattoisasti haastellen Kroofille. Miranda ojensi kaetensae kylmaen avomielisesti ja loi Taaviin ilmeettoemaen vastakatseen.

"Se oli oikein hauska matka, Taavi, kiitos siitae", haen sanoi. "Aeidin loeydaet tuolta vadelmia poimimasta."

XVIII LUKU.

Vieraan tihutyoe.

Kaiken kesaeae ja alun syksyaekin Taavi aina parin viikon kuluttua kaevi raivion moekillaet ja Miranda aina osotti haentae kohtaan samaa kylmaeae totunnaista kohteliaisuutta. Haen tunsi taikka ainakin luuli tuntevansa kiitollisuutta Gabe Whiten suorapuheista kelmeaetaet vaimoa kohtaan, joka niin koempeloeillaet kolauksilla oli haenet jaerkiinsaet palauttanut juuri kun haen oli ollut vaehaellae uhrata vapautensa ja yksiloellisyytensaet miehelle--voimalliselle miehelle, joka olisi haenet itseensaet yhdyttaeny. Kiihkaellae innolla haen jaelleen etsi piilevaen kansan seuraa, aarnimetsaen salaisuutta ja ihmeitaet. Kun se oli inhimillinen rakkaus, jota haen paraillaan tukahutti, ja kun haen samalla sydaemessaeaaen tunsi kalvavaa ihmisyyden kaipausta, vaikk'ei sitae itsekaeaen tienny, niin tuli Kirstin osaksi semmoinen mielenosotuksellinen hellyys jommoista tyttoe ei ollut koskaan ennen osottanut. Se miellytti Kirstiaet ja haen vastasi siihen sydaemestaeaen tyneen voimalliseen tapaansa; mutta haen aelysi, mikae sen pohjalla piili ja hymyili ajatuksiensa piilosopissa itseksaan, uskaltamatta aavistustaan edes varmaksi ajatella, koska haen pelkaesi immen

vaistomaisesti sen silloin tajuavan. Haen piti Taavia suuressa arvossa, vaikk'ei sitae Mirandalle koskaan sanonut; ja haen rohkaisi vakaasti alakuloista kosijaa yhtae mittaa vakuuttaen: "Kaikki kaey hyvin, Taavi. Aelae sureksi, vaan odota, kunnes aika tulee." Ja Taavi sen mukaan odotti aikaansa tyynenae, vakaana ja kiireettoemaenae; ja jos haen sureksikin, niin koetti haen ainakin kaikin tavoin olla sitae naeyttaemaettae.

Kirsti oli siis Taavin liittolainen, mutta kaikki metsaen asukkaat olivat haenen leppymaettoemiae vastustajiaan; sillae niin laehelle Mirandaa ei metsaen kansa ollut vielae koskaan tullut sillae ajalla, jonka haen oli viljellyt sen puolisalaista tuttavuutta. Kroof oli melkein aina haenen seurassaan, jos suinkin vielae entistaekin uskollisempaa ja paljon ovelampaa Mirandan puhetta ymmaertaemaaen. Ja Kroofin penikka, erinomaisen hyvaen naekoeinen ja kauniisti kehittynyt elaein, oli melkein yhtae uskollinen kuin emo. Kun naemae molemmat joskus harvoin olivat poissa omilla retkillaaen, jotka Kroof huomasi tarpeellisiksi penikan lihasten harjottamiseksi, niin silloin ketut alkoivat seurata Mirandaa, juosten kuin koirat haenen kintereillaaen; ja eraeanae painostavana iltapaeivaenae, kun haen oli nukahtanut maennynneulasten peittaemaele rinteelle, tuli se sama suuri pantteri, jonka kynsistae haen oli Taavin pelastanut, ja laiskasti tallusteli ja kaevi haenen viereensae maata. Miranda heraes sen kovaa kehraetessae aivan haenen korvanjuuressaan. Pantteri kehraesi vielae kovemmin, kun haen hiljaa kynsi sen leuanalustaa. Mirandan taeytti omituinen innostus, kun haen huomasi vaikutuksensa metsaen elaeimiin yhae kasvavan ja laajenevan. Ei mikaaen, niin haen lupasi, saisi milloinkaan viekotella haentae pois naeistaa kirkkaista varjoista, taestae vaikenevasta kansasta, jota haen hallitsi kaedellae ja silmaellae ja taestae salaperaeisestae elaeamaestae, jonka ainoastaan haen saattoi tuntea. Kun vanha Taavi, johon haen oli laempimaesti kiintynyt, taehaen aikaan yhae harvemmin kaevi raiviolla, niin Miranda pyrki haentae karttamaan ikaaenkuin pelaeten, ettae haen heikentaeisi taetae paeaetoestae; ja itsepintaisesti haen oli ajattelemaatta pikku Jimmyn kalpeita kasvoja ja lapsen suuta, sillae se ajatus oli vaarallisin kaikista. Ja taestae seurasi, ettae kun lokakuu tuli ja koko metsae kaikkialla oli taeynnaeaaen varisevien lehtien aeaenetoentae elaeamaeae ja sinisen taivaankannen valo alkoi tutkia paikkoja, jotka olivat olleet siltae suljetut kaiken kesaeae, niin Miranda mielestaeaaen oli sangen varma paeaetoeksessaeaaen; ja Taavin oli nyt taisteltava, ettei haenen sydaemensa epaeitoivo paeaesisi kasvoihin kovin selvaeaaen kuvastumaan.

Sen lokakuun lopulla Taavi metsaestysretkellaaen tuli kulkeneeksi samalle avoimelle kalliopaikalle, jossa haen oli kesaekuussa Mirandan kanssa tavannut ilveksen. Haen parillaan etsi Kirstille verestae lihaa, mutta riistaa ei ollut naekynyt sinae paeivaenae ensinkaaen. Juuri kun haen jonkinlaisen koti-ikaevaen haikudella tunsu taemaen paikan, jossa haen ja Miranda olivat naeyttaeneet lyhyen hetken olevan keskenaaen niin taeydelleen sopusoinnussa--kuinka kauan siitae oli ja kuinka uskomattomalta koko tapaus haenestae nyt tuntui!--niin haenen eraemiehen silmaensa keksi naeyn, joka sai rihlan viipymaettae poskelle lentaemaaen. Aivan aukion reunalla seisoi karhunpenikka ja ahneesti riipi taepoetaeysistae varsista mustikoita ja moeraehteli tyytyvaeisenae kun niitae oli niin paljon ja ne olivat niin hyviae.

"Karhunpaisti onkin", Taavi ajatteli, "Kirstille mitae parasta. Naeyttaeae rupeavan vaehaen vaesymaaen sarvaan lihaan!"

Haen taehaesi kiireettae, rihla paukahti teraevaeaaen laiskaehaeten, ja

soma karhunpenikka suistui suulleen ja mukelsi nurin laepi aivojen ammuttuna. Taavi meni sen luo. Se oli paikalla kuollut--niin silmaenraepaeyksessae ja tuskatta, ettae puoliavoin suu vielae oli taeynnaeaeen marjoja ja pieniae tummanviheriaeisiae lehtiae. Taavi tunnusteli sen pehmeaetae ja kiiltaevaen mustaa karvaa.

"Olipa siinae kaunis karhun alku", haen mutisi melkein katumapaeaeellae. "Oli kai vaehaen ilkeaetae tehdae sinusta noin aekkiloppua, kun sinun oli siinae yksinaesi niin lysti olla."

Mutta Taavi ei ollut se mies, joka antoi turhalle hemmottelulle mielessaeaeen sijaa. Haen viipymaettae nylki saaliin ja kaetki nahkan huolellisesti, latoen sen paeaeelle kasan isoja kiviae, palatakseen ottamaan sen niin pian kuin aika salli. Haen oli nyt matkalla raivaukselle, eikae voinut ottaa matkaansa veristaa nahkaa, joka olisi lopullisesti tuominnut haenet Mirandan silmissae; mutta nahka oli liian kaunis jaeaeadaekseen kettujen ja ahmain saaliiksi. Kun se oli varmassa tallessa, niin haen leikkasi penikasta mureimmat palat, kaeaeeri ne koivun tuoheen ja nakkasi kantamuksen selkaeaeensae, laehtien sitten raivausta kohti harppaamaan. Haenen mielessaeaeen oli, ettae Kirstin vielae sinae iltana piti saada karhunpaistia.

Vaehaen sen jaelkeen kuin haen oli laehtenyt kallioaukiolta, jolla punainen raato rumasti irvisti paeivaen paisteelle, ilmestyi pimenoista toinen karhu verikkaan tallustellen. Se oli suunnattoman suuri, karva ruosteen ruskahtava, harmaita karvoja kuonon ympaeirillae. Se pysaehyty ympaeirilleen katsellakseen. Samassa sen ruumis jaeykistyi ja sitten se rytinaellae hyoeikkaesi mustikkapensaitten kautta kohti sitae paikkaa, missae kamala raato venyi verissaeaeen. Karhu kulki sen ympaeiri kahdesti, kuono ilmassa ja taas maatakin sivuten. Sitten se poistui siitae hitaasti takaperin alamaekeen, tuijottaen siihen silmillaeaeen ikaeaeenkuin odottaen, ettae se nousisi yloes ja seuraisi haentae. Metsaen reunalla se sukkelaan pyoerii ympaeiri ja laehti vihaista laukkaa seuraamaan Taavin jaelkiae.

Se oli vanha Kroof; ja Taavi oli tappanut sen penikan.

Se hyoeikkaesi hurjasti haenen peraessaeaeen, kamala verikosto mielessaeaeen, mutta niin sukkelaa teki Taavikin matkaa, ettae kului melkein tunti, ennenkuin kontion teraevae vaisto ilmaisi, ettae vihamies oli laehellae. Raivo ei sitae sokaissut. Se hiljensi kulkuaan ja astui pehmein askelin; ja pian se naeki saaliinsa, joka oli jonkun matkaa edellae, nopeaan harpaten metsaen ruskeavarjoisia kujia.

Ei koko metsaessae ollut toista yhtae viekasta karhua kuin Kroof; ja Kroof tiesi, etteivaet koko sen hirmuinen voima ja raivo riittaeneet asestettua metsaemietae vastaan. Se odotti edullisempaa hetkeae. Hiljaa kuin portimo tai minkki se valtavasta koostaan huolimatta seurasi jaelkiae. Nuori Taavi ei kaikesta eraemietaidostaan, valppaista aistimistaan eikae vaistoistaan huolimatta aavistanutkaan sitae kostajaa, joka saeaelimaettoemaenae seurasi kuin koira haenen kintereillaeaeen. Taavi piti semmoista kiirettae, ettae hiukset syksyn viileydestae huolimatta maerkiniae takertuivat otsaan. Kun haen saapui purolle, joka alkoi moekin laehteestae, niin haen arveli peseytyvaensae, ennenkuin laehtisi vieraihin. Haen nakkasi myttynsae ison hemlokin alle, heitti maahan lakkinsa, vyoensae, paitansa ja laski niiden viereen ladatun pyssynsae. Sitten haen, vyoetaeisiaeaeen myoeten alasti, poikkesi parikymmentae askelta syrjaeaeen joen muodostamalle somalle allikolle ja kyykistyi sitten polvilleen, huuhtoakseen itsensae kunnollisesti.

Kroofin pienet silmaet kiiluivat punottaen. Nyt oli hetki tullut.

Se hiipi laehemmaeksi, pitäen hemlokin runkoa itsensä ja vihamiehensä vaelilla, kunnes tuli tavarain luo, jotka Taavi oli heittänyt puun juurelle. Se nuuski haenen kokoon kaeerittyä myttyäen ja kaeaensi sen nurin kaemmenellään. Sitten se raivosta ja tuskasta lyhyeen rohkaisten syöksyi penikkansa murhaajan kimppuun.

Taemä vihainen roehkaeisy oli Taavin saama ensimmäinen varotus uhkaavasta vaarasta. Haen katsahti sukkelaan ylös, päälle ja olkapäät vettä valuvina. Tunsin Kroofin. Ei sinä ollut valitsemiseen aikaa. Valtava kontio oli haenet tavottamaisillaan, mutta samalla hetkellä haen oivalsi koko murhetapauksenkin. Haenen sydaentään kouristi. Allikoin toisella puolella oli juuri haenen kohdallaan suuri pyökki, ei sen kauempana, kuin että siihen melkein ulotti kaedellään. Yhdellä hypäyksellä haen saavutti sen. Seuraavalla haen sai kiinni oksasta ja keikautti itsensä ilmaan juuri ja juuri vaeltaen Kroofin kostavan kaemmenen iskun.

Haen nousi puuhun ketterästi ja etsi oksaa, jota pitkin pääsis toiseen puuhun ja sen kautta alas maahan pyssyn luo; ja Kroof, hetkisen epäroeuityään, kiipesi haenen peränsä. Mutta Taavi ei loeitynyt, mitään etsi. Vaehaen oli tosin aarniometsässä puita, joiden ylimmät oksat eivät sotkeutuneet laehimmaen naapurin oksiin, mutta kun ihminen luonnostaan kammoo uintia semmoisessa vedessä, jota ei suoranainen auringonpaiste raitistuta ja elvytä, oli Taavikin sen vuoksi valinnut paikan, jossa puut olivat hajallaan niin että taivaan sini kuvastui veteen. Haen kiipesi seitsemaen kahdeksan syltä korkealle maasta, ennenkuin loeysi oksan, joka tarjosi vaehaenkaen toivoa. Haen lähti sitä kulkemaan, tukien ruumistaan hennomalla oksalla, joka oli haenen päänsä päällä. Kulkien oksaa pitkin niin kauas kuin se kesti, haen huomasi asemansa tuiki toivottomaksi. Haen ei olisi voinut, vaikka olisi kuinka taitavasti itseään heiluttanut ja vaikka onni olisi ollut kuinkakin hyvä, tavottaa laehimmaen puun lahintä oksaa. Haen kaeentyi takaisin, mutta Kroof oli jo oksan juuressa. Se iski kyntensä oksaan; ryömi häntä kohti hitaasti, armotta; se oli saanut ahdistetuksi vihamiehensä ansaan.

Taavi seisoj jaennitettynä ja liikkumatta, odottaen kontiota. Haenen kasvonsa olivat kalpeat, suu tiukkana. Haen tiesi, että kaiken ihmislaskun mukaan haenen hetkensä luultavasti oli tullut; mutta haen aikoi tehdä, mitään tehdä saattoi. Syväällä haenen allaan, haenen ja maanpinnan muodostavan kallion ja sammalen vaelilla (haen katsoi alas siihen, myöheäisen auringonvalon häikäisemään) oli vankka hemlokin oksa. Haen aikoi pudottaa itsensä viime tingassa; ja taemä oksa--haen aikoi tarrata siihen kiinni--ehkä pysäyttäisi haenen putoomisensa, ainakin ehkäisisi sitä! Se oli hatara toivo, mutta se oli ainoa toivo. Haen ei pelosta vavissut, mutta haen tunsin murhetta ja pettymystä toiveidensa saadessa taemmoeisen lopun; ja kohtalon murhaava iva tuntui katkeralta. Oksa taipui alemmaksi ja alemmaksi Kroofin mahtavan painon lahestyessä. Päällimäinen oksa, joka oli liian heikko yksin kestääkseen haenen painonsa, tuki häntä vielä. Haen piti päänsä pystyssä, uhmaten kuolemaa.

Sattui niin, että Miranda, joka oli lahettyvillä, oli kuullut Kroofin karjauksen, jonka se päästi hyökaetessään Taavin kimppuun. Sen vihainen äänenävy oli saanut haenet haemmaestyneenä ja pahaa pelaeten paikalle rientämään. Haen tunsin Taavin rihlan ja

metsaestysmekon hemlokipuun juurella ja kauhean pelon valtaamana haenen sydaemensae suli. Sitten haen naeki Taavin korkealla pyoekissae, paljaat olkapaeat hohtaen ruskeitten lehtien seasta. Haen naeki Kroofin, joka nyt oli vain kolmen jalan paeaessae saaliistaan. Haen naeki vihan, joka puhui pedon silmistae ja avoimesta suusta.

"Kroof!" haen huuti vihaiella kaeskevaellae aeaenellae; mutta Kroof ei huolinut siitae enempaee, kuin jos se olisi ollut tuulen kuiskaus. "Kroof! Kroof!" haen uudelleen huuti rukoilevan ahdistuksen, kouristavan kauhun valtaamana, kun julma elaein ryoemi yhae edemmae. Taavi ei kaeaentaenyt paeaetaeaen, vaan huuti alas levollisella aeaenellae: "Se ei sinusta vaelitae taellae kerralla, Miranda. Eikoe taessae liene laehtoe kaesissae, ei sille mahda mitaeeen!"

Mutta Mirandan kasvot aekkiee kuin kivettyivaet. Haen hairasi maasta rihlan. "Pidae varasi!" haen huuti ja tarkkaan ja varmalla kaedellae taehdaeten veti ensin toista ja sitten toista liipasinta niin peraekkaein, ettae molemmat paukaukset melkein sulivat yhteen. Sitten haen pudotti aseensa ja seisoi ja hurjasti tuijotti.

Karhun ruumis nytki hetken kouristuksentapaisesti, naeytti sitten lyyhystyvaen oksalle kokoon, pitaaen siitae kiinni. Seuraavassa silmaenraepaeyksessae se hitaasti vierahti pois ja putosi alas pehmeaenae suunnattomana myttyna. Huokaisevalla jyraehdyksellae se tapasi maan. Miranda paeaesti matalan huudahduksen aeaenen kuullessaan, kaeaentyi pois ja nojasi hemlokin runkoa vastaan. Kaeaensi kasvonsa puuta kohti ja kaetki ne kaesivartensa taieeseen.

Taavi tiesi nyt, ettae kaikki, mitae haen oli toivonut, oli nyt haenen. Mutta ensimaaisen huumaavan, tukahuttavan riemun sykaehdyksen jaelkeen haenen sydaemensae paisui saeaelistae impeae kohtaan, saeaelistae ja pohjattomasta hellyydestae. Haen kiipesi alas pakopaikastaan, puki paealleen metsaestysmekkonsa ja vyoensae, katsoi uteliaana tyhjaee rihlaa, joka makasi sammalella ja potkaisi koeytetyn lihamytytyn pensaikkoon. Sitten haen meni ja seisautui aivan Mirandan viereen.

Lyhyen hetken jaelkeen haen laski kaesivartensa immen olkapaeille ja kosketti haentae isolla kaedellaeen, kevyesti mutta varmasti. "Sinae ihmeteltaevae Miranda", haen sanoi, "jaelleen olet lahjoittanut minulle elaemaeni! Mutta minae en kiitae sinua, ennenkuin kuulen, mitae aiot minun tehdae. Elaemaeni on ollut kokonaan sinun siitae hetkestae, jolloin ensi kerran naein sinut taeysikasvuisena naisena. Mitae aiot tehdae elaemaele, jonka olet pelastanut, Miranda?"

Haen puserti immen olkapaeetae lujemmin sydaentaensae vastaan ja kumartui haenen ylitseen, uskaltamatta kuitenkaan juuri suudellakaan pronssinvaeristae tummaa tukkaa, jolle haen hengitti. Impi aekkiee nyhkyttaeen kaeaentyi ympaei, tarttui haeneen kiinni ja kaetki kasvonsa haenen rintaansa vastaan. "Voi Taavi!" haen huudahti surkealla aeaenellae, "vie aeiti ja minut pois taestae paikasta; minae en tahdo enaeae elaeae raiviolla. Sinae olet surmanut sen vanhan elaemaen, jota minae rakastin," Ja haen puhkesi myrskyiseen itkuun.

Taavi odotti, kunnes haen oli tyyntynyt. Sitten haen sanoi: "Jos minae olen sinun elaemaesi muuttanut, Miranda, niin olet sinaekin hiukan muuttanut minun elaemaenaeni. Minae en enaeae metsaestae, enkae viritae ansoja, rakkaani, eikae metsaen elaeinten enaeae tarvitse olla huolissaan minun taehteni. Me myoemme moekin ja laehdemme alas Meramichiin, jossa minae voin saada hyvaen toimen metsaenlukijana.

Siihen minae olen ensimaesiae. Ja minae luulen--voi, minae rakastan sinua ja minae luulen voivani tehdae sinut onnelliseksi, sinae ihmeteltaevae Miranda."

Impi kuuli haenen puheensa loppuun saakka ja vapautui sitten hiljaa haenen syleilystaeaeen. "Mene kertomaan aeidille, mitae olen tehnyt, Taavi", haen sanoi vakavalla aeaenellae, "ja jaetae minut taenne hetkeksi kahden kesken Kroofin kanssa."

Mirandan palattua moekille Kirsti ja Taavi illalla laehtivaet lapioiden ja lyhdyn keralla allikolle pyoekin luo. Missae kiviperaeisestae maasta loeytyi pehmeaempaeae kohtaa, siihen he kaivoivat haudan; ja he hautasivat vanhan Kroofin syvaelle maan poveen, etteivaet ahman kynnet paeesseet sen rauhaa haeiritsemaeaeen, eikae kevaetauringon lumous sitae unesta heraettaemaeaeen.

End of Project Gutenberg's Aarniometsan sydan, by Charles G. D. Roberts

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK AARNIOMETSAN SYDAN ***

This file should be named 7aarn10.txt or 7aarn10.zip
Corrected EDITIONS of our eBooks get a new NUMBER, 7aarn11.txt
VERSIONS based on separate sources get new LETTER, 7aarn10a.txt

Produced by David Starner, V-M Osterman, Robert Connal and the Online Distributed Proofreading Team.

Project Gutenberg eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as Public Domain in the US unless a copyright notice is included. Thus, we usually do not keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

We are now trying to release all our eBooks one year in advance of the official release dates, leaving time for better editing. Please be encouraged to tell us about any error or corrections, even years after the official publication date.

Please note neither this listing nor its contents are final til midnight of the last day of the month of any such announcement. The official release date of all Project Gutenberg eBooks is at Midnight, Central Time, of the last day of the stated month. A preliminary version may often be posted for suggestion, comment and editing by those who wish to do so.

Most people start at our Web sites at:
<http://gutenberg.net> or
<http://promo.net/pg>

These Web sites include award-winning information about Project Gutenberg, including how to donate, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter (free!).

Those of you who want to download any eBook before announcement

can get to them as follows, and just download by date. This is also a good way to get them instantly upon announcement, as the indexes our cataloguers produce obviously take a while after an announcement goes out in the Project Gutenberg Newsletter.

<http://www.ibiblio.org/gutenberg/etext03> or
<ftp://ftp.ibiblio.org/pub/docs/books/gutenberg/etext03>

Or /etext02, 01, 00, 99, 98, 97, 96, 95, 94, 93, 92, 91 or 90

Just search by the first five letters of the filename you want, as it appears in our Newsletters.

Information about Project Gutenberg (one page)

We produce about two million dollars for each hour we work. The time it takes us, a rather conservative estimate, is fifty hours to get any eBook selected, entered, proofread, edited, copyright searched and analyzed, the copyright letters written, etc. Our projected audience is one hundred million readers. If the value per text is nominally estimated at one dollar then we produce \$2 million dollars per hour in 2002 as we release over 100 new text files per month: 1240 more eBooks in 2001 for a total of 4000+ We are already on our way to trying for 2000 more eBooks in 2002 If they reach just 1-2% of the world's population then the total will reach over half a trillion eBooks given away by year's end.

The Goal of Project Gutenberg is to Give Away 1 Trillion eBooks! This is ten thousand titles each to one hundred million readers, which is only about 4% of the present number of computer users.

Here is the briefest record of our progress (* means estimated):

eBooks Year Month

1	1971	July
10	1991	January
100	1994	January
1000	1997	August
1500	1998	October
2000	1999	December
2500	2000	December
3000	2001	November
4000	2001	October/November
6000	2002	December*
9000	2003	November*
10000	2004	January*

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been created to secure a future for Project Gutenberg into the next millennium.

We need your donations more than ever!

As of February, 2002, contributions are being solicited from people and organizations in: Alabama, Alaska, Arkansas, Connecticut, Delaware, District of Columbia, Florida, Georgia, Hawaii, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Maine, Massachusetts,

Michigan, Mississippi, Missouri, Montana, Nebraska, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New Mexico, New York, North Carolina, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Virginia, Washington, West Virginia, Wisconsin, and Wyoming.

We have filed in all 50 states now, but these are the only ones that have responded.

As the requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund raising will begin in the additional states. Please feel free to ask to check the status of your state.

In answer to various questions we have received on this:

We are constantly working on finishing the paperwork to legally request donations in all 50 states. If your state is not listed and you would like to know if we have added it since the list you have, just ask.

While we cannot solicit donations from people in states where we are not yet registered, we know of no prohibition against accepting donations from donors in these states who approach us with an offer to donate.

International donations are accepted, but we don't know ANYTHING about how to make them tax-deductible, or even if they CAN be made deductible, and don't have the staff to handle it even if there are ways.

Donations by check or money order may be sent to:

Project Gutenberg Literary Archive Foundation
PMB 113
1739 University Ave.
Oxford, MS 38655-4109

Contact us if you want to arrange for a wire transfer or payment method other than by check or money order.

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation has been approved by the US Internal Revenue Service as a 501(c)(3) organization with EIN [Employee Identification Number] 64-622154. Donations are tax-deductible to the maximum extent permitted by law. As fund-raising requirements for other states are met, additions to this list will be made and fund-raising will begin in the additional states.

We need your donations more than ever!

You can get up to date donation information online at:

<http://www.gutenberg.net/donation.html>

If you can't reach Project Gutenberg,
you can always email directly to:

Michael S. Hart <hart@pobox.com>

Prof. Hart will answer or forward your message.

We would prefer to send you information by email.

****The Legal Small Print****

(Three Pages)

*****START**THE SMALL PRINT!**FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS**START*****

Why is this "Small Print!" statement here? You know: lawyers. They tell us you might sue us if there is something wrong with your copy of this eBook, even if you got it for free from someone other than us, and even if what's wrong is not our fault. So, among other things, this "Small Print!" statement disclaims most of our liability to you. It also tells you how you may distribute copies of this eBook if you want to.

***BEFORE!* YOU USE OR READ THIS EBOOK**

By using or reading any part of this PROJECT GUTENBERG-tm eBook, you indicate that you understand, agree to and accept this "Small Print!" statement. If you do not, you can receive a refund of the money (if any) you paid for this eBook by sending a request within 30 days of receiving it to the person you got it from. If you received this eBook on a physical medium (such as a disk), you must return it with your request.

ABOUT PROJECT GUTENBERG-TM EBOOKS

This PROJECT GUTENBERG-tm eBook, like most PROJECT GUTENBERG-tm eBooks, is a "public domain" work distributed by Professor Michael S. Hart through the Project Gutenberg Association (the "Project"). Among other things, this means that no one owns a United States copyright on or for this work, so the Project (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth below, apply if you wish to copy and distribute this eBook under the "PROJECT GUTENBERG" trademark.

Please do not use the "PROJECT GUTENBERG" trademark to market any commercial products without permission.

To create these eBooks, the Project expends considerable efforts to identify, transcribe and proofread public domain works. Despite these efforts, the Project's eBooks and any medium they may be on may contain "Defects". Among other things, Defects may take the form of incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other eBook medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

LIMITED WARRANTY; DISCLAIMER OF DAMAGES

But for the "Right of Replacement or Refund" described below, [1] Michael Hart and the Foundation (and any other party you may receive this eBook from as a PROJECT GUTENBERG-tm eBook) disclaims all liability to you for damages, costs and expenses, including

legal fees, and [2] YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE OR UNDER STRICT LIABILITY, OR FOR BREACH OF WARRANTY OR CONTRACT, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES, EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGES.

If you discover a Defect in this eBook within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending an explanatory note within that time to the person you received it from. If you received it on a physical medium, you must return it with your note, and such person may choose to alternatively give you a replacement copy. If you received it electronically, such person may choose to alternatively give you a second opportunity to receive it electronically.

THIS EBOOK IS OTHERWISE PROVIDED TO YOU "AS-IS". NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, ARE MADE TO YOU AS TO THE EBOOK OR ANY MEDIUM IT MAY BE ON, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR A PARTICULAR PURPOSE.

Some states do not allow disclaimers of implied warranties or the exclusion or limitation of consequential damages, so the above disclaimers and exclusions may not apply to you, and you may have other legal rights.

INDEMNITY

You will indemnify and hold Michael Hart, the Foundation, and its trustees and agents, and any volunteers associated with the production and distribution of Project Gutenberg-tm texts harmless, from all liability, cost and expense, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following that you do or cause: [1] distribution of this eBook, [2] alteration, modification, or addition to the eBook, or [3] any Defect.

DISTRIBUTION UNDER "PROJECT GUTENBERG-tm"

You may distribute copies of this eBook electronically, or by disk, book or any other medium if you either delete this "Small Print!" and all other references to Project Gutenberg, or:

[1] Only give exact copies of it. Among other things, this requires that you do not remove, alter or modify the eBook or this "small print!" statement. You may however, if you wish, distribute this eBook in machine readable binary, compressed, mark-up, or proprietary form, including any form resulting from conversion by word processing or hypertext software, but only so long as *EITHER*:

[*] The eBook, when displayed, is clearly readable, and does *not* contain characters other than those intended by the author of the work, although tilde (~), asterisk (*) and underline () characters may be used to convey punctuation intended by the author, and additional characters may be used to indicate hypertext links; OR

[*] The eBook may be readily converted by the reader at no expense into plain ASCII, EBCDIC or equivalent form by the program that displays the eBook (as is the case, for instance, with most word processors);
OR

[*] You provide, or agree to also provide on request at no additional cost, fee or expense, a copy of the eBook in its original plain ASCII form (or in EBCDIC or other equivalent proprietary form).

[2] Honor the eBook refund and replacement provisions of this "Small Print!" statement.

[3] Pay a trademark license fee to the Foundation of 20% of the gross profits you derive calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. If you don't derive profits, no royalty is due. Royalties are payable to "Project Gutenberg Literary Archive Foundation" the 60 days following each date you prepare (or were legally required to prepare) your annual (or equivalent periodic) tax return. Please contact us beforehand to let us know your plans and to work out the details.

WHAT IF YOU *WANT* TO SEND MONEY EVEN IF YOU DON'T HAVE TO?

Project Gutenberg is dedicated to increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine readable form.

The Project gratefully accepts contributions of money, time, public domain materials, or royalty free copyright licenses.

Money should be paid to the:

"Project Gutenberg Literary Archive Foundation."

If you are interested in contributing scanning equipment or software or other items, please contact Michael Hart at:
hart@pobox.com

[Portions of this eBook's header and trailer may be reprinted only when distributed free of all fees. Copyright (C) 2001, 2002 by Michael S. Hart. Project Gutenberg is a TradeMark and may not be used in any sales of Project Gutenberg eBooks or other materials be they hardware or software or any other related product without express permission.]

*END THE SMALL PRINT! FOR PUBLIC DOMAIN EBOOKS*Ver.02/11/02*END*

Livros Grátis

(<http://www.livrosgratis.com.br>)

Milhares de Livros para Download:

[Baixar livros de Administração](#)

[Baixar livros de Agronomia](#)

[Baixar livros de Arquitetura](#)

[Baixar livros de Artes](#)

[Baixar livros de Astronomia](#)

[Baixar livros de Biologia Geral](#)

[Baixar livros de Ciência da Computação](#)

[Baixar livros de Ciência da Informação](#)

[Baixar livros de Ciência Política](#)

[Baixar livros de Ciências da Saúde](#)

[Baixar livros de Comunicação](#)

[Baixar livros do Conselho Nacional de Educação - CNE](#)

[Baixar livros de Defesa civil](#)

[Baixar livros de Direito](#)

[Baixar livros de Direitos humanos](#)

[Baixar livros de Economia](#)

[Baixar livros de Economia Doméstica](#)

[Baixar livros de Educação](#)

[Baixar livros de Educação - Trânsito](#)

[Baixar livros de Educação Física](#)

[Baixar livros de Engenharia Aeroespacial](#)

[Baixar livros de Farmácia](#)

[Baixar livros de Filosofia](#)

[Baixar livros de Física](#)

[Baixar livros de Geociências](#)

[Baixar livros de Geografia](#)

[Baixar livros de História](#)

[Baixar livros de Línguas](#)

[Baixar livros de Literatura](#)
[Baixar livros de Literatura de Cordel](#)
[Baixar livros de Literatura Infantil](#)
[Baixar livros de Matemática](#)
[Baixar livros de Medicina](#)
[Baixar livros de Medicina Veterinária](#)
[Baixar livros de Meio Ambiente](#)
[Baixar livros de Meteorologia](#)
[Baixar Monografias e TCC](#)
[Baixar livros Multidisciplinar](#)
[Baixar livros de Música](#)
[Baixar livros de Psicologia](#)
[Baixar livros de Química](#)
[Baixar livros de Saúde Coletiva](#)
[Baixar livros de Serviço Social](#)
[Baixar livros de Sociologia](#)
[Baixar livros de Teologia](#)
[Baixar livros de Trabalho](#)
[Baixar livros de Turismo](#)